לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', ד' באלול תשמ"ח, 17 באוגוסט 1988 / שנה מ"ו מס' 13728 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

בוש בחר במועמדו לסגן הנשיא: סנטור דן קוייל

דליה שחורי

וושינגטון. — מועמד הרפובליקנים לנשיאות ג'ורג' בוש הודיע במפתיע כבר הלילה על מועמדו לסגן הנשיא. המועמד הוא דן קוייל, סנטור צעיר (41) ונאה מאינדיאנה, הנודע בדעותיו השמרניות.

קוייל נועד להרגיע את האגף השמרני־ימני במפלגה הרפובליקנית ולגייס עבור בוש את קולות הנשים, שלפי מישאלי דעת הקהל אינן נוטות להצביע עבור בוש.

התפרעות המונית במחנה „אנצר 3" — שניים נהרגו

אבי בניהו, איילת מזור

שני עצירים ערבים נהרגו אתמול מירי חיילי צה"ל במהלך דיכוי התפרעות המונית של עצירים במתקן הכליאה של צה"ל בקציעות, הידוע כ„אנצר 3".

עוד עציר נפצע קל. גורמי צבא הבהירו כי לא היו פצועים בקרב חיילי צה"ל שעסקו בדיכוי המהומות.

התפרעות העצירים החלה אתמול בשעות אחר־הצהריים, שעה שמאות עצירים הכלואים במתקן החלו להתפרע והשליכו חפצים לעבר החיילים המאבטחים את המיתקן. ההרוגים הם תושב עזה ותושב כפר־ימון.

אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי שהמיתקן נמצא בתחום אחריותו דיווח אמש על הארוע לשר־הבטחון ולרמטכ"ל. כתבנו הצבאי מציין כי בימים האחרונים יש תסיסה בין כותלי מתקן הכליאה, ובשבוע שעבר קיימו אלפי עצורים שם שביתת רעב במשך יום אחד.

ההתפרעות במתקן הכליאה החלה בעקבות הידיעה על המתרחש ברצועת עזה לאחר מותם של שלושה פועלים ערבים בהצתת צריף מגוריהם באור־יהודה. זו פעם שניה שיש התפרעות חריפה ב„אנצאר 3". ההתפרעות הראשונה ארעה לאחר מותו של אבו־ג'יהאד.

במיתקן הכליאה שבקציעות מאוכלסים בשלושה אגפים נפרדים 2300 אסירים ועצירים, מתוכם 1300 מהגדה. למעלה מ־900 מהם עצורים מינהליים.

עצירי הגדה מופרדים מהעצורים מעזה. העצירים מעזה הם שהחלו בהתפרעויות אתמול אך בהמשך הצטרפו אליהם אסירי הגדה. בשעות הערב השתררה במיתקן הכליאה רגיעה מוחלטת, והכוננות בבסיסים הסמוכים אליו ירדה.

ח"כ מתי פלד תבע משר הבטחון לפטר את מפקד כלא „אנסאר 3" ולהעמיד לדין את האחראים לרצח שני העצירים, כלשונו. ח"כ פלד אומר, כי לפני חודשים ביקרו הוא וח"כ מוחמד מיערי בכלא „אנסר 3", והגישו לאחר מכן דו"ח לשר הבטחון, בו הרגישו כי סגל המחנה אינו מתאים לתפקידו ואינו יכול לעמוד בו, כי במחנה מוחזקים האסירים בתנאים נוראים ובלתי אנושיים.

אל"מ שרדף במסוק והרג מפגין — לדין משמעתי

הקצין הועבר מתפקידו בגדה

אבי בניהו

מפקד חטיבה בצה"ל, קצין בדרגת אלוף משנה הועבר השבוע מתפקידו ויועמד בקרוב לדין משמעתי לפני סגן הרמטכ"ל האלוף אהוד ברק. זאת לאחר שחקירת מצ"ח העלתה, כי הקצין הפעיל שיקול דעת מוטעה שגרם למותו של צעיר ערבי בשטחים.

מדובר במקרה שארע ב־4 באפריל השנה בכפר בני־נעים שבנפת חברון. בעת פיזור הפגנות וידויי אבנים ניסו חיילי צה"ל לתפוס את אחד הצעירים הערבים. במקום החל להתפתח מירדף כאשר הקצין הבכיר מפקד עליו ממסוק באוויר. כשלא הצליחו לתפוס את הנמלט, ירה בו מפקד החטיבה והרג אותו.

הפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אמנון סטרשנוב, הורה על העמדתו לדין משמעתי לפני סגן הרמטכ"ל. גורמים צבאיים מסבירים, כי ההחלטה להעמידו לדין משמעתי לפני שופט יחיד ולא לפני בית־דין צבאי נפלה בהתחשב בכך שהקצין הועבר מתפקידו.

כתבנו הצבאי מוסיף כי בשלבי חקירת המשטרה הצבאית ובידי הפרקליטות נמצאים עוד עשרות תיקים של התנהגות חריגה בשטחים.

הטייסים סא"ל רם קולר ורס"ן אהוד פאלק הובאו למנוחות

מבדיקה ראשונית עולה שלא היתה תקלה במטוסים • ועדת החקירה תמסור דו"ח ראשון למפקד החיל בעוד ארבעה ימים

(צלום: ישראל פרץ)

כתבנו בעמק, אבי בניהו, עתיים

קהל רב ליווה אתמול את הטייס רס"ן אהוד פאלק, שנהרג בהתנגשות המטוסים, לדרכו האחרונה במושב מרחביה.

שעה ארוכה לפני הלוויה התקבצו מאות רבות של אבלים מהמושב, מעפולה, ממגדל העמק, וממושבי העמק ואנשי חיל האויר בצל עצי החורש שבסמוך לבית משפחת פאלק. הארון, המכוסה בדגל המדינה, הונח על קומנדקר צבאי ומצדיו שישה טייסים, רבי־סרנים. הקבר נכרה בחלקה הצבאית ליד קברו של קרוב משפחה, יורם פלק, שנהרג באסון משאית הנפץ באילת.

חבר המושב הספיד: „היינו גאים בהישגיך, היית נער תמיר שגדל לגבר משכמו ומעלה" אמר החבר והוסיף למרות שאהוד עזב את המושב תמיד ראינו בו בן המקום. מפקד הבסיס שממנו המריא אהוד אמר: הכרנו במפגשו לפני 10 שנים ומאז תמיד בלטת, היית מצטיין והטוב מכולם. בתום הטקס הניחו זרים מפקד חיל האויר, האלוף אביהו בן־נון, נציגי ישובים, מושבים וחברים.

אהוד פאלק התגייס לחיל האויר ובשנת 75 סיים בהצטיינות את קורס הטיס. הוא שירת כטייס קרבי במלחמת לבנון. בשנת 84' השתחרר מהצבא ועבר ללמוד בבאר־שבע, במכללה להנדסת חשמל ועבר בתעשייה האווירית. פרידתו מהחיל ארכה ארבע שנים ולפני ארבעה חודשים, פנו אליו מהחיל לחזור לשירות ואהוד נענה בהתלהבות. לפני שלושה שבועות הגיע עם משפחתו למקום מגוריו החדש במושב כרמי יוסף.

אהוד ז"ל נקרא על שם אהוד שחר ז"ל ממרחביה, צנחן שנפל בפברואר 55'. שלשום מצא את מותו והוא בן 33. הניח אשה, זיוית, ובת קטנה.

הלווית סא"ל קולר

הרמטכ"ל, רב אלוף דן שומרון, מפקד חיל האויר אביהו בן־נון וקהל אלפים של מפקדים, חניכים וידידים ליווה לפנות ערב למנוחת עולמים את הטייס סגן אלוף רם קולר. אחרי הארון, שנישא בבית העלמין בקרית שאול על כתפי שישה קציני חיל האויר בדרגת סגן אלוף, הלכו בני משפחתו אמו רבקה, אשתו מירי, בניו שי ונועם, ואחיו גרעון.

„קראתי לו 'מר אפ־15'", אמר מפקד הבסיס, בו שירת המנוח, אשר נפרד ממנו בשם חבריו לחיל האויר. „בהגיגות שנות ה־40 הטיס רם קולר את רב־עיית אפ־15 מעל איצטדיון רמת־גן. במיסוד הכנסיים האחרון בחצרים היה רם קולר זה שהרעיד את הכמות בביצועים במליכיסו, סיפר המפקד.

בהעלותו קווים לדמותו, הוסיף המפקד: „לא רק איש טכני הוא היה. רם היה מפקד קר מזג, קר רוח, אוהב את לוחמיו ואנשיו. רם היה הטייסת, והטייסת היתה רם. הוא חי אותה בכל רגע ורגע, בכל עת, הוא נשם

(סוף בעמוד 2)

שיטרית: מאיר חת מיואש ומתנהג כמו ארנסט יפת

אודי נחשון

המאבק בין פרופ' שמעון שיטרית לד"ר מאיר חת, יו"ר דירקטוריון בנק לאומי, הגיע אתמול לשיא. בתגובה חריפה ביותר תוקף שיטרית את חת ואומר, כי „איש כזה נוהג כמנהג ארנסט יפת ואינו ראוי לכהן כיו"ר בנק לאומי, הבנק של העם היהודי, שהמדינה עיבה לו מאז מפולת המניות".

שיטרית גילה אתמול, כי חת דרש מדירקטוריון הבנק לממן מסע יחסי ציבור על־ידי שירות דוברות אישי, בשווי של 3,000 דולר לחודש. לדבריו, דרישתו של חת מעידה על יאושו וניתוק מכל נורמה ציבורית.

שיטרית הגיב אתמול על מכתבו של חת לנגיד בנק ישראל, בו האשים יו"ר מ"ל את שיטרית כי הוא ממשיך לפעול ללא הסכמת הדירקטוריון, בכוונה להדיח את חת מתפקידו, וקרא לשיטרית להפסיק מסקנות ולהתפטר. במסגרת

(סוף בעמוד 4)

הסורים הקימו מכשולים בגולן • עמוד 4

הכוחות הנוצריים יתנגדו לפרנג'יה • עמוד 5

נחשפה רשת הרואין „משפחתית" • עמוד 14

ביהמ"ש אישר לפתוח את „אליאנס" • עמוד 15

המדד והריבית

גם העלייה המזערית של מדד המחירים לצרכן אינה דוחפת את ראשי האוצר ובנק־ישראל למחשבה בקשר לגובה הריבית. הריבית הממוצעת תתייצבה על 41 אחוז ובחודשיים האחרונים, בהם המדד עלה ב־0.1 אחוז בלבד, זאת ריבית ריאלית במלואה.

התייצבות המדד דוחה את תשלום תוספת היוקר, אולם הריבית לבדה ממוטטת יום יום מפעלים חדשים. לכן קשה להסכים לדברי שר האוצר כי „היציבות במשק הישראלי מתחזקת". כידוע, היציבות הקבועה ביותר קיימת בבית־הקברות, שם קיימת מנוחת עולמים תחת מצבות שיש יציבות.

המשק זקוק ליציבות לשם צמיחות ולשם תנופת פיתוח. יש להמנע מאינפלציה שאינה מאפשרת לקבל מידע אמיתי על מצב המשק, אולם אין שום הצדקה להקריב את המשק לשם יציבות של דממה.

החנוח של שר האוצר ונגיד בנק־ישראל, כי המדיניות המוניטארית הקשוחה, המתבטאת בריבית הגבוהה פי ארבעה מאשר בשאר העולם, תורמת ליציבות משקית, אין לה על מה להתבסס. מדיניותם תביא לאבטלה, לקפאון ולהרס המשק היצרני. אמנם ניתן לסחוב את הבשלת התהליכים עד אחרי הבחירות, אך כבר כזום מתגלים במשק סימנים מובהקים של מיתון, ירידה בהשקעות, בביקוש לעובדים, ביצוא וביצור.

בעיות לא נפתרות על־ידי כך שמטאטאים אותן מתחת לשטיח. העובדות מלמדות כי מלוא המשק החקלאי, ורוב ענפי התעשיה, כולל רשימה ארוכה של חברות ממשלתיות שפורטו בחסכמי השכר, נמצאים בהגדרת מפעלים כושלים ומפסידים. ענפים אלה הוקרבו למען הצלת בעלי המניות של הבנקים, המשק משלם עתה את מחיר מעשיהם ומחדליהם של שרי האוצר הורביץ, ארידור וכהן־אורגד. הם הצליחו לדחות בזמנו את מועד הפרעון, אך המועד הגיע.

למרות הצורך לפרוע את החובות שיצרו באופן פזיז, יש לשנות מיד את המדיניות המוניטארית. אין שום סיבה כלכלית לגידול העצום של 30־40 אחוז ברווחי הבנקים, כאשר המשק על סף התהום.

על־פי „מסמך העצמאות הפלשתינאי" שהופץ בקאהיר:

אש"ף יכריז על ממשלת מעבר לפני כינוס המועצה הפלשתינית

מקורות בגדה: אש"ף נדרש להבהיר בירדן כי לא דן עם הליכוד במדינה פלשתינית ממזרח לירדן

אודי הורוביץ, מנחם עבברי, מוסף בטוק, והסוכנויות הידיעות

[illegible]

(סוף בעמוד 4)

ציורמצב

איזמל / מפולת של יציבות

מנוחה נכונה לכלכלה

אי־אפשר שלא לחבב את שר־האוצר שלנו, ניסים אפילו ברגעים קשים יש לו חיוך של חתול שליקק שמנת; הוא אינו מרים את קולו אפילו שעה שאול מלאי הנימוקים המשכנעים; בכלל הוא התגלמות כל המעלות, שחסרונן ניכר בפוליטיקאים ישראלים רבים כל כך: נועם הליכות, שפה עברית טובה, איטיות בתגובה הנובעת ממחשבה תחילה.

דבריו, בדרך כלל, מאוד משכנעים. יש לו מה שמכנים אצל הרופאים „התנהגות טובה ליד מיטת החולה".

לכן רק אחרי שסיימת להאזין לדבריו, ובודדיו כבר עברו לנושא אחר, אתה מתחיל לחשוב. ואז מתגלה משהו מוזר.

שר־האוצר מדבר על שמירת היציבות. אבל מסביב הכל מתמוטט. הוא מגן עלינו מפני הסיוט של אינפלציה דוהרת על ידי הקפאה מלאכותית של הכל, והכל קפוא עד כדי כך, שגם הריבית הבנקאית, שהלמה את המספרים הרוהרים במעלה ההר בימי שרי־האינפלציה, נשאר בעינה, והקיבוצים, המושבים וסתם בתי־חרושת ובתי־עסק מידרדרים — בשם היציבות. רק אצל ג'ורג' אורוול, ב„1984", מלחמה פירושה שלום, עבדות היא חרות וכו', כל דבר הוא היפוך עצמו. גם אצלנו, עכשיו, באוצר, יציבות פירושה עליית מחירים, הפסדים כבדים בכל תחומי המשק, יציבות היא התמוטטות. ממש מפולת של יציבות.

עוד מעט יציבות כזאת, והאינפלציה, שמנסה שר האוצר למנוע, לא רק תהיה משאת נפשו של כל ישראלי, משהו כמעט רומנטי, שמתגעגעים אליו, אלא גם תשוב בדלת האחורית. האנשים יתחילו לחזן שוב לרחוב לילנבלום, הנקרא על שמו של מחבר „האוטואמנציפאציה", ויראגו להפטר מהשקלים ולרכוש ירוקים, כדי לשחרר את עצמם, בהתאם לתורת לילנבלום, מעולו של האוצר שלנו. „בנק באלאמות" יתחרה שוב ב„לאומי" או „דיסקונט", ואני מניח, השר ניסים ימשיך להיות שפע יציבות, אבל השקים חוזרים כמו בימים ההם, של הרו־וזהתלת־אפסות, ושר־האוצר לו ידע לנגן, היה ממשיך להשמיע את מנגינתו בכינור שעה שפתח־תקווה בוערת.

גיורא מנור

מלה בסלע / פסק הלכה

תולעים כשרות

תולעים ושאר אורגניזמים המצויים חס ושלום בפירות מותרים לאכילה אליבא דרבי עובדיה יוסף, וזאת בתנאי שאין מבחינים בהם בעין בלתי מזויינת.

דבריו אלה של הרב עובדיה יוסף מובאים בגליון האחרון של השבועון החרדי „ערב שבת" שם, במדורו של „שואל ומשיב" ענה הרב המלומד לשאלה שעניינה גסטרונומי, ועו לשונה: „בעונה זו של הקיץ, מצויים פירות רבים בשוק, נשאלת השאלה האם יש איסור בתולעים הנמצאים בפירות או במים, גם כשאינם נראים לעין כלל, אלא על ידי מיקרוסקופ?".

בתשובתו קובע הרב, כי איסור לעיסת יצורים מתפתלים קיים, רק אם הם ניתנים לזיהוי בעין אנושית וכך הוא כותב: „הדבר ברור הוא, שכל מה שאסרה תורה, בדברים התלויים על ידי ראייה, אינם אסורים אלא על ידי ראייה טבעית, כפי שהאדם יראה לעיניים ולמראה עיניו ישפוט, אבל לא על ידי ראייה במיקרוסקופ וזכוכית מגדלת.

בהמשך דבריו מסתמך הרב עובדיה יוסף על הספר „מאורו אור" לפיו „אותם רמשים קטנים מאוד, שאינם נראים אלא על ידי מיקרוסקופ שנמצאים בחומץ ובקמח — לא חששו להם חכמים כלל. ורק בתולעים הנראים לעין, יש לחוש בהם משום איסור תולעים, אף על פי שהם קטנים מאוד" בתיאבון.

טוביה בסקינד

עמודאחורי

על המשמר

רעל / עשירית שנייה מב"ס

הצעה לפיזור אוכלוסין

במפר"ל עדיין לא אימצו את רעיון הטרנספר. בינתיים הם מתרגלים את הרעיון על יהודים.

תחת הכותרת „הצעה לפיזור אוכלוסין ושינוע נוסעים ומשאיות" יוצאים במפר"ל לציבור בתוכנית שמטרתה, לענות בדחיפות על הצורך לפזר את האוכלוסיה המרוכזת במישור החוף. פירושה של התוכנית, לפי המפר"ל — גאולת הארץ.

יש מעט מדי יהודים באזורים ההרריים מתלונן ראש צוות ההגוי של התכנית, הפרופ' הלל וייס. מיעוט זה מעמיד את המפעל הציוני בפני־רחיקתו. הוא מאיים שהריכוז הגדול במישור החוף עלול להפוך למחנה ריכוז (!) והשמדה עקב החשש מטילים לטווח בינוני המצויים בידי ארצות ערב השכנות. באותה הזדמנות מבטיח פרופ' וייס לפתור גם את בעיית הפקקים. ההגיון ברור, כשיהודי השפלה יהפכו ליהודי ההר, לא יהיו יותר פקקים בגשר ההלכה. והמפר"ל כידוע, פועלת על פי ההלכה. אך זה לא הענין המרכזי.

ההצעה העיקרית במסמך מדברת על פריסת רשת מסילות מודרניות שעליהן ינועו, כך נכתב „מסועים זמינים לאדם ולמשא". שלא תהיה טעות. במפר"ל לא מדברים על רכבות חס וחלילה.

בהקשרים עם טרנספר, רכבות לא מצטלצלות יפה. המפר"ל מדבר על „סופר מוליכים, הפועלים במהירות מקסימלית, תוך בקרה ואוטומציה מוחלטת, כפי שהדברים נעשים ביפן, בשוויץ, צרפת וארצות אחרות" אז בכל זאת יש מה ללמוד מהגויים. המטרה כך מסבירים במפר"ל — להפוך את השימוש ברכב ללא כדאי. לא מדובר כאן ברעיונות טכנולוגיים גרידא. למפר"ל כידוע פנים חדשות: שאקי, חנן פורת, יוסקה שפירא. נאמנים לדרכם המדינית, המסילות הסופר מודרניות אילה מפר"ל, תפלחנה את הארץ בשלושה פסי אורך: מישור החוף, איזור ההר והשבר הסורי אפריקני. לא ברור? כדי לסלול את המסילות על ההר ובשבר הלא הוא בקעת הירדן, יש לספח את השטחים כולם, ואם לא לספח, פשוט לנהוג בהם כבשטח ישראלי יהודי כשר.

במפר"ל לא מסתירים את הכוונות הפוליטיות של החזון התחבורתי־טרנספריסטי: ההתנחלויות והמצפים המנותקים יהיו מחוברים למערכת תחבורה יעילה. קו גב ההר יחבר את ההתנחלויות הצפוניות והדרומיות למרכזי אוכלוסין, ויעמיד לרשות המתנחלים תחבורה זמינה."

זהו כלי תחבורה לשינוע מהיר של מתנחלים שבאו לעבודה בשפלה ונתקעו כמו שישי בצהריים ברחוב בגורשוב – ביותיים, עד שינוען הרכבות הסופר מהירות של המפר"ל שיטוסו את המתנחל מעמק הבכא הפקוק לחרי שומרון הבשומים ודלי המכוניות

מה תציע התחיה מול „סופר המוליכים" של המפר"ל? ערים תתחתיות תת־קרקעיות הסיגנות. מפני אינתיפאדה? המזכיר המדיני של המפר"ל שאול יהלום מאד מרוצה מהמסמך. העיתוי נקבע לדבריו על רקע החלל שנוצר לאחר תכנית ההתנתקות של חוסיין. את החלל ימלאו אם כן תושבי גוש דן שיטרונספרו ההרה ליצור זן חדש של יהודי הררי הרוכב בסערה על סופר מוליכים מפר"ליים.

יורם בר

רק רקע / ממשלות גולות

ממשלת אצ"ללים

ממשלה זמנית גולה זה ביטוי לצורך ב„מימוש רווחים" מיידי, של ראשי תנועות לאומיות החפצים סוף סוף להתמסד, ולצאת מהתפירות אל המהוגנות המדינית. כמובן, הצורך הזה מתעורר כשנוצרים תנאים או אשלייה, שהנה מריחים באוויר עצמאות קרבה והולכת. כך נהגו תנועות לאומיות רבות וביניהן... נכון, גם האצ"ל. ממשלה כזו כמעט הוקמה בדצמבר 1944 בוושינגטון, על ידי ה„וועד לשיחרור האומה העברית" שבראשו עמדו חברי משלחת אצ"ל בארצות הברית — על כך סיפר הילל קוק הידוע בשמו המחתרתי, פיטר ברגסון, שהיה יו"ר „הוועד" ובין מקימיו מנחם בגין מפקד האצ"ל היה אמור להיות ראש הממשלה הזמנית הגולה...

2 בניין „השגרירות העברית" בוושינגטון ב־1944

בגין הסכים עקרונית לכל התכניות של „הוועד, ובכללן מינויו כראש הממשלה. תוכנית הקמת הממשלה זמנית עלתה אחר כך ב־1946 לאחר מלחמת העולם השניה, ולדברי קוק נדחה העניין בגלל היסוסי בגין, למרות שכרוזי אצ"ל שנתלו בערי הארץ הודיעו על הקמת ממשלה כזאת.

קוק מסביר כי ב־18 במאי 1944 הוקם בוושינגטון הוועד לשיחרור האומה העברית. „בוועד" היו פעילים אריה בן אליעזר שנשלח לארה"ב ב־1940 על ידי מפקדת אצ"ל בארץ לפקח על הפעולות. שמואל מרלין מבכירי אצ"ל, מזכירו של מנהיג התנועה זאב זבוטינסקי ערי זבוטינסקי ופעילים אחרים. ראשי הוועד נרשמו בספטמבר 1944 כסטייט דפרטמנט כסוכני האומה העברית.

„הוועד" רכש בניין בוושינגטון והוקמה שגרירות שפעלה עד הקמת המדינה ב־1948.

אומה עברית? אני שואל

בוראי אומה עברית, ורק אומה עברית — משיב קוק. היהדות היא דת ותו לא והכל שלא הפרידו אותה מן המדינה בעת הכרזת העצמאות ב־1948. בארה"ב התקבלה ההפרדה בהבנה. שם מקובלת הפרדה בין דת ולאום, ובין דת למדינה, ולכן ההכרזה על אומה עברית התקבלה בהתלהבות. באותם ימים של שלהי מלחמת העולם השניה, כאשר הבריטים שלטו כאן, קשה היה לשדר בשורה כזאת, שבמיוחד בשל התנגדות של ההסתדרות הציונית ומוסדותיה, שלצערו של קוק אפילו לא הבינו במה מדובר. הם התנגדו לכל דבר של אצ"ל הם התנגדו לפעולות „הוועד" להצלת יהודים באירופה הכבושה. הלל קוק רחוק היום בהשקפותיו מחבריו לשעבר ויש לו ביקורת קשה עליהם. קוק אומר: ישראל ניצחה במלחמה אחת בלבד. „הישוב העברי ניצח ב־1948 במלחמת השיחרור בה לחם על הקיום והחיים, נגד אלה ששאפו לחסלו. במלחמה הנוראה ההיא החמיצו הזדמנות היסטורית ליצור אומה עברית שוחרת שלום, ושלובה בין עמי המזרח התיכון. ההזדמנות הוחמצה משום הדבקות ביהדות, טוען קוק, ובכלל כל קברנטי המדינה מבן גוריון ועד בגין לא השכילו להבין את אימרתו של הגנרל הגרמני הנודע פון קלאוזביץ שחי במאה ה־19, שהמלחמה היא המשך האמצעים המדיניים שבסופה יש להגיע לשלום. שלום הוא מטעים אינו מובן כאן, ובכך שורש בעיותיה של המדינה.

חיים מרגלית

חוכמת זקנים / ארצות־הברית

רונלד רייגן, מלך הוועידה הרפובליקנית הנפתחת היום בניו־אורליאנס, נושם לרווחה. לא עוד סדר יום עמוס, שאלות מביכות ופליטות פה מבישות. את הדברים הבאים אמר הסופר ג'והן אפדייק על אייזנהואר, אך הם יאים גם לרייגן: „נשיאות ארצות־הברית אינה אלא תחנת ביניים בדרך למעמד המבורך של היות נשיא־לשעבר".

רוביק רוזנטל

עורך „עמודאחורי": יצחק בוטון

עשרות מפירי עוצר הוכו בידי חיילים ברצועת עזה

מחמד חמג'ו, בן 65 ממחנה הפליטים שאטי, מת זמן קצר לאחר שהובא לביה"ח „שיפא" כשהוא סובל מבעיות נשימה ● גופתו הועברה למכון לרפואה משפטית באבו כביר לקביעת נסיבות מותו ● צעיר נפצע מירי בחזה ● נחשפו כמה חוליות חבלה בגדה ● כוננות לקראת „יום ירושלים" היום

אבי בניהו, יצחק שור, עתי"ם

התנגשויות אלימות היו אתמול בשעות היום והלילה ברצועת עזה, ביום שני לעוצר הכללי שהטיל צה"ל על האיזור. לבתי־החולים בעזה הגיעו עשרות תושבים שהוכו על־ידי חיילים על שהפרו את העוצר.

הפרות העוצר התרחשו בעיקר ברחובות ערי הרצועה, בהן הובערו צמיגים, הונחו מחסומים, ובמקומות רבים ידו אבנים לעבר כוחות הבטחון והניפו דגלי פלשתין.

כ־5.30 בבוקר הובא לבית־החולים „שיפא" מחמד חמג'ו בן 65 ממחנה הפליטים שאטי, כשהוא סובל מבעיות נשימה ומת זמן קצר לאחר מכן. בני משפחתו טענו כי נפגע משאיפת גאז, שנורה בקירבת ביתו על־ידי חיילי צה"ל. נציג דובר צה"ל בעזה מסר כי המנוח סבל ממחלת האסטמה וגופתו הועברה למכון לרפואה משפטית באבו־כביר כדי לקבוע את סיבת מותו.

אמש הובא פצוע ירי, מחמוד אבו־עודה בן 18 ממחנה הפליטים נוצייראת לבית־החולים „שיפא" בעזה, לאחר שנפצע מירי בחזה במהלך פיזור מפירי העוצר. הפרות העוצר התגברו לאחר היוודע דבר פציעתו של אבו־עודה. הפגנות היו אמש במחנה הפליטים שועפט מצפון לירושלים. תושבים הניחו סמוך לשעה 10.30 מחסום אבנים בכביש הראשי באיזור המחנה, כן הובערו צמיגים והונפו דגלי אש"ף.

צה"ל מנע גם אתמול, היום השני לעוצר הכללי בעזה כניסת עתונאים לרצועה והמידע על המתרחש באיזור התקבל בעיקר ממקורות ערביים וכן מנציג דובר צה"ל.

חוליות מחבלים

זרועות הביטחון חשפו לאחרונה מספר חוליות מחבלים באיזור הר חברון ובית־לחם החשודות בהשתייכות לפלגים שונים באירגון ה„פתח" שבראשות יאסר ערפאת וכן לאירגונו של אבו־מוסא ואירגון הג'יהאד האיסלמי. כוחות הבטחון מייחסים לחוליות אלה שפעלו במשך מספר שנים למעלה מ־20 פיגועים, וביניהם רצח שוטר מקומי בבית־ג'אלה באוגוסט אשתקד, הנחת מיטעני חבלה במערת המכפלה בקרית־ארבע, וזריקת רימוני יד במקומות שונים בארץ ובשטחים. זרועות הבטחון חשפו גם התארגנות מקומית בבית־לחם שחבריה זרקו מספר בקבוקי תבערה ושרפו מכוניות.

הרמטכ"ל: הפעילות ירדה

הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון אמר אתמול בישיבתה השבועית של ועדת החוץ והבטחון כי רמת הפעילות העוינת בשטחים ירדה כמעט בכל התחומים וביניהם ידוי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה, וכן נפסקה שריפת אוטובוסים המסיעים פועלים ערביים מן השטחים לישראל.

פלד: מעשי זוועה

„בימים האחרונים מתרחשים בעזה בחסות העוצר מעשי זוועה. חיילי צה"ל מכים עשרות תושבים ושוברים את ידיהם ורגליהם, ובניגוד להודעות דובר צה"ל נעשה הדבר לא בשעת פיזור הפגנות אלא בכוונת תחילה, כאמצעי להטיל פחד על התושבים". אמר אתמול ח"כ מתי פלד (מתקדמת) באסיפת מפלגתו בחיפה. הוא הוסיף כי „ישראלים יוכלו לנסוע בבטחה בכבישי הרצועה רק אם יבואו לשם כאורחים וכתיירים ולא כחיילים כובשים או מתנחלים המתיישבים על אדמה לא להם."

משטרת ירושלים נערכת בכוחות מוגברים לקראת „יום ירושלים" במזרח העיר, שיהיה היום, בהתאם לכרוזים שהופצו בין הערבים ואשר קראו לשביתה כללית ולהתפרעות.

כאן צמחו עצים

חלק מפרדס שנעקר בגוש קטיף לאחר שנזרק ממנו בקבוק תבערה שפגע בשישה ישראלים

„שלושים שנה עבדתי בעיריית י־ם וגמולי: היא הרסה לי את הבית"

נחום ענברי

„שלושים שנה עבודתי בעיריית ירושלים. נפגעתי וחצי מפניי משותקים. גמולי — העירייה הרסה לי את הבית" — כך אומר מוחמד סולימאן חטיב מן הכפר חומה שבמזרח ירושלים לאחר שביתו נהרס אתמול בידי העירייה, משום שנבנה בלי רשיון.

מוחמד חטיב הוא פנסיונר של העירייה. לדבריו, אדמותיו הופקעו כדי לבנות את פסגת־זאב. הוא טוען, כי לא קיבל רשיון מכיוון שבשארית אדמותיו רוצים להרחיב את השכונה. הבית היה של שתי קומות והתגוררו בו 13 נפשות.

ביתו של מוחמד חטיב היה אחד מארבעה מבנים, שנהרסו אתמול במזרח ירושלים. במקרה אחר, ליד מטה המחוז הדרומי של המשטרה התנגדו התושבים הערבים להריסה.

מעיריית ירושלים נמסר לכתבנו, כי לא היה מנוס מהריסת המבנים, מכיוון שנגע הבנייה הבלתי חוקית במזרח ירושלים חרג מן המידה הנסבלת. לגבי מקרהו של מוחמד אל־חטיב תחפש העירייה דרכים לעזור לו.

ועוד במזרח ירושלים. בלילות האחרונים מדווחים תושבים בשכונת בית־חנינה, כי פטרולים של מתנחלים עוברים ברחובות באורח מתגרה.

ביקורת חצות

יוסי ונונו

צפת כוסתה זמר

על רקע תפאורה של צפת העתיקה נפתח אמש הפסטיבל הראשון לכלי־זמרים. קשה להגיד שהמוני בני ישראל גדשו את צפת, אבל גם ככה היה שמח. מארגני הפסטיבל הרחיבו במקצת את ההגדרה „כלי־זמר" ויצקו לתוכה מוסיקה המייצגת את מגוון הסגנונות של העדות השונות בישראל.

במרפסות ובתוך סמטאות עמדו מוסיקאים שרו ונגנו מוסיקת נשמה יהודית וסתם שירים שעושים שמח. הקלרניט, כלי שבימים מתוקנים נחבא אל הכלים, הפך בצפת לכוכב הערב. אפשר היה גם לשמוע להקות מקצועיות כמו חמישיית „קולן" ששרה מוסיקה גרוזינית וזכתה לאהדת הקהל, את עמי אוחיון ובנו הצעיר בפיוטים מרוקאים, את אלימלך רונן בשירי אידיש שהשאירו את הקהל אדיש ואת שמואל אחיעזר, תלמידו של גיורא פיידמן, שהפליא לנגן מוסיקה חסידית בקלרניט.

עוד שמעתי מוסיקה אתיופית מקורית, שהזכירה לי מוסיקה אפריקאית, בעיקר בקצב התופים — שווה יהיה להקשיב לה גם אחרי הפסטיבל. חתמו את הערב הראשון חברי „הברירה הטבעית", מצויינים כרגיל, הרכב המסמל את כל מה שהנשמה היהודית מסוגלת להציע.

פסטיבל תיאטרוני בובות

תיאטרון קטן גדול

„התיאטרון הקטן של ממבו" הוא יותר מקטן: זו קופסה, התלויה מצווארה של ג'וליאנה פטינארי האיטלקיה, ובה תור להצגה. זה תיאטרון של קהל בן צופה אחד, הזוכה לשתי דקות של קומדיה או דראמה, מלודראמה או ליצנות — הכל לפי מה שהוא בוחר ב„תפריט". ובתוך הקופסה מתחלפות התפאורות, נכנסות ויוצאות הדמויות, אפילו התאורה העדינה משתנה לעיניך. זה תיאטרון „אחד על אחד" (כמאמר הכדורסלנים), הגורם הנאה מרובה.

קופסת ההצגה היא בת מסורת ארוכה, החל בשווקים של ימי הביניים וכלה בספרות היהודית המזרח אירופית („הציצו בנקבו"). ג'וליאנה פטינארי נודדת עם תיאטרונה המיניאטורי מפסטיבל לפסטיבל, תור מוזנב ליד מקום מושבה, וכל צופה נדרש לשלשל מטבע, שכר ההצגה, לפתח בקופסה. מופע זעיר גדול!

הכל עניין של מימדים

„הלילה השני" הוא שם הצגתם של דומיניק הוראר וז'אן הייקלין מצרפת. זהו ליל ביעותים, שבמרכזו דמות של גבר התוקף את מכות החיים, לפעמים הוא זעיר ולפעמים ענק ממש, שרצונו המדהים ממלא את כל הבימה.

בבובה הענקית טמונות אפשרויות מדהימות: הבעתה משתנה, עיניה זזות, ובסוף אפילו תולשים לה עין אחת, המנשכת על פני הבימה. בקטע אחר הלשון של הפרצוף מלקקת ומתארכת ומתארכת, עד שהיא יוצאת כולה ונופלת לצלחת... אפשר לומר, שזה — בעיקר הקולות — מזכיר את „חבורת הזבל", אבל איזו הזבל!!!

כל זה מדהים, יפה להפליא, אם כי ההתרחשויות חוזרות על עצמן יותר מדי פעמים. הזעיר והענקי, ההדר והמבעית מצויים במופע מבריק זה בתערובת מזורה.

גיורא מנור

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—45360—3
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 121—102. טל' 233161—3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

אלישבע איילון

רוני לוטן, מנהל האתר בחמת גדר

הישראלים לא יאכלו בשר תנינים

למה צריך רשות לסחור בתנינים?

— לפני שבע שנים קנינו 120 תנינים ותנינות מארה"ב. היו אז חוקים כבדים שאסרו על פעולה מסחרית, מטעם משרד הפנים האמריקני. היה לנו אישור לרכישת תנינים לצרכי תצוגה ותיירות בלבד. במשך השנים השתנו החוקים, אבל רק לפני שלושה חודשים, לאחר שלוש שנים של דרישות אינטנסיביות מצידנו, קיבלנו מכתב לפיו אין למשרד הפנים האמריקני כל התנגדות לכל שימוש בתנינים.

איך אתם מתכוונים לסחור בהם?

נקים חברת־בת, נגדל עדר הודים שיטילו ביצים. את הגורים נפטם עד גיל שלוש. את הבשר נעביר ל„מזרע" לעיבוד ומשם לשיווק בחו"ל. את העורות ישטפו, ימליחו וישלחו לעיבוד סופי בצרפת. לישראלי לא תהייה הזמנות לאכול מן בשר. הבשר טעים מאוד. הוא נמכר במחיר של 25 דולר לקילוגרם, שזה בערך פי שניים וחצי מבשר בקר משובח.

לאיזו הכנסה אתם מצפים?

— עוד לא ברור. ערכו של תנין מגיע ל־250 עד 300 דולר היחידה. צריך להוריד מזה 30% של השקעה בגידול. אם יקומו חמש חוות בשיתוף של קיבוצים אחרים בעמק־הירדן, אני מניח שאפשר להגיע ל־10,000 עורות בשנה. החווה התיירותית תמשיך לפעול. יש לנו היום ששה סוגי תנינים, הכי נפוץ הוא האליגטור. כרגע יש לנו 550 מהסוג הזה ועוד 650 באינקובטור.

ובוח עבודה מתאים?

— יש לנו היום שלושה תנינאים. אחד מהם, פאול רפופורט, הוא מומחה גדול, עובד כבר שבע שנים עם תנינים. צריך לזכור שזה ענף שלא ניתן ללמוד אותו אלא רק מהנסיון, אבל מבחינה זו אנו מכוסים.

זה לא מפחיד, במות בזו של תנינים?

— התנין הוא חיה מפחידה מאוד. אם כל הארץ תתמלא בהם כמו בסודאן, אז זה יהיה מסוכן. אבל אין צ'אנס שזה יקרה כאן.

הטייסים

(סוף מעמוד ראשון)

אויר והוא היה פשוט אביר השמיים. אהבתי אותו כאדם וכמפקד. הוא סמל ודוגמא לבחירי הנוער והלוחמים במדינת ישראל".

ההלוויה נערכה בטקס צבאי, ומחלקת חיילי חיל האויר ירתה מטחי כבוד. על הקבר הרענן הונחו זרים רבים. הרמטכ"ל הניח זר בשם צה"ל, ומפקד חיל האויר בשם החיל.

סא"ל קולר היה בן 36 במותו. בעבר היה חבר קיבוץ כפר גלעדי, ולאחרונה גר ביהוד.

לא היתה תקלה

„אנו יודעים כבר בדיוק מה גרם לתאונה האוירית והבעיה כעת היא לאתר מדוע זה קרה וזו עבודה לא פשוטה", אמר אתמול גורם בכיר במיפקדת חיל־האויר לדבריו, ברור כבר בשלב זה כי שני מטוסי האפ־15 לא התנגשו כתוצאה מתקלה כלשהי במטוס.

ועדת החקירה שמינה מפקד חיל־האויר תגיש בתוך 4 ימים דו"ח ביניים למפקד החיל. גורם בכיר בחיל־האויר סיפר אתמול, כי שני המטוסים היו במשימת אימונים, שכללה תירגול ביצוע קרבות אויר. עם ההתנגשות באויר, יצאו שני המטוסים מכלל שליטה. לדברי הקצין הבכיר תאונה מסוג זה היא אפשרית כשמדובר בתירגול קרבות אויר. „זהו אחד מסיכוני הטיסה הקשורים בסוג המשימה, וניתן לומר בעצם שזה סיכון סטטיסטי".

„קליע פלסטיק הרג מפגין מ־120 מטר"

אבי בניהו

חבר הכנסת רן כהן טוען במכתב לשר־הבטחון, כי ממידע בדוק שהגיע לידיו, ביצעו יחידות צה"ל באזור רמאללה לפני כשבועיים „ניסוי" בירי כדורי הפלסטיק החדשים אל מפגינים.

ח"כ כהן טוען, כי באחד הניסויים נהרג מפגין ממרחק של 120 מטרים, ואילו תושב שני נפצע קשה מחדירת הקליע לביטנו. שניים אחרים נפצעו קל. „למרות הממצאים הללו, החליט צה"ל להכניס את הכדורים לשימוש, אף שפגיעתם רעה וחמורה לא פחות מכדורים חיים" כותב ח"כ כהן לרבין.

בקבוק תבערה ליד קריית ארבע

עתי"ם

בקבוק תבערה הושלך אמש לעבר אוטובוס בכניסה לקריית ארבע. לא היו נפגעים. האוטובוס נסע בקו 160 מירושלים לקריית ארבע. בקבוק התבערה התפוצץ והתלקח על הכביש. כוח צה"ל פתח בסריקות.

עוד עציר בטחוני התאבד בכלא

טובית מסקינד

בראהים נביל מוסטפה, תושב בית חנינה, בן 20, נמצא אתמול בבוקר תלוי ללא רוח חיים בתא מעצר במגרש הרוסים. הוא נעצר לפני כשבוע בחשד לעבירות בטחון והפרות סדר, והיה כלוא לבדו בתא המעצר.

דובר משטרת ירושלים, פקד רפי לוי, מסר כי משטרת ירושלים מינתה שופט חוקר מטעמה.

במלאת שנה לפטירתה של חברתנו

ברטה בן־חיים ז"ל

נעלה לקברה ביום חמישי 18.8.88
בשעה 16.00

המשפחה
וקיבוץ יד מרדכי

פרס: הצעת שרון היא מכת מוות להסכם השלום עם מצרים

שרון: יש להחיל חוק ישראל על חלקים בגדה על־פי תוכנית אלון

שמיר: ממשלת האחדות היא הכרח. אנו זקוקים לה כעם וכמדינה. למערך וללליכוד אין היום חילוקי דעות בנושאים רבים

מוטי בסוק, ניצה רימון, יורם בר

יש להחיל את החוק הישראלי לאלתר על האיזורים שבתוכנית אלון, בקלקיליה וסביבתה, טול כרם וסביבתה, הכבישים חוצי יהודה ושומרון, ואיזורי ארץ חשובים אחרים בגדה וברצועה. לחצי מיליון הערבים ש־יסופחו כתוצאה מכך לישראל, לא יינתנו זכויות אזרח — אמר אתמול השר אריאל שרון ב־מסיבת עיתונאים בירושלים.

מחוץ לבנין הפגינו נגד השר ותוכנית הסיפוחים שלו, אנשי ר"ץ בראשותו של חבר הכנסת דדי צוקר וצעירי מפ"ם.

שרון טען, כי אנחנו נמצאים בתקופת חרום לאומית. הליכוד והמערך צריכים להתעלות, לגלות מנהיגות, ללכד את העם, ולפעול בצוותא למען האינטרס הציבורי שהוא סיפוח שטחים לישראל.

שר התעשיה והמסחר הדגיש כי העלה את תוכניותיו כמה פעמים בממשלה ובקבינט, ותמיד נדחה. עכשיו, אחרי הצהרות חוסיין, אבו־שאריף ואבו איאד, הנושא הפך אקוטי.

אין לספח אזורים צפופים

שר התמ"ס הדגיש, כי עבורו כל שטח בגדה וברצועה, חשוב וחיוני לישראל. לפי שעה אין לספח לישראל איזורים ערביים צפופי אוכלוסין, כמו שכם, רמאללה, בית לחם ועזה. הסיפוח רצוי שייעשה בהסכמת המערך.

שרון שוחח בעניין זה כמה פעמים עם שמיר. רוה"מ הפנה אותו למערך. השר שרון סיפר אתמול, כי שוחח עם בכירים במערך, והם דחו אותו.

לדעתו התנגדות המערך תמוהה, שכן תוכנית אלון היא חלק ממסע המערך. שרון חזר על עמדתו, כי ירדן היא מדינת העם הפלשתיני. האוטונומיה תוחל ביהודה, שומרון ועזה, כהסדר ביניים, בשטחים שלא יסופחו.

שרון הדגיש, כי ישוב ויעלה היום את הצעתו בישיבת שרי הליכוד, בתקוה שתתקבל.

פסימי בהקשר לתהליכים חברתיים

הוא נשמע פסימי מאוד בדבריו על התהליכים החברתיים העוברים היום על המדינה. „נכונות העם לעמוד בלחצים הולכת ויורדת. זה תהליך הדרגתי מתמשך. העתיד לא נראה טוב יותר.

בתגובה נמסר מלשכת רוה"מ, כי שרון נפגש עם שמיר ושטח לפניו את התוכנית. רוה"מ הסביר כי ישראל מחוייבת לתוכנית קמפ־דייוויד, ולפיכך היא מנועה מסיפוח שטחים.

פרס פונה לחוסיין

שר החוץ שמעון פרס פנה אתמול בערב ישירות אל המלך חוסיין וביקש ממנו להודיע אם הוא רואה עצמו חלק מתהליך השלום.

פרס הדגיש, כי הקו האדום יהיה הירדן ולא נרשה לאף צבא זר לחצות אותו. פרס קרא, „אל נפחד להוביל את תהליך השלום. יש לנו את הצבא החזק ביותר במזרח התיכון ויש לו את הכוח להגן על גבולותינו".

פרס היה אורח הכבוד אמש באירועי מאה ועשר השנים לפתח תקווה באיצטדיון הפועל בפתח תקוה. בתגובה לדברי השר שרון על החלת החוק הישראלי בשטחים אמר פרס, הצעת שרון סותמת את הגולל על ההסכם עם מצרים, יהיה זה בבחינת סיפוח חד־צדדי.

מטה הבחירות של המערך הגיב בסיפוק על דברי אריק שרון במסיבת העיתונאים אתמול. שרון חשף את פרצופו האמיתי של הליכוד, בלי תחפושות ובלי אשליות.

„במצבנו הגיאו־פוליטי, ובהתחשב בכל הבעיות שאנו צריכים להתמודד, איתן ממשלת אחדות לאומית היא הכרח. אנחנו זקוקים לה כעם וכמדינה", אמר אתמול רוה"מ שמיר בקבלו אזרחות כבוד של העיר ראשון־לציון.

שמיר הדגיש, כי לליכוד ולמערך אין היום חילוקי־דיעות בנושאים רבים. „אם יש חילוקי־דיעות פה ושם בנושא המדיני, הבה נטה אוזן לקולות המגיעים אלינו מכל הערבים. נסתכל היטב בכל הגורמים הלוטשים עין על הארץ הקטנה הזו ונשאל היכן הם אלה המצפים שנסכים לפשרה? למי נמסור את השטחים? האם מישהו חולם על נסיגה מהסף?"

שמיר טען, כי החיים, המציאות הבינלאומית והאזורית, מחייבים אותנו להיות מאוחדים ומלוכדים.

שמיר: אין קצר בין שרון למטה הבחירות של הליכוד

מוטי בסוק

ראש הממשלה יצחק שמיר והשר אריאל שרון דחו אתמול פירסומים בעיתונות כאילו קיים קצר מוחלט בין השר שרון ומטה הבחירות של הליכוד.

במסיבת עיתונאים שקיים שרון בנושא סיפוח השטחים, הוא הדגיש, כי יופיע בבחירות הקרובות שבכל רחבי הארץ. בחודש וחצי הקרוב יענה בהופעותיו בעיקר על שאלות הקהל. הוא הדגיש כי חשוב לו הקשר הישיר עם הציבור. בשלב שני ישתתף בעצרות המונים.

מלשכת שמיר נמסר, כי הפירסומים בעיתונים על קצר כביכול, הינו רחוקים מהאמת והמציאות. איש בליכוד לא מחרים את שר התעשיה והמסחר. כשר בכיר אין ספק שיהיה לו מקום מרכזי בתעמולת הבחירות של הליכוד.

סיכוי להסדר עם רופאי קופ"ח; המו"מ עם רופאי המדינה תקוע

רונית מורגנשטרן

היום ימשכו הדיונים בין הנהלת קופת־חולים לוועד רופאי בתי־החולים שלה על פרטי הסדר סופי לקיצור התורים לניתוחים.

בתום ישיבה ארוכה אמש אמר מנכ"ל קופת־חולים נחום פסה: „יש התקדמות. אנחנו מסכמים את הפרטים באווירה חיובית". גם הרופאים הביעו אופטימיות, אם כי גם אם יגיעו היום שני הצדדים לידי הסכם הוא חייב עדיין את אישור המזכירות של רופאי בתי־החולים של קופ"ח מחר.

אצל רופאי המדינה יש קיפאון במו"מ. כרגע הם אינם מחדשים את העיצומים. הם ממתינים לתוצאות ישיבת ועדת השרים היום ולבואו ארצה בשבוע הבא של ד"ר אריה אורנשטיין, יו"ר ארגון רופאי המדינה. הוא היה בשנת שבתון וב־מהלכה מילא את מקומו ד"ר יהושע וייסברוט.

„ועד ו" פותח במבצע החתמה על מגילת עצמאות של העובדים

טובית מסקינד

במעמד כ־150 נציגי ועדי עובדים מאיזור ירושלים הכריזו אתמול ח"כ יאיר צבן וראשי „ועד 1" (מועצת ועדי העובדים ליד מפ"ם) על פתיחת מבצע ההחתמה על מגילת העצמאות של העובדים בישראל.

בכנס הועלה מצב המשק, האבטלה ונושא סגירת המפעלים. ח"כ צבן אמר כי הברית בין שני הגושים הגדולים יצרה לא רק שיתוף מדיני אלא גם שיתוף פעולה פושע בתחומי הכלכלה והחברה.

ח"כ צבן, שיבח את פעילות „ועד 1", המזכירה לו את הסולידריות שהיתה קיימת בשנות החמישים בין העובדים בעיר לבין העובדים בכפר.

4 המפלגות הגדולות חתמו על אמנה שתבטיח מערכת בחירות עניינית

צבן בירך על היוזמה אך קבל על חוסר הגינות של רשות השידור כלפי המפלגות הקטנות

יצחק שור

נציגי ארבע הסיעות הגדולות בכנסת היוצאת, המערך, הליכוד, מפ"ם והתחיה, חתמו אתמול על אמנה בין־מפלגתית, שבאה להבטיח מערכת בחירות עניינית, מכובדת, סובלנית ושומרת על כבוד היריב.

האמנה נוסחה בידי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת הי"ב, השופט אליעזר גולדברג. לאחר טקס החתימה קרא השופט לכל הסיעות האחרות להצטרף לאמנה. ראש רשימת מפ"ם יאיר צבן אמר כי הוא מקווה, שהתביעה לפסול את רשימת „כך" תאושר בוועדת הבחירות, שכן אין הוא מעלה על הדעת, כי רוב המפלגות יוכלו לקיים את האמנה ביחס לרשימתו הגזענית של כהנא.

צבן בירך על יוזמת השופט גולדברג והזהיר, כי למפ"ם יש אינטרס עליון שמערכת הבחירות תהיה עניינית ותאפשר ויכוח פוליטי מתוך פנייה לתבונת הבוחר ולא ליצריו.

צבן הזכיר, כי אין המשטר בארץ דו־מפלגתי, ואילו רשות השידור לא שמעה על כך עדיין. אם לא תישמר הגינות בין המפלגות, קיים חשש כי הדבר ידחוף את המפלגות הקטנות ליצור אירועים וריגים מוקצנים, כדי לאלץ את התקשורת הממלכ־תית להתייחס אליהן.

באמנה מתחייבות עוד המפלגות לשמור על הנקיון, למנוע מפגעים אקולוגיים, ולא להפריע לאסיפות היריב.

③ דע/י את זכויותיך

קופ"ח משתתפת בהוצאות נסיעה של חולים אונקולוגים ודיאליזה

חולים המקבלים טיפולי הקרנה, כימוטרפיה או דיאליזה זכאים להשתתפות קופ"ח הכללית בהוצאות הנסיעה בשיעור של 45% מההוצאה, או להשתתפות של 70% בהוצאה לדלק. ההחזר הכספי יוענק ישירות במרפאת החולה.
לשאלות ולפרטים נוספים נא פנו אל המחלקות לזכויות חברים בהנהלות המחוזות של קופ"ח או ישירות לאגף לזכויות חברים בהנהלת קופ"ח.
טלפונים: 03-433270 - 03-433202 - 03-433227

קופת חולים הכללית
בריאות היא עניין רציני

בחירות 88

יורם בר

ר"ץ: „הפאניקה של מפ"ם מובנת"

אתמול פירסמה תנועת ר"ץ הודעה, המגנה את מה שכינתה „התקפות של מפ"ם" עליה. בהודעה, שנמסרה מפי ח"כ שולמית אלוני נאמר: „ההתקפות של מפ"ם על ר"ץ מזכירות את שאול המזוקן המטיל כידונו בדוויד. הפאניקה של מפ"ם מובנת.

„זו מפלגה מפונקת, עשירה בנכסים ובמשרות, החוששת מכל גוף צעיר, רענן, חסר אינטרסים כלכליים, הבא למאבקים בידיים נקיות וללא עבותות כלכליות ושותפויות. דוויד המלך לא רצה לפגוע בשאול, ואני מציעה למפ"ם להכניס את הכידונים לנרתם, כי אחרי הבחירות יבואו ימים שהם יאלצו לעבור איתנו " אמר ח"כ אלוני.

דוברת ר"ץ, מיכל רפאלי מסרה, שהודעה זו באה בתגובה לשורת התקפות של מפ"ם בתקשורת כשהאחרונה בהן, היא פירסום בעיתון „על המשמר" על מודעה מטעם ר"ץ בעיתון היהודים „ישראל שלנו", ובה מתבקשים קוראי העיתון לתרום לר"ץ.

בעניין זה אמרה ח"כ אלוני: „ר"ץ אכן פונה לישראלים בחו"ל להרתם למערכת הבחירות בישראל בתרומות. אין הדבר מנותק ממאבקה העקרוני של ח"כ אלוני מאז הכנסת השמינית לאפשר לישראלים בחו"ל לבחור".

מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, הגיב על התקפות ר"ץ על מפ"ם: „אם שולמית אלוני החליטה להתחפש לדוויד צריך להזכיר לה לא רק את המאבק בין דוויד הצעיר לשאול המזוקן, אלא גם את המאבק בין דוויד המזוקן לנתן הנביא.

„אם נדבר על מפלגה מפונקת, כדאי להזכיר שבחסדה של מפלגת העבודה, ר"ץ היא המפלגה היחידה בכנסת, שזכתה לחבר בוועדת החוץ והביטחון ובוועדת הכספים, למרות שהיו לה רק 4 חכ"ים. המינימום לחברות בוועדות אלו הוא 5 חברי כנסת. על יתר ההערות נמשיך לדבר אחרי הבחירות, כאשר נשתף פעולה בכנסת".

חד"ש: זקוקים לחיילים הוותיקים

ראשי חד"ש הציגו אתמול במסיבת עיתונאים את רשימתם לכנסת את מצעם החדש. ברשימה אין פנים חדשות. ארבעת המקומות הראשונים מאויישים בחברי הכנסת היוצאים מאיר וילנר, טופיק טובי, צ'רלי ביטון, וטופיק זיאד.

מאיר וילנר הסביר, שאמנם בתחילה היתה כוונה שהוא עצמו, טופיק טובי וטופיק זיאד יפרשו, אך היה ברור שאי אפשר לשחרר את כולם בו זמנית מהכנסת, בעיקר בתקופה חרת גורל כמו זו הצפויה. הם נענו לבקשת החברים והוחלט, כי הוותיקים ימשיכו לייצג את חד"ש בכנסת. טופיק טובי הוסיף ואמר, כי לא נתנו להם להתחלף. „לא כמו, אבל רצו אותנו", אמר.

ח"כ וילנר אמר, שבכנסת הבאה יהיו התפתחויות גורליות לאזורנו משום שהמזרח התיכון יהפוך לבעיה מספר אחת בעולם, ומפני שזו פעם ראשונה שהעם הפלשתיני יוצא למאבק עממי. לטענתו, שנים חד"ש היתה היחידה שדיברה על שיחות עם אש"ף, וכעת אחרים עושים זאת. הוא האשים את המערך שחי בעולם אחר, כשהוא מבטיח שיחזיר את חוסיין.

בדברו על הכרזת אבו־איאד, אמר וילנר, כי קבלת החלטת האו"ם מ־1947 באה מתוך קבלת העיקרון של שתי מדינות זו לצד זו, מוסכם על אבו־איאד ועל אש"ף. וילנר הבטיח, כי קשרי חד"ש ואש"ף יהיה גשר לשלום.

בעניין הסכמי עודפים, אמר ח"כ צ'רלי ביטון, שדובר „המתקדמת" חיים הנגבי אמר, שמטרתו היא חיסול חד"ש, לכן אין מקום להסכם עודפים עם המתקדמת. דובר חד"ש עוזי בורשטיין הוסיף ואמר, שחד"ש לא תפנה לשום גורם לחתום על הסכם עודפים. אם תגיע פניה כלשהי היא תידון.

„העבודה זקוקה למפ"ם חזקה"

בתגובה לשינויים שעומדת מפלגת העבודה להנהיג במצעה שלח ח"כ גדי יציב ממפ"ם מברק לוועדת הניסוח במפלגת העבודה, ובו ברך על ההתקדמות והשיפור שחלו בעמדותיה של מפלגת העבודה בעניין המשא ומתן לשלום עם הפלשתינים.

„מפלגת העבודה הנכוחה שהיא זקוקה תמיד למפ"ם חזקה מאוד כבעלת ברית שתעמוד לצידה ותראה לה את הדרך", אמר יציב.

„אנטי דמוקרטיה ברשות השידור"

ח"כ שולמית אלוני פנתה אתמול ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט אליעזר גולדברג והפנתה את תשומת ליבו שבזמן האחרון השתרש נוהל פסול ואנטי דמוקרטי על־פיו לא באו לידי ביטוי בטלוויזיה, אלא תגובות הממשלה בלבד.

ח"כ אלוני קראה לשופט גולדברג להעמיד את הנהלת רשות השידור על מקומה ולדאוג לרגישות יותר לעיקרון השוויון וחופש הביטוי. „יש להבהיר לרשות השידור שאם היא החליטה לייצג את הממשלה בלבד או שהחליטה שבישראל יש שתי מפלגות בלבד, עליה להפסיק משום שעיקרון זה פסול תמיד, בוודאי ערב בחירות.

שם־טוב בראש מגבית מפ"ם

בישיבת מרכז מפ"ם שלשום הוכרז רשמית על פתיחת מגבית של המפלגה לקראת הבחירות. בראש המגבית יעמוד ויקטור שם־טוב. בדבריו לפני חברי המרכז, אמר שם־טוב, כי לא היתה למפ"ם מערכת בחירות קשה יותר מזו הניצבת בפתח. „ביחד עם רץ והמערך, אנחנו בחזית קשה.

„מה שיבטיח הישגים למפ"ם, הוא גיוס מלא של כל הפוטנציאל האנושי בקיבוץ ובעיר, וגיוס כל המשאבים הכספיים בתנועה בקיבוץ ובעיר", אמר שם־טוב. הוא הוסיף ואמר, שיותר מבכל מערכת בחירות אחרת, תלויה בגיוס המשאבים ההצלחה.

המשכים

שיטרית: מאיר חת מיואש

(סוף מעמוד ראשון)

העימות בין השניים, שלווה בהדלפות לעיתונות, החלה בימים אלה בדיקה של חברת חקירות המגנסה לאתר את מקור ההדלפות, וחברים בדירקטוריון נקראו לבדיקה בפוליגרף.

לדברי שיטרית, חת הוא בבחינת „טובל ושרץ בידו" בכל הנוגע להעברת חומר לאמצעי התקשורת, לאחר שהעביר לעיתונאים את מכתבו האחרון לבנק ישראל, שהוגדר כ„סודי". שיטרית אומר עוד, כי אין בטענותיו של חת כדי להסביר את מחדליו בפרשת ההסכמים האישיים, הן באשר לעיכוב הטיפול והכשלת הבירור העובדתי והמשפטי, והן בדיווח הלקוי לרשויות השונות. „חת איבד את אמון הציבור, ואינו יכול לעמוד בראש בנק לאומי. נסיונותיו להעלות טיעונים אישיים כלפי הוא סימן ליאוש ולאובדן כל פרופורציות", כותב שיטרית.

אש"ף יכריז

(סוף מעמוד ראשון)

נשיא מצרים, חוסני מובארק, קרא לאש"ף לגבש תוכנית פעולה מתונה עבור הממשלה הפלשתינית העתידית, על מנת שזו תוכל לזכות בתמיכה מצד מדינות בעולם כולו. מובארק השמיע קריאה זו בפגישה שקיים עם משלחת אש"ף, ובה נדונה התוכנית להקמת מדינה פלשתינית עצמאית בשטחים המוחזקים בידי ישראל. עבאס הוסיף כי משלחת אש"ף שנפגשה עם מובארק הסכימה, כי האירגון יתווה „תוכנית מדינית מתונה עבור הממשלה החדשה, על מנת לזכות באהדת העולם, ולרדוק את האויבים לפינה."

40 כבר תומכות

העיתון המצרי „אלאהראם" פירסם אתמול מפי איש אש"ף בכיר, כי 40 מדינות כבר הביעו את הסכמתן להכיר בממשלה פלשתינית גולה. לדברי העתון שלא פירסם את שמו של האיש הבכיר באש"ף, בין 40 המדינות שהכירו בממשלה הגולה, כלולות כל ארצות הגוש הקומוניסטי, כולל סין, וכן כל ארצות ערב מלבד סוריה. כן נמסר, כי המגעים עם איטליה, יוון וספרד בנושא זה עדיין נמשכים, וכי מדינות אלה נוטות להכיר בממשלה פלשתינית גולה לכשתקום. נציג אש"ף באיטליה, נימר חמד נפגש אתמול עם פקידים בכירים בותיקן, ודובר הותיקן הזכיר בסיום הפגישה את הכרזת האפיפיור מינואר השנה, על זכותם של שני העמים החיים באיזור למולדת משלהם.

ירושלים: רק עם המערב

בירושלים מעריכים, כי אש"ף יכריז על הקמת ממשלה גולה רק אם תובטח לו תמיכת מדינות במערב. כן מעריכים, כי אם יחליט אש"ף להקים ממשלה זמנית במקום ממשלה גולה יטלו בה חלק תושבי השטחים, וזאת מתוך כוונה שחלק מההוראות הניתנות באינתיפאדה יינתנו מתוך השטח.

„מסמך העצמאות"

הפיתוי להכרזה על הקמתה של ממשלת מעבר יהיה, על־פי „מסמך העצמאות", לפני כינוסה של המועצה הלאומית הפלשתינית, כלומר בימים הקרובים. ממשלת המעבר שתוקם מכוח סמכותו של אש"ף, תכלול אישים מהאירגון ומהשטחים. גבולות המדינה העתידה יהיו גבולות החלוקה מ־47', והבירה המתוכננת הינה ירושלים. בראש ממשלה זו יוצב ערפאת והיא תכלול את נאיף חוואטמה, ג'ורג' חבאש ופארוק קדומי. אש"ף יקים מנגנון שיפעל בשטחים ויטפל בנושאי בריאות, חינוך, משטרה, תעשיה וחקלאות.

„מולדת חילופית" בירדן

מקורות יודעי דבר במזרח ירושלים, ששבו אתמול מירדן, מסרו לכתבנו כי הנושא העיקרי שנדון בשיחות המשלחת הפלשתינית בירדן היה הבהרת עמדות לגבי פתרונות „המולדת החילופית" לפלשתינים בגדה המזרחית. הם סיפרו כי רק לאחר שהובהר לירדנים כי אש"ף לא קיים בעבר מגעים עם חוגים בישראל, ובכלל זה בליכוד, לגבי הקמת מדינה פלשתינית במקום ירדן, הוכתרו השיחות בהצלחה, ועתה צפוי חידוש הקשר הירדני־פלשתיני.

לדברי אותם מקורות, שלח המלך חוסיין כמה איגרות לארה"ב ולמוסקבה ואולי גם לראש־מפלגת העבודה, ובהן הבהיר את עמדותיה של ירדן, וכהן אי הסכמתה לפתור את הבעיה הפלשתינית בגדה המזרחית, וכי הפלשתינים תושבי ירדן הם אזרחי ירדן לכל דבר. בראיון שהעניק שר המסחר והתעשיה, אריאלה שרון, ג'רוזלם פוסט ביום ו' הודה השר שרון כי מסר לנשיא צ'אוצ'סקו מפות של תוכניותיו המדיניות, דבר המחזק את חשדם של הירדנים כי רומניה מנסה לתווך בין אש"ף לליכוד.

מוחמד מילחם, חבר הועד הפועל של אש"ף שהשתתף בשיחות משלחת אש"ף עם הירדנים אמר, כי בשיחות הוחלט שהוועדה המשותפת לאש"ף ולירדן שהוקמה לאחר פיסגת בגדד ב־78', תמשיך לפעול ולסייע לתושבי השטחים. עבדאללה חורני, אף הוא חבר בוועד הפועל של אש"ף שהשתתף בשיחות עם ירדן אמר, כי מסתמנים שינויים לטובה במדיניות ארה"ב כלפי האירגון, בעקבות צעדיו האחרונים של המלך חוסיין.

דרכונים לשנתיים

ירדן תנפיק ל־900 אלף הפלשתינים בגדה המערבית, מהם נשללה האזרחות הירדנית, „דרכונים" שתוקפם למשך שנתיים, מסר מקור ירדני בכיר. מסמכים אלה יאפשרו לתושבי הגדה לצאת לחו"ל, אולם לא יעניקו להם אזרחות ירדנית. המקור הירדני הרגיש, כי הירדנים ממוצא פלשתיני החיים בירדן, הם אזרחים ירדנים בעלי זכויות מלאות.

אבו מוסא מגנה

אירגונו של אבו־מוסא „פתח — המפקדה הזמנית", גינה אתמול את ההצהרות, שהשמיע לאחרונה אבו־איאד על כוונת אש"ף להכיר במדינת ישראל. „הצעות אלה הן תקיעת סכין בגב עמנו, וביחוד תושבי השטחים הכבושים המנהלים מאבק נגד שלטונות הכיבוש הצבאי של ישראל".

עצרת האו"ם תדון

נציג הליגה הערבית שליד האו"ם, קלוביס מקסוד, אמר אתמול כי בעצרת הקרובה של האו"ם שתתקיים בסוף ספטמבר, תידון הבעייה הפלשתינית, וכי הוא מאמין שהמזכיר הכללי של האו"ם יפתח ביוזמה חדשה לפתרון הסכסוך במזה"ת.

אם התלוננה: שני ערבים ניסו לחטוף את בני

עתים

שני ערבים ניסו אתמול בערב לחטוף ילד בן שש במרכז המסחרי של שכון דן בנוה שרת בתל־אביב. אמו של הילד, ז'קלין חסדאי (46) ירדה במקרה מדירתה עם בתה בדרכה אל המרכז המסחרי, והבחינה לפתע בבנה שי יושב בתוך רכב מסחרי, בעל לוחית זיהוי ערבית, כשלידו שני צעירים לבושים בגלביות ובכפייה על ראשם.

האם שמעה את בנה צועק, „אמא אמא תצילי אותי". היא ניגשה לרכב ומשכה את בנה החוצה, תוך שהיא צועקת לעזרה: „משטרה משטרה".

שני הערבים נבהלו, התניעו את רכבם ונמלטו מהמקום.

כוחות גדולים של משטרה הגיעו מיד למרכז המסחרי וערכו באזור סריקות.

ז'קלין חסדאי, אם לשבעה ילדים, סיפרה כי בנה שי ירד למרכז המסחרי כדי לקנות ארטיק, אז ניגש אליו ערבי ואמר לו בוא ילד אתה רוצה סוכריות? הוא משך אותו בכוח אל תוך הרכב המסחרי, בו המתין חברו.

תושב כפר תמרה נפצע מ„ידיות שמחה"

יהודה צור

תושב כפר תמרה נפצע מ„ירית שמחה" במהלך חתונה בכפר תמרה. שוטרים ממשטרת שפרעם ששמעו את הירויות והגיעו כדי לשים קץ ל„שמחה", הם איתרו את הפצוע.

קצין הנדסה ראשי תא"ל יוסף אייל:

סוריה בונה מכשולים ברמת הגולן למנוע פלישה של צה"ל

בסיור כתבים בחיל נחשף אתמול לראשונה נגמ"ש הנדסי כבד לפריצת מכשולים הנדסיים. עוד הוצג גלאי המתריע מפני חומר לחימה כימי

אבי בניהו

הנגמש"וט כבר היה במיידון

יתרונותיו של הנגמ"ש ההנדסי במתן מיגון ושרידות גבוהים, ויכולת ביצוע משופרים של משימות הנדסיות (תצלום: דו"ץ)

„הצבא הסורי, המתבסס על לקחי העבר, בונה ברמת הגולן מיכשולים מגוונים, הכוללים שדות מוקשים, סוללות עפר ותעלות כדי למנוע תנועה חופשית וניידות בשטח. צה"ל עוקב אחר המתרחש ומכין עצמו למקרה שיידרש לנוע" — אמר קצין הנדסה ראשי.

תא"ל אייל דיבר עם כתבים צבאיים לרגל יום חיל ההנדסה. לדבריו, בתחום ההתכוננות להפעלת חומר לחימה כימי נעשית בצה"ל פעולה מתמדת, להכנסת הנושא למודעות. „לקחי מלחמת עירק־אירן הוכיחו, כי אם אתה מוכן להתקפה בחומרי לחימה כימיים ההיפגעות נמוכה. המשימה של צה"ל היא להישרד במצב כזה ולהמשיך לבצע את משימותיו", אמר קצין הנדסה ראשי.

בסיור כתבים אתמול בחיל נחשף לראשונה נגמ"ש הנדסי כבד, המכונה „נגמ'שוט". זהו הכלאה בין נגמ"ש לבין תובת טנק „שוט" (צנטוריון). הנגמ"שוט מסוגל להכיל בתוכו כיתת הנדסה. הוא הופעל כבר בהצלחה בפשיטת צה"ל על הכפר מיידון בלבנון.

הנגמ"ש ההנדסי החדש הוא בעל יכולת עבירות שרידות ומיגון משופרות ביותר. קצין הנדסה ראשי אמר, כי חיל ההנדסה משקיע מאמצים בביצור ומכשול רמת הגולן כדי למנוע ולעכב התקפת פתע של סוריה אם תחליט. „אנו מתייחסים לכך ברצינות גמורה", אמר.

לדבריו, הפעילות בשטחים כמעט ולא פגעה באימוני חיל ההנדסה מפני שבמהלך פעילות זו שומרים גם על היקף האימונים.

בתשובה לשאלה אמר תא"ל אייל, כי בכל פיצוצי הבתים שהשתתפו חייליו בשטחים הם נזהרים לא לגרום נזקים מיותרים לבתים של חפים מפשע. „פיצוץ בית זו משימה הנדסית טהורה ואנו עוסקים בכך במקצועיות רבה. עוד נחשפו אמצעים חדשים לגילוי זיהוי ומיגון מפני חומר לחימה כימי.

בין היתר הוצג „הגלונית", מדובר גלאי מתוחכם, המתריע מפני חומר לחימה כימי ברמת היחידה. המכשיר פותח בחברת „אלביט" וצה"ל כבר החל לצייד בו את יחידות צה"ל. כמו כן הוצגה חליפה למיגון לחייל וערכת מיגון לטייסי קרב.

דוויד בועז בדיוני ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת מערכת הבריאות:

„קשה למצוא פתרונות בגלל מחלוקת מתמשכת בין משרדי האוצר והבריאות"

רונית תמרי

דיוני ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת מערכת הבריאות עמדו גם אתמול בסימן שאלה אם ניתן לייעל את מערכת הבריאות ואם כן באיזה צורה.

גם אתמול נדרשו ראשי האוצר לדוכן העדים להשיב מה היה חלקו של האוצר בהקצאת תקציב הבריאות לשנת 1988 ומדוע אין האוצר מוצא פתרון לסכסוך המתמשך עם הרופאים.

דוד בועז, הממונה על אגף התקציבים במשרד האוצר היה אתמול העד המרכזי. למעלה משמונה שעות שרטט בועז קווים לדמותה של מערכת הבריאות בארץ והעלה פתרונות לבעיות המערכת.

בתחילת דבריו אמר בועז, כי קשה למצוא פתרונות גם בגלל חילוקי־דיעות מתמשכים בין משרד האוצר ומשרד הבריאות בעניין תקציב הבריאות לשנת 88. משרד הבריאות תוקף כל העת את האוצר לגבי הקצאת סכום, נמוך מידי, לדעתו, שהוקצה לבריאות בעוד שלמעשה היתה זו החלטת הממשלה.

בועז הוסיף וטען, כי האוצר אישר השנה תוספת תקציב נוספת למשרד הבריאות של 106 מליון שקלים, אך דווקא ועדת השרים שמונתה לדון בערעור של שרת הבריאות על גובה התקציב אישרה למשרד הבריאות סכום קטן בהרבה מסכום זה.

בועז המשיך לתקוף את משרד הבריאות גם באשר לאי־עמידה בהחלטת ממשלה בעניין קיצוץ כללי בכח אדם במערכת הבריאות. לשאלתו של אחד ממשתתפי הועדה אם אין זה פרדוכס שמצד אחד תוקף האוצר את משרד הבריאות על אי־קיצוץ תקנים ומצד שני הוא מאשר תוספת תקינה לאחיות, השיב בועז כן, לדעתי זו בהחלט סתירה, הנובעת ממבנה לא־נכון של מערכת הבריאות. אני חושב שיש לעשות ארגון מחדש של המערכת.

לדעתו במערכת הבריאות קיימים בזבוזים וכפילויות הבאים לידי ביטוי בתחומים שונים. כך למשל יש כפילויות במרפאות קופת־חולים, במרפאות בריאות הציבור, בשירותי טיפול ואיבחון בבתי־חולים, ניצול חלקי בלבד של חדרי הניתוח בבתי־החולים וניצול חלקי ונמוך ביותר של מיכשור רפואי. כדי לייעל את מערכת הבריאות חשוב לבסס את הרפואה הפרטית בארץ.

בהתייחסו לסכסוך המתמשך עם הרופאים טען בועז, כי משרד הבריאות, השותף לועדה משותפת למשרד הבריאות ולאוצר בעניין קיצור התורים לניתוחים, לא הגיש עד היום את המידע שהאוצר דרש ממנו על מספר הממתינים לניתוחים בארץ.

„איננו יכולים לסיים את עבודת הוועדה, כי אין לנו מידע מלא וגם לא כל חברי הוועדה חתמו על הדו"ח שהוגש בעניין זה". לטענתו, הרופאים מתנגדים מאותה סיבה קיצור התורים ורוצים להפוך עניין זה כקרדום לחפור בו בעוד שלמעשה הם דורשים תוספות שכר. מבצע קיצור התורים הוא רק מסווה, אמר.

השר בר לב: מאז ההתקוממות חלה עליה בהתנהגות חריגה של שוטרים

בפגישה שקיימו שר המשטרה והמפכ"ל עם סגל במרחב ירושלים וקציני מג"ב בבירה נדונה התנהגות חריגה של השוטרים □ קראוס: ארועים חריגים מעטים פוגעים בדימוי המשטרה

שעיה

מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, אמר אתמול כי האירועים החריגים המעטים מציגים את המשטרה בצורה שלילית ופוגעים בהישגיה המרשימים בטיפול באירועים בירושלים.

התנהגות חריגה של שוטרים מתחילת האירועים בשטחים ובירושלים נדונה אתמול בפגישה שקיימו שר המשטרה, חיים בר־לב, והמפכ"ל רב־ניצב דוד קראוס, עם סגל מרחב ירושלים וקציני משמר־הגבול, הפועלים במסגרת המפקדה לביטחון שוטף בירושלים.

זהו כינוס ראשון מסוגו במסגרת סידרת כינוסים, המתוכננים במחוזות המשטרה השונים, תידון בהם התנהגות בלתי הולמת של שוטרים.

המפכ"ל ציין, כי אף מעבר למיגבלות ונוהל בדבר שימוש בכוח, יש במשטרת ישראל מדיניות ברורה, המחייבת את כל אנשיה והיא, כי אין אישור להשתמש בכוח שלא לצורך.

„חייבים להקפיד בעניין זה על קוצו של יוד. לחנך את השוטרים לגלות סבלנות עד קצה גבול היכולת. המשטרה משקיעה בעניין זה משאבים רבים בהדרכה ובהסברה".

המפכ"ל הדגיש את אחריות המפקדים למעשי פיקודיהם ואת ההכרח במתן דוגמה אישית.

המפכ"ל הורה למפקדים לאסוף את אנשיהם ולהסביר שהמשטרה לא תסבול מעשים חריגים בשימוש בכוח ובהתנהגות לא הולמת.

שר המשטרה, חיים בר־לב אמר, כי בהתנהגות בלתי הולמת בשימוש בכוח חלה ירידה בשבועיים האחרונים. „מיומי הראשון במשרד המשטרה ראיתי בנושא זה דבר הדורש טיפול ותשומת לב. המאמצים נשאו פרי".

עם זאת, התריע השר, כי מאז ההתקוממות חלה עלייה בכמות המקרים החריגים ולכן חובה על המשטרה לשים קץ לתופעה. השר הוסיף, כי מטרת הכינוס היא לדרוש מהמפקדים למצוא את מסקנותיהם ואחריותם. השר בר־לב הבהיר, כי שוטרים שיימצאו לא מתאימים לשירות במשטרה — יורחקו משורותיה.

שלטונות בורמה שיחררו 51 מעצורי מהומות הדמים

איי.פי

שלטונות בורמה שיחררו אתמול 51 בני־אדם, רובם סטודנטים, שנעצרו במהלך ההפגנות שהיו בשבוע שעבר בעיר ראנגון, על כך מסר רדיו בורמה.

לראשונה מאז הסתיימו ההפגנות, והתפטר הנשיא הנבחר, סיין לווין, שחררו שלטונות בורמה חלק מן העצורים. רדיו ראנגון הודיע ב־9 באוגוסט על מעצרם של 700 מפגינים, ואילו בהודעה מאוחרת יותר, דיווח על 1,451. מספר רב של אנשי אופוזיציה נעצרו לפני ואחרי ה־8 וה־9 באוגוסט אולם מספרם אינו ידוע.

סטודנטים קוראים לחידוש ההפגנות

קבוצות סטודנטים הפיצו אתמול כרוזות בבירה ראנגון, בהן נקראו האזרחים לצאת לרחובות בדרישה לשים קץ לשלטון הטוטליטארי בן 26 השנים בבורמה, מסרו דיפלומטים ועיתונאים מהבירה.

שגרירות ארה"ב בראנגון חידשה שלשום את פעילותה, לאחר שהיתה סגורה זמנית במהלך ההפגנות האלימות בשבוע שעבר. דובר משרד החוץ מסר כי ארה"ב תשגר ברחיפות כמות קטנה של ציוד רפואי במסגרת מאמצי הצלב האדום הבינלאומי לטפל בנפגעי המהומות.

מנדלה לקה בשחפת

רויטר

יוהאנסבורג. — מנהיג השחורים הכלוא בדרום אפריקה, נלסון מנדלה, סובל משחפת, מסר אתמול פרקליטו, לאחר שביקר את מנדלה.

„מר מנדלה לקה בשחפת", מסר עורך הדין איסמעיל איוב לעיתונאים בנמל התעופה של יוהאנסבורג, בשובו מביקור אצל מנדלה בן ה־70 בבית החולים טייגרברג בקייפטאון, לשם נלקח בסוף השבוע שעבר מתאו בכלא. איסמעיל איוב הוסיף: „לפתע הוא נראה זקן מאוד". מנדלה, שחגג בחודש שעבר את יום הולדתו ה־70, מרצה עתה את השנה ה־26 ממאסר עולם שנגזר לו, באשמת „קשירת קשר" להפלת השלטון הלבן.

מגיפת השחפת נפוצה בשכונות העוני השחורות סביב קייפטאון, ומדי שנה מדווחים על כ־60,000 מקרים חדשים של מחלה זו בדרום אפריקה.

לאחרונה גבר הלחץ על שלטונות דרום אפריקה לשחרר את מנדלה. אנשי כמורה, ביניהם אחרים מהכנסיה ההולנדית הרפורמית אליה משתייך הנשיא, דרשו לשחררו.

עיתונים קראו לממשלה לנצל את העיתוי — מחלתו של מנדלה, על מנת לשחררו, בטרם ימות בכלא וייהפך לקדוש מעונה.

תנועת „חמר רוז'" מציעה תכנית שלום לקמבודיה

רויטר

בנגקוק. — אנשי הגרילה של תנועת „חמר רוז'" הציעו אתמול תכנית שלום בת 14 נקודות לקמפוצ'יה, שבמסגרתה יוטל פיקוח בינלאומי על הכוחות המזויינים של כל הצדדים היריבים. התוכנית נמסרה בשידור מחתרתי של רדיו חמר רוז', שנקלט בבנגקוק.

דיפלומטים מסרו כי זו הפעם הראשונה שתנועת „חמר רוז'" קיבלה את הרעיון של הגבלות פוליטיות וצבאיות.

עליה דרמטית בגרעון המסחרי של ארה"ב ביוני

רויטר, סי"צ

וושינגטון. — הגרעון המסחרי של ארה"ב גדל בחודש יוני בצורה דרמטית ועלה ל־12.54 מיליארד דולר, לאחר שהיבוא טיפס לרמת שיא.

משרד המסחר האמריקאי מסר כי הגרעון עלה ב־2.7 מיליארד דולר לעומת הגרעון בחודש מאי.

ביוני הסתכם היבוא ב־39.35 מיליארד דולר, כלומר עלייה של כמעט 6 אחוזים לעומת מאי, ואילו היצוא ירד ב־2.5 אחוזים ועמד על 26.8 מיליארד דולר.

מראשית השנה מסתכם הגרעון המסחרי האמריקאי ב־69.9 מיליארד דולר, לעומת 84.4 מיליארד במחצית הראשונה של 1987, והיינו ירידה בשיעור של 17 אחוז.

בריסל. — השוק האירופי המשותף נענה לבקשות של חמש מדינות ממזרח אירופה, בריה"מ, מזרח גרמניה, צ'כוסלובקיה, הונגריה ובולגריה לכונן עמן קשרים דיפלומטיים — הודיע אתמול בבריסל דובר של ועדת הניהול של השוק האירופי.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 16.8.1988

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7042	1.7255	1.7167
דולר אמריקאי	1	1.61	1.68	1.6283	1.6487	1.6396
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8634	0.8742	0.8691
לירה סטרלינג	1	2.73	2.86	2.7836	2.8183	2.8070
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2542	0.2574	0.2565
ין יפני	100	1.20	1.25	1.2188	1.2340	1.2300
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7632	0.7728	0.7699
פרנק שוויצרי	1	1.01	1.06	1.0286	1.0415	1.0361
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2513	0.2544	0.2529
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2354	0.2384	0.2372
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2251	0.2280	0.2266
מרקה פיני	1	0.36	0.38	0.3651	0.3697	0.3672
דולר קנדי	1	1.30	1.36	1.3257	1.3422	1.3352
דולר אוסטרלי	1	1.26	1.36	1.3064	1.3227	1.3131
ראנד דרום אפריקאי	1	0.40	0.56	0.6708	0.6792	0.6758
פרנק בלגי	10	0.40	0.42	0.4122	0.4174	0.4146
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.26	1.2271	1.2424	1.2363
לירה איטלקית	1,000	1.14	1.21	1.1622	1.1768	1.1722

המליציה הנוצרית בלבנון: נטיל וטו על בחירתו של פרנג'יה לנשיא

אורי הורוביץ, רויטר, סי"צ

המליציה הנוצרית בלבנון, הודיעה אתמול, כי תטיל וטו על בחירתו של סולימאן פרנג'יה, שהציג אתמול את מועמדותו לנשיאות לבנון. בבחירות שיהיו מחר בפרלמנט, לנוצרים בלבנון, כמחצית ממספר חברי הפרלמנט, ולכן יש ביכולתם של צירים אלה למנוע את בחירתו של פרנג'יה.

פרנג'יה, נוצרי מרוני בן 78, שהיה בעבר נשיא לבנון, (1970־1976) ונתמך על־ידי הסורים, אמר אתמול במסיבת עיתונאים כי לבנון עומדת עתה לפני הכרעות היסטוריות, ועליה לפעול למען „עצמאות חוקתית, אחדות והסכמה לאומית".

הכרזת פרנג'יה גרמה למתח בקרב הנוצרים בלבנון, ובעיקר המיליציה הנוצרית שהודיעה כבר כי גייסה את המנגנון הצבאי והפוליטי כדי לסכל את מועמדותו של פרנג'יה. „מפקד הכוחות הלבנונים" הנוצרים, סמיר ג'עג'ע, אמר כי מינויו של פרנג'יה לנשיא לבנון, יביא למשברים ולמלחמה בלבנון, ובעקבותיה לחלוקה מחדש של המדינה. עם זאת הוסיף ג'עג'ע כי ה„כוחות הלבנונים" לא ינקטו צעדים אלימים כדי למנוע את בחירתו של פרנג'יה, אלא יעשו זאת בהליכים „פוליטיים ודמוקרטיים". „היבחרו של פרנג'יה, פירוש העברת לבנון לידי סוריה, ולגיטימציה לנוכחות סורית", אמר ג'עג'ע.

פרנג'יה, ידיד אישי של נשיא סוריה, חאפז אסד, מתנגד בתוקף למיליציה ולמפלגת הפלנגות הנוצרית, הנאמנה לנשיא אמין ג'מייל.

הסכסוך בין פרנג'יה למיליציה החל ב־87', לאחר שבנו הבכור, אשתו ובתו נרצחו בידי תומכיו של המנהיג המנוח של המיליציה הנוצרית, באשיר ג'מייל. פרנג'יה נשבע אז לנקום את מות בנו, ובעזרת הסורים גירש את אנשי המיליציה הנוצרית מצפון המדינה.

חוגי שמאל בלבנון, המקורבים לסוריה, הביעו אתמול תמיכה במועמדותו של פרנג'יה. ראש המודיעין הסורי בלבנון, גאזי כנאען, הגיע אתמול לביירות כדי לקיים שיחות עם מנהיגים מוסלמים על הבחירות לנשיאות.

כוחות הביטחון הלבנוניים נקטו בימים האחרונים אמצעי ביטחון והעמידו את הצבא הלבנוני בכוננות, כדי לאפשר את קיומן של הבחירות. בנו של פרנג'יה ביקר שלשום את המנהיג הדרוזי, ואליד ג'ומבלט, כנראה כדי לשכנעו שיתמוך במועמדותו של פרנג'יה.

נשאר עם הבלונים

הנשיא רייגן ורעייתו מנסים לתפוס אחד מהבלונים שצנחו מתקרת באולם הוועידה הרפובליקנית בניו אורלינס אחרי נאומו של הנשיא (תצלום: אי.פי.)

הנשיא רייגן בנאום פרידה מן המפלגה הרפובליקנית:

רק בוש יכול להיות נשיא תקיף שיוכל לסיים המו"מ עם גורבאצ'וב

רעיית הנשיא נאנסי הודתה אתמול בראיון לרשת אנ.בי.סי. שנזקקה לשרותיה של אסטרולוגית

דליה שחורי (ארה"ב)

וואשינגטון. — הנשיא רייגן יצא אתמול בקריאה נלהבת לתמוך במועמדותו של ג'ורג' בוש לתפקיד נשיא ארה"ב. בנאום פרידה מן המפלגה הרפובליקנית, שרייגן נשא בוועידת המפלגה בניו־אורלינס, הוא עמד על תרומתו של בוש להצלחת ממשלו ואמר, שרק בוש יכול להיות נשיא מנוסה ותקיף. נשיא שיוכל לסיים את המו"מ עם גורבאצ'וב, לשמור על היציבות הכלכלית ולהתמודד עם אתגרים חדשים.

נאומו של רייגן התקבל בהתרגשות רבה בידי צירי הוועידה, שהריעו לו דקות ממושכות לפני בעת ובסיום נאומו. אולם נראה, כי הנשיא רייגן טעה פעמיים. פעם אחת, כאשר המליץ על בוש. הוא התייחס לעבודה החשובה שעשה הנציג, כי בוש עמד בראש היוזמה לצמצם את ימי ההמתנה לבדיקות ביטוח רפואי, והבונים, רשיונות ייצוא וכו'.

דברי המלצה אלה פורשו על־ידי התקשורת כהרגשת חלקי הקלות של בוש בעבודת הממשל. „הוא עסק בבירוקרטיה", אמר אחד הפרשנים. ורייגן נאלץ לפרסם הודעת תמיכה חדשה בבוש.

הטעות השניה היתה כאשר רייגן תקף בנאומו את המפלגה הדמוקרטית וטען, כי התקפות הדמוקרטים סותרות את העובדות. „העובדות הן דבר עיקש", חזר רייגן מידי פעם, אך לפתע אמר „העובדות הן דבר מגוחך", ומיד תיקן: „התכוונתי, כמובן עיקש".

לפני רייגן נאמה קצרות רעייתו נאנסי, במחווה מיוחדת לכבודה. היא אמרה, בין היתר, כי סיום כהונת רייגן מסיים ופותח עידן.

בוש עומד להודיע היום על המועמד שלו לתפקיד סגן הנשיא. בינתיים נראה, כי מקצת מהמועמדים עייפו מן הציפיה והמתח. הסנטור בוב דול, שהוא אחד המועמדים הבולטים לכהונה, אמר שלשום, כי שיטת בוש למנות את המועמד לתפקיד סגן נשיא אינה יפה.

גילוי לב נדיר

רעיית נשיא ארה"ב נאנסי רייגן נשאלה אתמול, בראיון עם דן ראת'ר מרשת הסי.בי.אס., על הזדקקותה לאסטרולוגיה. כזכור, הותקף הבית הלבן והוא נושא לביקורת ולבדיחות, כשנודע שבני הזוג רייגן תכננו את כל ארועיהם לפי הדרכת אסטרולוגית.

נאנסי רייגן נראתה נבוכה מן השאלה, אך לא הכחישה את הדבר. לאחר מכן, בגילוי לב נדיר, אמרה: „לאחר שבעלך נורה, ותו סגן אחר של טראומה מכל ניתוח סרטני, (נאנסי רייגן עברה, כזכור, ניתוח כריתת שד, לאחר שחלתה בסרטן), איני יכולה להסביר לך."

צור שמיר חברה לביטוח בע"מ

הודעה לבעלי המניות של החברה

על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

1. ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית של בעלי המניות של צור שמיר חברה לביטוח בע"מ, תתקיים במשרדה הרשום של החברה ברחוב מזלת בנימין 68 תל־אביב ביום חמישי כ"ו באלול תשמ"ח 8.9.88 בשעה 09.00.
2. על סדר היום: —
א. קבלת דין וחשבון ההנהלה.
ב. דיון בדוח"ת הכספיים ליום 31.12.87.
ג. בחירת מנהלים.
ד. אישור המלצת מועצת המנהלים בעניין שכרם של הדירקטורים מקרב הציבור.
ה. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
ו. שונות.
3. אם באסיפה לא יהיה נוכח המנין החוקי הדרוש תוך מחצית השעה למן המועד, שנקבע לכינוסה, תידחה האסיפה ליום חמישי ד' בתשרי תשמ"ט 15.9.88 באותו המקום ובאותה השעה. באסיפה נדחית כזו, יספיק המנין החוקי, המוקטן עפ"י הקבוע בתקנון ההתאגדות של החברה. לפסקה של אסיפה נדחית יש לראות בהודעה זו הודעה על אסיפה נדחית.
4. על פי תקנון ההתאגדות של החברה, זכאי חבר להיות נוכח ולהצביע באופן אישי או ע"י ב"כ להצבעה. את יפוי הכח יש להפקיד במשרד הרשום של החברה לפחות 48 שעות לפני המועד שנקבע לכינוס האסיפה.
5. מתאריך הודעה זו ועד לאחר קיום האסיפה כאמור לא תירשמנה העברות מניות בפנקס החברים של החברה.

בנימין אדר, עו"ד
בשם מועצת המנהלים

תאריך: 15.8.88

על היום 17.8.88

מוות בשחקים

למרות המאמצים הרבים שהושקעו בחיל־האוויר בהגברת בטיחות הטיסה, ואשר הביאו בשנים האחרונות לירידה ניכרת במספר תאונות האימונים, קיימת רמת סיכון גבוהה בתירגול קרבות אוויר

אבי בניהו

התנגשות שני מטוסי ה„אפ־15", שבה ניספו שני טייסי־קרב, השבוע, אירעה לאחר ירידה בתאונות האימונים של חיל־האוויר מאז שנת 1980.

בתוך זמן קצר תסכם ועדת החקירה שמינה מפקד חיל האוויר את ממצאיה ותקבע את הסיבות שגרמו לתאונה קטלנית זו ואת הלקחים שיש להפיק מכך.

בתחום בטיחות הטיסה התאפיינו השנים האחרונות בפעילות חסרת פשרות של מפקדי החיל, כאשר הסיסמה היא „בטיחות מעל לכל". מערכות שלמות בחיל עוסקות במחקרים ובפעולות הסברה שונות כדי לאתר ולמנוע נסיבות שעלולות לגרום לתאונה מהסוג שאירעה השבוע. אולם בחיל האוויר טוענים, שיש תאונות שפשוט לא ניתן למונען. מכנים אותן תאונות הנובעות מ„סיכון סטטיסטי". הכוונה היא שבסוג אמון או משימה כמו תירגול קרבות־אוויר, רמת הסיכון היא גבוהה מאוד והתנגשות אווירית היא לעיתים בלתי נמנעת. הסיבות לתאונות אוויר קטלניות הן רבות ואת מרביתן איתר חיל־האוויר וקבע מיגבלות שונות לפעילות מבצעית ולאימונים; כך, למשל, ניתן להזכיר את נושא הסיחרור (ורטיגו), תקלות טכניות במערכות המטוס, פגעי טבע, מזג אוויר ובעיקר טעויות אנוש של הטייס או מפעיל המערכות (נווט) כשמדובר במטוס דו־מושבי. בניגוד למה שחושבים בציבור, רק חלק קטן מאוד מהתאונות נובעות ממעבר מודע על מיגבלות הטיסה או במילה אחרת — בעיות משמעת.

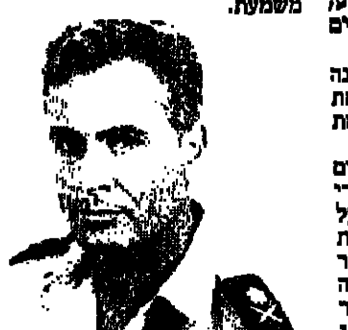

אלוף בן־נון. ללא פשרות

אשר לתאונה שאירעה השבוע, בה ניספו סא"ל רם קולר ורס"ן אהוד פלק ידוע, כי ההתנגשות אירעה בעת תירגול קרבות־אוויר באזור הר־חברון. שני המטוסים יצאו מכלל שליטה, טייס אחד נהרג במקום והטייס האחר מת מפצעיו מאוחר יותר.

תירגול קרב אוויר דורש תימרון רב בקצה מעטפת הביצועים של ה„אפ־15", הנחשב למטוס אמין ביותר.

כבר בשלב זה ברור, כי התאונה לא נגרמה בשל תקלה טכנית, אלא מסיבה אחרת שקשה להצביע עליה בשלב זה.

ועדת החקירה שמונתה לצורך זה תגבה עדויות ותגיש את כל הממצאים למפקד החיל, שיועברו לעיון לכל טייסי ה„אפ־15" לצורך הפקת לקחים.

הוועדה תנסה למצוא את הקופסה השחורה של המטוסים וכן להיעזר במצלמת טלוויזיה הנמצאת בגוף המטוסים החרישים והמצלמת את מהלך הטיסה וכן את שלב התאונה.

חיל־האוויר מקליט בדרך כלל את כל תירגולי קרבות האוויר ב„מרכז לתיחקור קרבות אוויר", שהוקם לפני מספר שנים.

המאמצים הרבים שהשקיע חיל־האוויר בשנים האחרונות במלחמה בתאונות האוויריות נשאו פרי. בהשוואה לחילות אוויר מערביים וביחס למספר שעות הטיסה וכמות הגיחות שמבצע חיל־האוויר הישראלי, אנו נמצאים במקום טוב בעולם בנושא זה. מאז שנת 1980 נרשמת ירידה עקבית בכל התאונות החמורות לסוגיהן. כך, למשל, בשנת 1987 שיעור התאונות בחיל האוויר הגיע לחמישית בלבד מהתאונות ב־1980. ניתן לומר, כי כל מפקדי וטייסי חיל־האוויר מודעים לנושא הבטיחות, שהפך לחלק בלתי נפרד מסדר יומם בטייסות.

אף־על־פי־כן קורות תאונות, שחלקן אף מתפרסמות, כמו זו שאירעה השבוע באזור חברון.

אזהרה עם צליל טוטליטרי

לדבריו של ראש־הממשלה, כמו גם לשתיקותיו, יש לשים לב.

אריה פלגי

יצחק שמיר בדרך־כלל שותק את דעותיו, או מתחמק מלהביע אותן במפורש. אבל הוא ראש־ממשלה, ולכן גם לשתיקותיו, גם להתחמקויותיו, משמעות רבה יותר, מאשר לשתיקות או להתחמקויות של כל אזרח, שאינו ראש־ממשלה. הערכה זו נכונה שבעתיים לגבי המקרים, שבהם יצחק שמיר מדבר וגם אומר משהו.

זה קרה לו ביום שישי של השבוע שעבר. אבל, בגלל עומס האירועים או בגלל סוף השבוע, בו כולנו נחים, או בגלל כל סיבה אחרת — דבריו לא זכו לתשומת־הלב הראויה. הפעם הוא דיבר והפרשנים שתקו. אבל, אם ראש־ממשלה נואם נאום במכללה לביטחון הלאומי, ובו אזהרה מק'ארתיסטית — לא טוב לעבור על כך לסדר היום. אי־תגובה היא כמעט הסכמה בשתיקה. כך היא עלולה להתפרש על־ידי אלה שמסכימים איתו.

„היום בוקעים קולות מישראל הדמוקרטית, הפלורליסטית, שיש בהם לפעמים התנכרות קיצונית לעקרונות היסוד של מדינתנו, ואף הסכמה לדרכם הקיצונית של אויבינו. אלה מעודדים את מנהיגיהם של ארגוני הטרור לשלוח בנו חיצים מורעלים. התעמולה השיקרית והמעוותת מיועדת לערפל את מוחם ולשבש את דעתם של אנשים בישראל" — דברי יצחק שמיר לבוגרי הקורס, המיועדים להשתלב בדרגים הגבוהים של זרועותינו הבטחוניות.

בדברים המנוסחים בזהירות נשמעת אזהרה בלתי מוסווית מפני בגידה. בגידה בהסח־הדעת. „בוקעים קולות", הוא אומר. של מי, מתי — לא ברור, זה נושא לדמיונכם הפורה. מה שברור הוא, שבעלי הקולות האלה משרתים את האויב. מעודדים אותו לחבל בנו. האם יש מעשים חמורים, בוגדניים, מזיקים יותר? ומניין בוקעים הקולות? „מישראל הדמוקרטית, הפלורליסטית", מזכיר לנו ראש־הממשלה. לא שהוא נגד דמוקרטיה ופלורליזם. אבל היקש לוגי של כל ילד יביא אותו למסקנה, שמשהו פגום אצלנו בדמוקרטיה ובפלורליזם, שיש עודף בהם.

שמיר לא אילתר את הדברים. הוא קרא מן הכתב. קשה לתאר, שהנאום הגיע לו אל דוכן הנואמים ברגע האחרון, מבלי שהוא יקרא אותם קודם לכן. מכאן, שזה ניסוח שלו, לפחות ניסוח מוסכם על־ידו. קשה יהיה לטעון לגביהם, ש„הוצאו מהקשרם".

ואלה דברים עם צליל טוטאליטרי, מכליל ומחשיד. איזה בטחון לאומי הם משרתים?

נוהל החקירה

על פי הוראות הפיקוד העליון של צה"ל מוקמת ועדת חקירה לאחר כל ארוע או תאונה בה ישנם הרוגים. מינוי ועדת החקירה הוא בסמכותו של מפקד הזרוע, ובמקרה של תאונה מסוג זה, של מפקד חיל האוויר. בחיל קיים נוהל קבוע בקשר לוועדות חקירה לתאונות והעניין הוא באחריות מינהל בטיחות וביקורת איכות (מבק"ד), בראשות קצין בדרגת אלוף־מישנה. בוועדת חקירה מסוג זה שמונתה השבוע חברים חמישה קצינים:

● יושב ראש הוועדה הוא איש צוות אוויר.

● קצין טכני הבקיא בסוג המטוס שבו מדובר והוא שאמור לקבוע אם היתה תקלה טכנית.

● טייס המופקד על תיחקור התחום הטיסתי.

● רופא או פסיכולוג המתחקרים את נושא האנוש.

● מנחה מקצועי ובדרך־כלל קצין ממבק"א.

תיחקור תאונה נמשך בדרך־כלל עד חודש ימים. מדי חמישה ימים מוגש דו"ח ביניים המתאר את הידוע בשלב זה.

במקרים בהם עוקבת התקשורת אחר תיחקור התאונה משתדלים בחיל־האוויר לקצר את התהליך. כך נהגו בתאונת ה„סטנה", בה טסה הזמרת עופרה חזה, וכן בתאונת ה„אף־16" בה ניספה סרן גיל עברי ז"ל.

הוועדה נעזרת לצורך עבודתה במומחים מקצועיים ובמעבדות משוכללות כדי לאתר את הסיבות שגרמו לתאונה.

א.ב.

„הרב הוא מתון"

חסידי אזור המרכז של כהנא ממוקמים בבניין עלוב בתחנה המרכזית בתל־אביב ■ פרטוש, המנהיג המקומי, אינו מעוניין לגרש ערבים, אלא לחסל אותם

רפי גולן

את מקום מרתפי הבירה של מינכן, אשר בה התאימו לאקלים האירופי, תופס משרד עלוב ומזוהם בתחנה המרכזית של תל־אביב. בכניסה המדיפה ריח עז של שתן, לא נראה כל סימן שיעיד על העובדה שבבניין זה נמצא מרכז המבצעים של תנועת „כך" באזור המרכז. רק חיפוש יסודי בתיבות המכתבים מגלה על גב אחת מן התיבות העקורות את שתי האותיות „כך".

בקומה השניה של הבניין העלוב והמוזנח נמצא משרד בן שני חדרים המשתלבים להפליא בתפאורה הכללית של הבניין. שולחן משרדי מיושן ומספר כסאות פזורים בחדר האפוף בריח עשן האוטובוסים. מאוורר מזוהם ורועש עושה מאמצים נואשים וחסרי סיכוי להקל על עומס חום אוגוסט הנורא, אך הצלחתו היחידה היא גירוש כל הזבובים שבחדר, וריכוזם באיזור מדפי המתכת, עליהם פזורים מאות חוברות ופרסומים בארום ושחור. מכל פינה בחדר ניבטת תמונתו של המנהיג.

בחדר חתך מאפיין של אנשי התנועה. המנהיג המקומי, אלי פרטוש, כבן־ארבעים, רק גיזרה, שחור שיער ומשופם לבוש ברישול. בפניו בולטות זוג עיניים שחורות המתרוצצות בחוריהן בעצבנות מצד לצד. הוא עונה לשיחות הטלפון הרבות, הזורמות ומבקשות פרטים על הצטרפות לתנועה. כל שיחה גוררת אותו לדיונים אינסופיים והסברים אידיאולוגיים, כולל ניתוח סיכויי התנועה, תנאיה ותוכניותיה — האם תהפוך ללשון המאזניים ותצטרף לקואליציה בשלושה תיקים: חינוך, משטרה ופנים? רק השיחות המגיעות בקו הטלפון הנוסף גורמות לו לסיים את השיחה. עוד נוכחים במקום אילן, צעיר בתחילת שנות העשרים, הנראה כילד טוב ירושלים, בחור ישיבה נמרץ, אשר לא הצלחתי לקלוט את שמו, השולף ללא הרף קטעי עיתונים המוכיחים על התנכלות התקשורת לכהנא, בוריס, גבר בשנות הארבעים לחייו, המגדיר עצמו כאיש ביטחון, ואשר מוכן להסביר לכל אחד כיצד ניתן לגרש את כל הערבים מכאן תוך שלושה ימים, ואבא, אדם כבן־שישים היושב בפינת החדר, ואחת לחצי שעה קם ומכריז במבטא אנגלו־סקסי הכרזות מבולבלות בנושא אמצעי התקשורת והשמאלנים.

המנהיג המקומי, פרטוש, מוכן להסביר את משנתו לכל מי שרק מוכן להאזין. „אני ינקתי את השנאה לערבים עם חלב אמי. כשעלינו לארץ מתוניס, ראתה אמי שיש ערבים בארץ ורצתה לחזור מייד לצרפת. מה יש לנו לחפש בארץ עם הערבים? אמא שלי לא היתה יכולה לראות אותם. אז אני לא הצטרפתי לרב. אני כבר הייתי כאן כשהרב הגיע, והרב הוא מתון כמו יוסי שריד לעומתי. הרב הוא אוהב ישראל, והוא אומר להרים יד על יהודי. ולגבי הערבים — בינינו, אני לא רוצה לגרש את הערבים. הייתי מעדיף להרוג אותם ישר, כי אם נגרש אותם הם יבואו לחזור. רק אז יהיה באמת שלום, כשלא יהיה אצלנו מי שיילחם."

פאשיזם יהודי

ליהודים אין גנים אשר מחסנים אותם מפני נטיות פאשיסטיות ■ ראיון עם זאב שטרנהאל, פרופסור למחשבה מדינית

ההתעוררות האחרונה בפעילות תנועת „כך", ובכלל זה הקמת פלוגות הסער להגנת על התחבורה בירושלים, מעלה על סדר היום הציבורי בישראל את סוגיית הפאשיזם. התנועה, אשר התפשטה במחצית הראשונה של המאה העשרים בכל רחבי אירופה והרסה בה כמעט את כל המערכות, לא נעלמה מהעולם. כמו אותה הידרה מיתולוגית היא מרימה בכל פעם את ראשה מחדש, במקום אחר ובצורה אחרת.

האם מישהו יכול להעלות על דעתו נאציזם יהודי? הרי השם האלטרנטיבי לפאשיזם — על פי אוסוואלד מוסלי — הוא נאציזם.

על אפשרות של פאשיזם יהודי בישראל נשאל פרופ' זאב שטרנהאל, המכהן כפרופסור למחשבה מדינית באוניברסיטה העברית בירושלים, ואשר התמחה בחקר הפאשיזם.

— האם באמת יכול להתקיים פאשיזם יהודי?

„ליהודים אין גנים אשר מחסנים אותם מפני פאשיזם. הפאשיזם הוא תופעה של לאומיות קיצונית ורדיקאלית, ניסיון לבסס את היחסים בין בני־אדם על אלימות, על תחושה של עליונות עצמית ושל עליונות היחידה האתנית שאני משתייך אליה, ביחס ליחידות אתניות אחרות."

— ניתן הסיבות להתפתחות תנועות פאשיסטיות בישראל?

„החברה שלנו היא חברה של העולם השלישי מבחינת היחס שלה לדת ומבחינת תפיסת הלאום שלה, והיא דומה למדינות מזרח־אירופה בשנות הארבעים. בחברה כזאת הדת היא ביטוי לזהות הלאומית. לכן הימין הרדיקאלי אצלנו, בחלקו הגדול, הוא בעל זיקה עמוקה אל הדת. גם החילוניים — כמו גאולה כהן — מקיימים את הזיקה לדת, מכיוון שהם רואים בה את הגילוי המובהק של זהות לאומית. ברגע שאתה מסיר את הגורם הדתי כביטוי של זהות, אתה פותח פתח למצב שבו ערבי ייחשב לאזרח שווה זכויות. הדרך הנוחה ביותר למנוע זאת היא באמצעות הדת. מסיבה זו לתנועה כזו יש כיום סיכויים טובים מאוד להצלחה בארץ, הרבה יותר מאשר לתנועה בעלת אופי מרקסיסטי, לדוגמה."

— אילו גורמים יכולים לגרום להתחזקות התהליך?

„השתרשות הפאשיזם בישראל תלוייה במידה שבה החברה תיכנס למצב של משבר. תופעות כאלה מתפתחות בתנאים של משבר או לאחר מפלה. והמדובר אינו במפלה פיזית דווקא, אלא פסיכולוגית."

ר. ג.

על הפרק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אוטר

סיאול — הפגנות אולימפיות

סטודנטים מפגינים בסיאול ● בקבוקי התבערה מקדימים את הלפיד

שני מאבטחים על כל ספורטאי

נוכח האיום הצפון־קוריאני, שכלל „רמזים" כמו התפוצצות פצצה בנמל־התעופה של סיאול, הוחלט כי יהיו אלה המשחקים המאובטחים ביותר בתולדות הספורט העולמי ■ 40 אלף חיילים אמריקניים בדרום — בכוח האבטחה ■ ספורט ופוליטיקה

ד"ר אוריאל זמרי

הפוליטיקה היתה מעורבת בספורט הבינלאומי מאז ומתמיד ובכל שעלה מעמדו של הספורט בחברה הבינלאומית, כן התערבה בו הפוליטיקה יותר ויותר. רק תמימים חושבים עדיין שניתן בכלל להפריד בין הספורט לבין הפוליטיקה. אין איפוא לתמוה על כך, שגם במשחקים האולימפיים העתידים להתקיים בעוד חודש בסיאול, בירת דרום־קוריאה, נודעת להיבטים הפוליטיים חשיבות מרובה.

כדי להבין היבטים אלה צריך לדעת, קודם־כל, שקוריאה לא היתה מעולם ארץ מפולגת מבחינה פוליטית. שלטו בה אמנם במשך מאות בשנים זרים, אך עד הדור האחרון לא חולקה המדינה מעולם לישויות פוליטיות שונות. השאיפה לאיחוד קוריאה מחדש היא כל כך חזקה, עד כי היא גוברת על ההבדלים הפוליטיים המהותיים בין הדרום לבין הצפון וכה יש לראות את אחת הסיבות העיקריות, אם לא העיקריות שבהן, לאי השקט הפוליטי בתוך תחומה של קוריאה הדרומית.

אבל ההיבטים הפוליטיים של משחקי סיאול חורגים הרבה מעבר לגבולות המדינה. המשטר בסיאול הוא מוקצה מחמת מיאוס לא רק לגבי פיונגיאנג, אלא גם לגבי כל העולם הסוציאליסטי. אם מצב הדברים הוא אמנם כזה, נשאלת השאלה מדוע אנו עדים לאיומי חרם קטני־היקף באופן יחסי למה שידענו בעת משחקי מוסקווה בשנת 1980 ובעת משחקי לוס־אנג'לס בשנת 1984?

חרב פיפיות

החלטתה של ברית־המועצות להשתתף במשחקי סיאול איננה מוצר של הגלאסנוסט הסובייטי. החלטה זו נובעת, בראש וראשונה, מכך שהחרם של משחקי לוס־אנג'לס התגלה כחרב פיפיות לגבי תנועת הספורט הסובייטית, שהנתקותה מהאירוע הספורטיבי המרכזי בעולם פגע בה קשות. אותם דברים אמורים, ואולי אף ביתר שאת, לגבי מזרח־גרמניה, בה הספורט תופס מקום מרכזי עוד יותר בחיי החברה.

החלטתה של סין העממית להשתתף במשחקי סיאול הפתיעה עוד פחות. כבר בשנת 1984 לא הצטרפה סין לחרם הסובייטי של משחקי לוס־אנג'לס והסיבה העיקרית לכך היתה הרצון לקיים את המשחקים האולימפיים בשנת 2000 בבייג'ינג. הסינים רואים את עצמם כמעצמת־העל של המאה ה־21 ורוצים, בכל מחיר, לפתוח את המאה הבאה בעריכת האירוע המרכזי של הספורט העולמי בארצם.

לקריאתה של פיונגיאנג להחרים את משחקי סיאול הצטרפו רק חמש מדינות סוציאליסטיות ובראשן קובה. עד כמה החרם הזה אינו רציני, תעיד העובדה שאפילו בעת כתיבת שורות אלה נמשכים עדיין הגישושים לביטולו. יחד עם זאת אין להתעלם מהעובדה, כי קיימים חששות כבדים שצפון־קוריאה לא תסתפק בחרם המשחקים בלבד, אלא לא תבחל בכל אמצעי, כולל מעשי טרור, כדי למנוע את עריכתם התקינה של המשחקים.

מצב שאין חזרה ממנו

ממשלת סיאול היתה מודעת לפרובלמטיקה הפוליטית כבר בעת שנמסרו המשחקים לבירה הדרום־קוריאנית בשנת 1981 (עריכת המשחקים נמסרת לעיר ולא למדינה). העובדה שמשחקי 1988 נמסרו לסיאול לאחר ששום עיר אחרת לא רצתה בהם באותה עת, לא היה בה כדי לחזק את מעמד המארחים. בהסתמך על תקדימים מהעבר, הסכימה סיאול למסור, מרצונה החופשי, חלק מארגון המשחקים לפיונגיאנג. לאחר משא־ומתן ממושך לא הגיעו, בסופו של דבר, שתי הממשלות הקוריאניות לעמק השווה בקשר להיקף חלקה של צפון־קוריאה במשחקים ותוך האשמות הדדיות נותקו המגעים, כאשר הוועד האולימפי הבינלאומי מצדד באורח קיצוני בעמדתה של ממשלת סיאול. תמיכה זו נבעה לא מעט מן העובדה, שהוועד נקלע, לאחר מסירת ארגון המשחקים לסיאול, למצב ממנו אין חזרה.

פצצה בנמל התעופה

כיום החשש העיקרי איננו מחרם של המשחקים אלא מתגובות צפון־קוריאניות מחוץ לזירת הספורט. ממשלת פיונגיאנג רמזה רמיזה ברורה על אפשרות כזאת כבר בשנת 1986: ביום הגיע המשלחות הראשונות למשחקי אסיה, שנערכו בסיאול כמעין חזרה כללית למשחקים האולימפיים, התפוצצה פצצה בנמל־התעופה הבינלאומי של סיאול וגרמה למותם של חמישה אנשים ולפציעתם של עשרות רבות. רמיזות מסוג זה נמשכו מפעם לפעם וכתוצאה מכך הוחלט שכמשחקי סיאול יהיו לפחות שני אנשי בטחון על כל ספורטאי משתתף. בנוסף לכך הועמדו 40,000 החיילים האמריקנים המשרתים בדרום־קוריאה לרשות משימת אבטחת המשחקים. משחקי סיאול יהיו איפוא המשחקים המאובטחים ביותר בתולדות הספורט. נשאלת השאלה באם בתנאים אלה יכולים משחקים אלה בכלל להיות משחקים של שמחה.

נראה שבעת האחרונה מפעילות מוסקווה ובייג'ינג לחצים על פיונגיאנג לא להפריע למשחקי סיאול, בהם יקחו ספורטאיהם חלק. הדעות חלוקות עד כמה יכולות המעצמות האלה להשפיע על צפון־קוריאה, אם כי בשבועות האחרונים ניכרה התרככות מסויימת בהתנהגותה של זו. אבל עדיין קיים ספק רציני אם תוכל פיונגיאנג לעבור לסדר היום על משחקי סיאול, דבר שיהיה כרוך מבחינתה באובדן לא קטן של יוקרה.

לקראת זינוק

מאז המשחקים האולימפיים במונטריאול ב־1976 לא נפגשו כל מדינות־העל באירוע מספר 1 בספורט העולמי ■ צפוייה רמת־שיא בכל הענפים

ישראל פז

המשחקים האולימפיים בסיאול חוזרים למסלולם. כל הגדולות בספורט העולמי יטלו בהם חלק. פירוש הדבר, עימות יוקרה ישיר בין ספורטאי ארצות־הברית וברית־המועצות, לראשונה מאז משחקי מונטריאול ב־1976. חרמם ההדדי, שנבע מסיבות פוליטיות, פגם קשות באירועים הספורטיביים. במוסקווה, 1980, נעדרה ארה"ב, ועימה מדינות רבות, ובלוס־אנג'לס, לפני ארבע שנים, לא הופיעה בריה"מ, וגם אליה הצטרפו מדינות בעלות רמה ספורטיבית גבוהה, ובראשן מזרח־גרמניה.

המשחקים האולימפיים מהווים, ללא ספק, אירוע־השיא בספורט העולמי. הם מפגישים את עלית הספורטאים בכל הענפים. מעוררים את הספורט הבין־לאומי לפעילות מואצת. מי שעוקב בשבועות האחרונים אחרי המבחנים, שנערכים במדינות השונות, מגלה ספורטאים, לעתים אלמונים, הקובעים שיאים עולמיים, שיאים אולימפיים והישגים יוצאי־דופן.

גם הפעם ייעדרו ספורטאים מצטיינים, אמנם במספר מועט, כמו אלה מקובה או רצי המרחקים הארוכים מאתיופיה, שמדינותיהם הצטרפו לחרם שהטילה צפון־קוריאה על המשחקים האולימפיים. אפשר שבחודש שנותר עוד יחול מפנה, וכמה מדינות יחזרו בהן, אבל גם אם לא ישתתפו, יורגש הדבר אך במעט, ובענפים מסוימים בלבד. באגרוף, למשל יורגש היטב היעדרם של הקובנים.

מירוץ מדליות

מדי פעם מתעוררת השאלה, נוכח הישגים מצוינים שנקבעו בשבועות האחרונים ושיאים עולמיים שהוצבו בארבע השנים, בין המשחקים האולימפיים: האם יש גבול ליכולת האדם? לא אחת נראה שיא עולמי זה או אחר כ„מילה האחרונה". כעבור זמן לא רב צץ פנומן חדש „המחסל" אותו.

מירוץ־המדליות הוא מרתק. כל המדינות מסתערות על הזהב, הכסף והארד. רק חלק מהן מגיע למטרה. למשל, במשחקים בלוס־אנג'לס עלו על דוכן המנצחים נציגים של 47 מדינות מתוך 141 ארצות משתתפות. כלומר — שליש.

האתלטיקה, היא מלכת הספורט, תרכז, כרגיל, את מירב תשומת־הלב. ההישגים שהוצבו בחודשים האחרונים מבטיחים קרבות אדירים בין האתלטים הטובים בעולם. מי יהיה האדם המהיר במשחקים האולימפיים? שוב מאבק מסקרן בין השניים הנחשבים לגדולים בהיסטוריה בריצת 100 מ': הקנדי בן ג'ונסון, בעל השיא העולמי והאמריקני הנפלא קארל לואיס. אבל, אסור להמר. ג'ונסון ולואיס הם אמנם הפייבוריטים, אך אפשר שיתברג ביניהם אתלט שלישי ויפתיע. ארה"ב, שלא מיצתה את יכולתה באירועים גדולים, מתכוונת הפעם, כך נדמה, כהלכה, גם בין הגברים וגם בין הנשים. מהצד השני ניצבות ברית־המועצות ומזרח־גרמניה, כשאתלטים ממדינות נוספות, יקטפו גם הם מדליות. כל מקצוע, הן על המסלול, והן במקצועות־השדה, מבטיח עניין ומתח.

גם מימי הבריכה ילהטו. כבר אמר השבוע מאמן נבחרת שחייני ארה"ב, ריצ'ארד קוויק, אחרי המבחנים שקיימו האמריקנים באינדיאנאפוליס: „הפעם תיטול ארה"ב יותר מדליות־זהב, מאשר כל מדינה אחרת". אינני משוכנע בכך. התשובה תבוא, כנראה, ממזרח־גרמניה, שהתברכה בעיקר בשחייניות נהדרות. גם בריה"מ אינה קוטלת קנים. ושוב, ישנם מספיק נציגי מדינות נוספות שיתברגו בין מעצמות־העל. מכל מקום, לארה"ב השחיין המהיר ביותר בתבל, מאט ביונדי, שישתתף בשבעה מקצועות, לאחר שקבע בשבוע שעבר שיא עולמי במשחה הקלאסי ב־100 מ' חופשי (48.41 שנ').

ההתעמלות היא אחד הענפים היפים במשחקים האולימפיים. היא משלבת חן עם כוח. לכן מהווה מקור־משיכה. אולמות מלאים. צופים נהנים. במיוחד מלהיב ענף ההתעמלות הנשי. ישנה רק נקודה אחת, שלילית, בהתעמלות: השיפוט. בהיעדר שעון ומד־מרחק ניתנת הכרעה בידי השופטים, שלא תמיד נוהגים באובייקטיביות. רומניה הציגה בעבר את קומאנץ' וסאבו. גם הפעם תאיים על מתעמלות ברית־המועצות. בין המתעמלים והמתעמלות המצטיינים ישנם גם נציגים מארה"ב, סין ומדינות אחרות.

טניס מקצועני

אלה שלושת ענפי־המוקד, למעשה בכל ענף מתנהלים קרבות בדרג עליון, בהשתתפות טובי ספורטאי העולם.

בין ענפי הכדור מרתקים במיוחד משחקי הכדורסל. ארה"ב היא משכמה ומעלה. אמנם בנבחרת האמריקנית לא נכללים שחקני האן.בי.איי, אבל היא מספיק חזקה כדי להיות הפייבוריטית.

דווקא הכדורגל הפופולרי אינו מתבלט במשחקים האולימפיים. נראה — טורניר־מישנה. משחקי־סיאול הם האחרונים ללא המקצוענים. כבר ישנם גישושים באשר לצירופם, הן בכדורגל והן בכדורסל. צעד ראשון בוצע, עם צירוף הטניס כענף אולימפי. בסיאול יופיעו טניסאים מקצוענים ואם בטניס, מדוע לא מקצוענים בכדורגל ושחקני האן.בי.איי. בכדורסל.

התשובה תינתן במשחקים האולימפיים בברצלונה, ב־1992.

חביבה ומאוזנת

אורי אפק, ראש משלחת ישראל למשחקים האולימפיים, חושב שלספורטאים הישראלים יש סיכויים טובים להצליח

יצחק ויסהוף

במשך 35 שנה משמש אורי אפק (55) במעיל־ספורט. מי שהחל את הקריירה שלו כשוער בקבוצת הכדורגל של מכבי נתניה, ולאחר מכן היה שחקן כדורעף ומאמן מצליח בענף זה, יהיה בדיוק בעוד חודש ימים ראש משלחת ישראל למשחקים האולימפיים בסיאול.

לאורי אפק תהיה אולימפיאדת סיאול השנייה בקריירה שלו כעסקן. במשחקים האולימפיים, שהתקיימו לפני ארבע שנים בלוס־אנג'לס, שימש האיש כסגנו של שמואל ללקין (יו"ר ההתאחדות לספורט), שהיה אז מנהל המשלחת האולימפית. אולימפיאדת סיאול תהיה הראשונה של אפק כמנהל ראשי.

בעוד שבועיים תמריא המשלחת הישראלית לדרום־קוריאה. בכך יגיעו לסיומן ארבע שנים של הכנות, ומערכת לוגיסטית ענפה, שתבוא לידי ביטוי במשחקים עצמם.

(המשך בעמוד 10)

עמוס מנסדורף ● מקום טוב

מ"מ ראש דסק יום: חנה איש־הורביץ

קוריאה כמגרש חצוי

דרום־קוריאה מבקשת לגיטימציה בינלאומית על־ידי המשחקים האולימפיים ■ שעת המבחן תבוא בתום חגיגות הספורט

צבי גורן

סינגמן רי, מקארתור, טרומן, קו הרוחב 38, פיונגיאנג וסיאול — שמות החולפים בזכרון של מי שבגר בתחילת שנות ה־50 היה מודע לנאמר במהדורות החדשות של „קול ישראל". מלחמה רחוקה מאוד בארץ חבי רחוקה שאפשר להעלות על הדעת. קוריאה הנקרעת לשניים כסמל לעולם מפולג. שהעויינות היא סימן החיבור המובהק שלו. קוריאה שהקדימה את משבר ברלין. קוריאה של צפון ושל דרום במשמעות של מזרח ומערב, בתופעות של דיקטטורה ודמוקרטיה נוסח מוסקווה ונוסח וושינגטון. סטאלין וטרומן, וטריגווה לי.

מי זוכר אותם היום. עכשיו זה קרל לואיס ובן ג'ונסון, אד מוזס וסטיב קראם, ביונדי וסאלניקוב. עכשיו זה לעלות עם המוט של בולבה גבוה יותר מ... לשבור את השיא של בוב בימון... לשבור את השיא של מארק ספיץ. מלחמה אחרת שלא נמנע ממנה הטעם המר של זכרונות עבר. מי יזכור אותך סיאול הרחוקה אחרת ממה שתראה לנו הטלוויזיה בימים ובלילות ארוכים של שעשועי המתחרים?

הפער בין עשיר לעני

השבוע, ביום שני, ציינה דרום־קוריאה את 40 שנותיה, כשהיא מעצמה מתפתחת, מודרנית, הזוקפת לזכותה הישגים מרשימים בתחום הכלכלה. הנס שאירע לה מאיים על זה של שכנתה הדרומית, יפאן. אלא שהחזות הקוריאנית שונה לחלוטין,

(המשך בעמוד 10)

האמנם „הניהול הכושל" הכשיל את „מילואות"?

אסתר אלכסנדר

הכלכלנית אסתר אלכסנדר, היועצת הכלכלית לשר־האנרגיה־והתשתית, מגיבה מלוס אנג'לס על דו"ח בן־שחר ועל המדיניות הכלכלית היוצרת משק כושל שמסוגל להתקיים גם בתנאי הריבית הרצחנית

פרופ' חיים בן־שחר קבע בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים ש„ניהול כושל" הוא שהביא את תשלובת „מילואות" עד הלום. אנחנו יודעים מן המריה הכתובה ומזו שבעל־פה ש„ניהול כושל" זה איננו ייחודי למילואות, אלא מחלה מדבקת שקופצת ממפעל למפעל ומדביקה את מנהליהם. זאת היא מגפה של ממש העוברת במשק ברוח סערה ומפילה חללים בעקבותיה.

מי ומה לא נפל חלל ל„ניהול הכושל" או עומד בתור ליהפך לחלל שלו: „אתא", „רום כרמל", התעשיות עתירות הידע, „אלסינט", „תדיראן", „שטיחי כרמל", „דלתא", „סולל־בונה", „כור", „מילואות", „אליאנס", „אל־על", קופת־חולים, האוניברסיטאות, מושבים, קיבוצים, מגן־דוד־אדום, ועוד ועוד והיד עוד נטויה. מכאן ברור ש„הניהול הכושל" הוא גורם מרכזי ביותר בחיינו הכלכליים, אך למעשה אף אחד לא יודע מהו. לאור חשיבותו הרבה של „הניהול הכושל" אין אנו יכולים להרשות לעצמנו בורות זו ולכן ננסה לברר לעצמנו מהו ומה טיבו.

כשל העיסוק בפעילות יצרנית

פרופ' בן־שחר מנסה לנווט את דרכינו במבוכים, ולפי סבר פלוצקר („חיל הישע של משק העובדים", „ידיעות אחרונות" 5.8.88) הוא מונה את הסממנים הבאים ל„ניהולו הכושל" של מילואות. הוא מציין את להיטות הקיבוצים לתיעוש: בנשימה אחת הוא מזכיר את המנהלים שבאו מן הרפת עם המחדל של חוסר הרוטציה בניהול המפעל: הוא טוען לקלות דעת בהחלטות על השקעות ולחוסר ריווח שוטף; ואחרון אחרון חביב הוא מתלונן על הקיבוצים שהעדיפו לעסוק בייצור ולא בעסקי תיווך וממון למרות שהעיסוקים האחרונים הם הרבה יותר רווחיים. הראיה, רק 25 אחוז מן המחיר הסופי של המוצר התעשייתי עובר אל העוסקים בשלב הייצור שהוא השלב ה„תחתון" בתהליך. היתר עובר אל הפרסום, הממון, האריזה והתיווך.

האם אלה הם סממנים של „ניהול כושל"? האם כתוצאה מכל המתואר לעיל רובצים על „מילואות" חובות של מאות מליוני שקלים? אם בודקים את הנושא מקרוב קשה להשתכנע שאכן זהו המצב. רק לפני שנים מספר זכו הקיבוצים לשבחים מפי כל הגורמים המשקיים על הצלחתם בתיעוש. היו כאלה שטענו, ובצדק, שבזה ניצלה התנועה הקיבוצית מניוון, כי מחקלאות בלבד אי אפשר להתקיים ולהתפתח בתנאי משק מודרני. מה קרה לטיעון זה, האם היום הוא כבר איננו נכון? הוא נכון ונכון. יתר על כן, תנועת המושבים, שברובה לא עסקה בתיעוש, נמצאת במצב קשה בהרבה מאשר „מילואות" ובעליה הקיבוצים. אין כל שחר לטענה ש„להיטות לתיעוש" גרמה לקשיים מפני שהקיבוצים „לא היו מוכנים" לכך כביכול. לביטוי זה אין כלל מובן.

לא רפתנים ניהלו את אלסינט

אם המנהלים הרפתנים גרמו להפסדים, אזי אין ספק שחברת „אלסינט" היתה היום חברה רווחית ופורחת. אם חוסר הרוטציה גרם לקשיים, אזי חברת „עלית" תחת משפחת מושכיץ היתה על הקרשים מזמן. אם חוסר העירנות של הבעלים לגבי המתרחש במפעל היה הגורם לכשלונות, אזי הבנקים בוודאי היו מרוויחים. אל הנימוק של קלות דעת בהחלטות על ההשקעות כלל אי אפשר להתייחס, כי דבר זה מכחיש את עצמו. אם ההשקעה הניבה רווחים, אזי לא היתה קלות דעת, ואם היא גרמה להפסדים, אזי כן היתה קלות דעת — כל זאת יודעים רק בדיעבד ואז קל להיות חכם. מלבד זה קשה להניח שב„תדיראן" ההשקעות נעשו תוך כדי „קלות דעת", אך דבר זה לא הועיל לה כלל והיא נמצאת בקשיים. בדבר אחד צדק פרופ' חב"ש: אם הקיבוצים היו פותחים בנק ומקימים חברות יבוא במקום להקים מפעלי ייצור ויצוא מוצרים, לא היו קורים להם כל האסונות. הראיה היא בנק הפועלים שעומד כמגדל אור זוהר באיתנותו וברווחיותו ומאיר על חורבות „כור", „סולל־בונה", „אליאנס", „יוכל גר", „תדיראן" ו„מילואות", וכן הקיבוצים, המושבים וקופת־חולים שסביבו. למה לכל הרוחות הלכו הקיבוצניקים מראש לעסוק בחקלאות?

למרות שפרופ' חיים בן־שחר קובע נחרצות שלפחות ב־40 אחוז „הניהול הכושל" הוא האחראי לכשלונות „מילואות", כל הפירוט של מצב זה לא עוזר להבין מהו „ניהול כושל". כל זאת, כי ניתן להצביע על מפעלים בהם אחד או יותר ממרכיביו של ה„ניהול הכושל" א־לה „מילואות" קיימים והמפעל בכל זאת מרוויח, ולהיפך, אפשר להראות דוגמאות בהן אף אחד ממרכיבים אלה לא קיים והמפעל נמצא על סף התמוטטות. בנסיוננו להבין מהו „ניהול כושל" נוכל אולי להגיד שהפסד של מפעל מצביע על „ניהול כושל" ורווח של מפעל מצביע על „ניהול תקין". אך מתברר שגם הגדרה זו לא תופסת, כי אנו כולנו יודעים שהבנקים נוהלו וגם מנוהלים בצורה כושלת ביותר. העדות לכך היא התמוטטות מניותיהם בעבר, והצורך להפריש סכומי עתק לכיסוי החובות המסופקים בהווה. למרות כל זאת הם מראים רווחים מעוררי קנאה בכל מפעל ומשק כושל.

המפעלים מתפקדים... עדיין

יש עוד נימוק לפיו הממסד מנסה להראות שמפעל כשל בשל „ניהול כושל" ולא בשל המדיניות הכלכלית של הממשלה, בשל ריביות העתק לתוכן היא הטילה את המשק. נימוק זה אומר, שמאחר שיש מפעלים שממשיכים לתפקד ב„תנאים משקיים" אלה, נבע מכאן שלחוסר התפקוד של המפעלים בקשיים גורם בהכרח ה„ניהול הכושל" ולא אותם התנאים. נימוק זה הוא חסר שחר, כי לפי הניסיון של שלוש השנים האחרונות המפעל המתפקד הוא בגדר של מפעל שמתפקד „עדיין", ואין יודעים מתי מגיע תורו לחדול מלתפקד. לחובת תשלומי ריביות העתק יש טבע של הצטברות מהירה וזאת רק שאלה של זמן מתי היא מגיעה לרמה שמכשילה את המפעל. מי חשב לפני שנתיים ש„תדיראן" „תיכנס לקשיים"? לעומת זה, נימוק זה בא לעזרתנו בחיפושינו אחר מובנו של ה„ניהול הכושל". לאחר שלא מצאנו דרך לברר מה טבעו בדיוק של „הניהול הכושל", הרי בנימוק הנ"ל אנו יכולים להיעזר ולברר מהו „ניהול לא כושל".

אנו רשאים לקבוע: „ניהול לא כושל" הוא אותו הניהול שמאפשר למפעל, למשק או למוסד להמשיך ולפעול בתנאים של ריביות עתק. „הניהול הלא כושל" מכשיר — או לפחות מנסה להכשיר — את המפעל למצב הזה. מרכיביה של פעולת הכשרת המפעל להמשכיות תפקודו בתנאי הריבית הגבוהה הם צמצום הייצור, פיטורי עובדים, הורדת שכר, הפסקת ההשקעות (הפסקת השיפור ברמת החיים במקרה של הקיבוצים) והפסקת פעולות מחקר ופיתוח. לעיתים היא כוללת „מימוש" (פירוק) נכסים והעברת כל רווחי המפעל בתוספת התמורה למימוש הנכסים אל הבנקים. המפעל יסתפק בקיום מנוון מוקטן ומעבר לזה הוא יעבוד אך ורק עבור הבנקים. (גם בצורה זו קיומו עומד בספק כל רגע ורגע.) זהו המובן, התוכן והפירוש של כל „תהליכי הייעול" וכל „תוכניות ההבראה" שנכפו על המפעלים וביניהם על „מילואות". וזהי המשמעות של „תוכנית ההבראה" של פרופ' חב"ש ממנה כה מתפעל העיתונאי סבר פלוצקר במאמרו שצוטט לעיל. חבל ש„מילואות" שילמה לחב"ש 200,000 דולר. הבנקים היו צריכים לשלם לו את דמי הייעוץ ולא „מילואות", כי זהו ייעוץ לטובת הבנקים ולא לטובת המפעל. כדי שדבר זה לא יוטל בספק, הציע פרופ' חיים בן־שחר ברוב אדיבותו לבנקים לבוא ולהתכבד בנכסיה של תשלובת „מילואות". אינני יודעת מאין בא לסבר

אסתר אלכסנדר. לא לתת יד לתהליכים אלה

פלוצקר הרעיון, כי „חב"ש לא טועה", לאחר שידוע ברבים, שתחזיותיו בהיותו שר־האוצר בממשלת הצללים של המערך לא נתקיימו לעולם.

למעשה אין כל הבדל בין מפעל מתפקד (עדיין) לבין מפעל כושל, שניהם חייבים לעבור את אותו תהליך ההכשרה, לשחות באוקינוס של הריביות הגואות. ההבדל היחיד הוא שהמפעל בעל „הניהול הלא כושל" עובר „הכשרה" זאת מרצונו החופשי כביכול, בזמן שמפעל בעל „ניהול כושל" נאלץ לעשות זאת תחת לחצם הישיר של הבנקים ועוד לשלם עבור זה דמי ייעוץ.

לא הכביש אשם אלא הנהג

הדרישה ל„ניהול לא כושל" בתנאים של ריביות העתק דומה לדרישה להגיע מתל־אביב לחיפה במכונית בשלום, כאשר הכביש מחורר בבורות עמוקים. נהג שנופל לאחד הבורות הוא האשם, כי אם הוא היה נהג טוב יותר יכול היה לנהוג באקרובטיקה, לעקוף את כל הבורות ולהגיע. הכביש לעולם לא אשם, כי הוא „תנאי המשק", הוא „המציאות", שאין להתווכח עימה. אין הוא בגדר איזו מדיניות כלכלית נפסדת אותה אין בעיה לתקן ברגע שהבנקים ונושאי כליהם בראש האוצר ובנק ישראל, יסולקו מן ההנהגה. בינתיים גם השאריות של הכביש הולכות ונעלמות והבורות כובשים את כל הדרך. עם זאת דרישת הממסד ל„ניהול לא כושל" עומדת בעינה, ואם המכוניות אינן יכולות להגיע על גלגליהן, שתצמחנה כנפי הליקופטר.

מפעל שמייצר במלוא יכולתו ומוכר בארץ ובחו"ל את כל מוצריו — ואין לו בעיה רצינית של ירידה בביקושים וייצור למלאי בלבד — דוגמת „אתא", „אליאנס" או „מילואות", אין לו ולא יכולה להיות לו כל בעיה להתקיים ברווחיות בכל משק שמנוהל על־ידי מדיניות כלכלית נורמלית. גם אם מפעל זה מפסיד מסיבה כלשהי, במשק שפוי של שערי ריבית נורמליים אין הדבר עילה למסירתו לידי כונס הנכסים, או להעברת נכסיו בחלקם או במלואם אל הבנקים. רק בתנאים נורמליים כאלה יש מובן למושג „ניהול כושל" שאינו לתיקון, והמפעל המייצר ומוכר ייצא תוך זמן קצר מהפסדיו. הוא ימשיך לייצר ולאו דווקא עבור הבנקים. אך בתנאי ריביות העתק השוררות היום במשק הישראלי אי אפשר אפילו לדעת אם הניהול כושל או תקין. ריבית גבוהה המוטלת על המפעל דומה להשפעת האטמוספירה של פני הירח על גוף האדם. אם אדם יוטל בעל כורחו לתוך האטמוספירה הזאת הוא ימות תוך זמן קצר ואין לכך כל חשיבות האם הוא סבל או לא סבל מדלקת הריאות.

לחיות בתנאי ריבית רצחנית

כל הדברים שנאמרו לעיל לגבי המפעל הבודד חלים על המשק כולו. הסיסמה חסרת התוכן „ניהול כושל" הומצאה רק כדי שיהיה ברור מהו „ניהול לא כושל". מנהלי המדיניות הכלכלית של ישראל בסוף שנות ה־80, ובראשם נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, מנסים לדחוס את המשק לתוך מתכונת משקית המתאימה לקיום בתנאי ריבית רצחנית. שיהיה ברור: אין כלל בכוונת קברניטי המשק להוריד את שערי הריבית בשום צורה משמעותית. הם מדברים על „ירידה" בריבית מ־54 אחוז ל־45 אחוז כאילו היה מדובר בריביות מקובלות בעולם. להוריד אותה לרמה הבינלאומית הקיימת, ל־4.5 אחוזים, כלל לא עולה בדעתם. מה שכן יש בדעתם הוא, להפוך את המשק הישראלי החזק יחסית ומתרחב, וגם בעל חברה עם רמת חיים סבירה, למשק חלש, מצומצם ומפגר, בעל חברה עם רמת חיים קיומית בלבד. זאת מתוך תקווה שמשק מסוג זה יצליח להתקיים בתנאי הריבית הגבוהה, זאת משום שבין היתר הוא בנוי כך שהחברה השייכת לו תעבוד עבור הבנקים בלבד. הממסד הכלכלי חותר להגיע למצב זה ולייצב אותו.

זוהי התוכנית הגדולה שעומדת מאחורי המדיניות הכלכלית הנוכחית. תוכנית זו עושה למובנת את המדיניות הכלכלית הנוכחית שהיא לכאורה חסרת כל מובן. כלפי חוץ מדיניות זו מנוהלת בסיסמאות כגון „הפרטה" (פריבטיזציה), „יעילות", „כלכליות", „חיסכון", „תחרותיות" ומה עוד, אך למעשה היא גורמת להרס כל סוגי הייצור ולהרס מדינת הרווחה הישראלית. תוצאות אלה מיוחסות ל„טעויות" ול„שגיאות" בניהול המדיניות או שהן מתוארות כ„תוצאות זמניות". הן אינן טעויות ואינן תוצאות זמניות. הן המטרות עצמן שמתכוננים לייצב אותן. הריבית הגבוהה מתוכננת לשכון שיכון קבע במשקנו. כבר היום מציגים אותה כ„תנאי משק" וכ„מציאות" שהם גורמים קבועים לפי ההגדרה ולכן הכל חייב להתיישר לפיהם.

חלוקת הכנסות מעוותת

ראשי הכלכלה והמדיניות שלנו כבר הובילו אותנו כברת דרך ארוכה אל מטרתם הנכספת. לא לחינם מצביע פרופ' חב"ש באחת מסיבותיו ל„ניהול הכושל" על כך שרק 25 אחוז מן המחיר הסופי של מוצר תעשייתי עובר אל גורמי הייצור. זוהי חלוקת הכנסות מעוותת בחוסר השוויוניות שלה ובקיפוח הייצור. אך עובדה שהמשק — וגם החברה — גם אם הוא שותת דם, עדיין חי בתנאים של ריביות רצחניות. לייצוב מצב זה לעולם לא יגיעו. נגיד בנק ישראל, פרופ' ברונו, לעולם לא יוכל להציג אותנו בפני ראשי הכלכלה הבינלאומית, בפני אנשי קרן המטבע הבינלאומית כהצלחה ב„שינוי מבנה המשק", כדוגמה של משק הראויה לחיקוי — כפי שהוא עושה זאת עם תוכניתו הכלכלית לייצוב המשק — שבמתכונתו המצומצמת מסוגל להתקיים בתנאי ריבית גבוהה. הדבר פשוט לא ייתכן.

כשל בתחזיות

במקום לרדת, תעלינה הריביות בעתיד הקרוב כמרכיב במדיניות של מיתון אותה מתכננים ראשי משקנו כתנאי נוח לביצוע פיחות. לדעתם תנאי זה ימנע אינפלציה בעקבות הפיחות. אך הם לא יצדקו. יהיה מיתון, יהיה פיחות וגם אינפלציה, אך הפעם מלווה באבטלה גדולה. סימניה של אבטלה מתוכננת זו כבר נראים בשטח ו„מילואות" היא אחת מקורבנותיה. לתהליך זה אפשר לקרוא בכל שם רק לא בשם ייצוב המשק. ומאחורי תהליך זה עומדת ההחלטה הנחושה לקיים ריביות גבוהות במשק ויהי מה. אם הממסד הכלכלי היה מוותר על הריביות הגבוהות, רוב הלחצים האינפלציוניים היו נעלמים, וזאת גם במקרה של פיחותים. לא היה כל צורך באבטלה וגם לא היה מה שיגרום לה.

חברי הקיבוצים, גם אם הם רפתנים וגם אם הם מנהלים של מפעלים אזוריים, לא צריכים לתת יד לתהליכים אלה. הם בנו את הקיבוצים, חברה שוויונית, חקלאות מודרנית ומפעלי תעשיות לתפארת, לא כדי שאינטרסים אנטי־משקיים וחסרי מצפון חברתי ומדיני יהרסו אותם. הם חייבים להשתמש במלוא כוחם ובכל האמצעים הדמוקרטיים שעומדים לרשותם כדי לעצור את תהליכי ההרס של עצמם ושל המשק כולו. יש לקום ולהגיד די. עד כאן ולא יותר. יש להפסיק, בשיתוף עם תנועת המושבים ומפעלי חברת העובדים, לשלם את הריביות לבנקים כי הן רק נקראות בשם ריביות — למעשה הן שוד לאור היום. אנשי המשקים אינם צריכים לפחד מן הבנקים שלא יעמידו יותר אשראי לזכותם, כי תשלומי הריביות שייוותרו אצלם מדי חודש וחודש גבוהים יותר מאשר האשראי השירותי מן הבנק. אפשר להציע לבנקים התחשבנות על בסיס של 3 אחוזים ריבית ריאלית לשנה עבור שלוש השנים האחרונות או על בסיס של 1 אחוז מרווח בנקאי לשנה. יותר מזה לא מגיע להם וייתכן שהם עוד יצטרכו להחזיר כסף לקיבוצים.

חשוב ביותר שאנשי הקיבוצים בחקלאות ובתעשייה, חבריהם וראשיהם, יבינו, כי במעשה זה הם מצילים לא רק את עצמם ומפעליהם בלבד, אלא את המפעל הגדול של כל המשק והחברה הישראלית. מעשה זה יהיה החלוציות של שנות ה־80 בישראל שבחשיבותה אפשר להשוות אותה רק עם החלוציות של ראשית המפעל הקיבוצי, שאת הישגיה היא באה להציל מאבדון.

מבזקים כלכליים

הכנסה „מוכה"

■ מחקר חדש על רווחיותו של תיק סוכן הביטוח האלמנטרי הגיע למסקנה מפתיעה, ש־50% מסוכני הביטוח האלמנטרי (ביטוח רכוש, דירה רכב וכו') מגיעים להכנסת ברוטו מקסימלית חודשית של 2,500 דולר. כאשר ההכנסה של חלק גדול מקבוצת סוכנים זו מגיעה לסכומים קטנים בהרבה. המחקר, שיוצג לראשונה במלואו בכינוס סוכני הביטוח „אלמנטר 88" בתחילת ספטמבר הקרוב, נערך על־ידי הכלכלן ואיש הביטוח בן־ציון וינשטוק.

מחשוב הבורסה

■ בורסות לניירות ערך באירופה מבקשות ללמוד מהנסיון שנצבר בבורסה לניירות ערך בתל־אביב, מאז החלה זו בתהליך ההעברה למיכון ותיקשורת בפברואר 1987 — מסר מנכ"ל הבורסה לניירות ערך בתל־אביב יאיר ניצני במהלך ביקור עיתונאים.

רובוטיקה ב„כרומגן"

■ 600 דולר מושקעים עתה במפעל כרומגן בקיבוץ שער העמקים המתמחה בחימום מים לצריכה ביתית. הסכום מושקע בהקמת מערך רובוטיקה לריתוך דודי שמש ודודי חשמל, שיפעל ב־2 משמרות ויחסוך 2 שלישים מהעובדים כיום במחלקה זו, שהיא המחלקה הגדולה ביותר במפעל. המערך כולו נבנה עתה באיטליה ואילו הרובוט עצמו הוא רובוט שבדי.

הקמת המערך האוטומטי מיועד לאפשר לכרומגן להמשיך ולהרחיב את היקף ייצור הדוודים המגיע עתה ל־35,000 דוודים בשנה. כרומגן הוא יצרן הדוודים (דודי שמש ודודי חשמל) הגדול ביותר במדינה.

קו־אופ מתרחב

■ רשת קו אופ' חתמה הסכם עם הכשרת הישוב לרכישת שטח של 40 דונם באיזור התעשייה של ראשון־לציון. בשטח שנרכש תקים הקו־אופ' מרכז לוגיסטי שיהיה הגדול והמשוכלל בישראל, ואשר יענה ביעילות מירבית על צרכי השנוע של הרשת על 130 סניפיה. הקרקע נרכשה במחיר של 53 אלף שקל לדונם.

כמקור למימון העסקה, שימש הסכום שגוייס בהנפקה של אג"ח בסך 12 מליון דולר אשר בוצעה על ידי הרשת עוד בחודש פברואר השנה ואשר יועדה בעיקרה למימון הקמתו של המרכז הלוגיסטי.

יריד תאורה

■ 27 יצרנים ישראליים ישתתפו בתערוכת האוטומכניקה האמורה להתקיים בין 13 ו־18 לספטמבר בפרנקפורט.

בין היצרנים הישראלים הנוטלים חלק בתערוכה, חברת וולקן רינמנטס קינג ואלכס. ישראל היא בן עשר המדינות בעלת המשתתפים הגדול ביותר בתערוכה. בתערוכה מציגים חלקי חילוף, אביזרי רכב, אביזרי בטיחות וכן ציוד למוסכים.

הכוונה להגדיל את יצוא החלפים כדי לאזן את היבוא של רכב וחלפים בשווי של מיליארד דולר בשנה, כשהיצוא מגיע ל־90 מיליון דולר בלבד.

במסגרת התערוכה התקיימו סמינרים בנושא הבטיחות בדרכים חידושים בציוד למוסכים ועוד.

ירידה בהשקעות בבנייה

■ ההשקעה בנכסים קבועים — בבניינים, בעבודות בנייה אחרות, בציוד ובכלי תחבורה יבשתיים, במחירים קבועים, ולאחר ניכוי השפעת העונתיות, הצטמצמה ברבע הראשון של 1988 ב־2%־3% לעומת הרבע האחרון של 1987 (שיעור שנתי של 9%). יחד עם זאת היתה ההשקעה ברבע הראשון של 1988 גבוהה ב־2% מרמתה ברבע המקביל ב־1987. על כך מסר בירושלים דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. הירידה מבטאת בעיקר צמצום בהשקעות בבנייה לעומת עליות בהשקעות בציוד ובכלי תחבורה יבשתיים.

העורך הכלכלי: צבי טימור

הפולמוס האמיתי

הוזלת עלות ההון או הורדת שכר העבודה

הפולמוס בין מצדדי הפיחות לבין מצדדי הורדת הריבית בממשלה ובציבור הכלכלי מתלהט. פיחות משמע הורדת שכר העבודה במונחים דולריים, במידה שהפיחות מצליח ושכר העבודה אינו עולה בעקבות התייקרויות שהוא גורם להן. לעומת זה הורדת הריבית מוזילה את השימוש בהון. מאחר שבאופן כללי כל הערך המוסף בכל מוצר מורכב מעלות העבודה ועלות ההון, מושפע כושר התחרות של המשק הישראלי מצירוף שני הגורמים. ככל שמחיר ההון, הריבית, גבוה יותר, שכר העבודה מוכרח להיות נמוך יותר על־מנת שאפשר יהיה להגיע לשיווי משקל. ככל שהריבית נמוכה יותר, שכר העבודה יכול להיות גבוה יותר.

מאחר שהריבית בישראל היא פי 4 יותר מאשר בשאר העולם, אי־אפשר להשוות את כושר ההתחרות של המשק הישראלי. כל עוד המשק מתנהל בריבית כזו, אין לדעת אם שכר העבודה נמוך מדי או גבוה מדי. רק כאשר הריבית תרד לרמה סבירה, ניתן יהיה לבדוק האם שכר העבודה גבוה, האם קיימת תעסוקה מלאה, האם היצוא עומד בתחרות בשוקי חוץ. עד אז הדיבורים על פיחות אינם במישור הכלכלי, אלא במישור של העברת הכנסות ממגזר מקבלי השכר למגזר מקבלי הריבית. פיחות או לא פיחות אינה שאלה ערכית, כאשר מדובר בקיום כושר התחרות של המשק והבטחת תעסוקה מלאה. היא הופכת לשאלה ערכית כאשר חוגים מסויימים מנסים לגרום באמצעי זה להורדת השכר למען קיום הריבית הגבוהה במשק. ב־1985, בעת ביצוע התוכנית לייצוב המשק, ירד שכר העבודה בשיעור של 30 אחוז. ירידה זו איפשרה למפעלים לשלם את הריבית הגבוהה מבלי להרגיש בנזק. במשך הזמן חזר שכר העבודה לקדמותו ואף מעבר לזה, אך הריבית המשיכה להיות ברמה בלתי סבירה.

אין שום בסיס לפלפול של בנק ישראל, כי הריבית בארץ לא כל־כך יקרה, כי בארה"ב אין חשבונות עו"ש. לשם השוואה אין צורך להשתמש בין הריבית השקלית לבין הריבית הדולרית, כי רוב האשראי במשק הוא דולרי. האשראי הדולרי מהווה תחליף לאשראי השקלי והוא תחליף זול יותר מהאשראי השקלי, כי אחרת אף אחד לא היה משתמש בו.

הפער בריביות הדולריות

עלות האשראי החופשי בדולרים ל־3 חודשים על בסיס שנתי היתה ביולי '87 29.8 אחוז, לעומת 8 אחוזים בארה"ב. ביולי '88 היא ירדה לכ־24 אחוז, לעומת כ־10 אחוזים בארה"ב.

לשם קבלת השוואה ריאלית יש לנכות מריביות אלו את האינפלציה של הדולר. לאחר הניכוי של 4 אחוזים אינפלציה מהריבית הדולרית בארה"ב היא מגיעה ל־6 אחוזים ריאליים ובישראל היא מגיעה ל־20 אחוז ריאליים. כלומר, פי 3־4 מאשר בארה"ב. רק אם בנק ישראל יוריד את הריבית לרמה סבירה, ניתן יהיה לבדוק באופן אובייקטיבי האם שער המטבע סביר. ריבית סבירה פירושה ריבית הגבוהה רק במקצת מהריבית האמריקנית על־מנת למנוע העברת הון לארה"ב, למשל 11 אחוז בארץ לעומת 10 אחוז בארה"ב, אך הפער לא יכול ואינו צריך להיות גבוה יותר.

לצערנו גם שרי מפלגת העבודה ומנהיגיה אינם מבינים את הנושא. למשל, צוות 100 הימים של פרס ממליץ על ביצוע פיחות, אך לא על הורדת הריבית לרמה העולמית. בכך הם אינם משרתים את עניין הסקטורים היצרניים, שמצדדים בפיחות רק בשל טעות אופטית. פיחות לא יפתור את בעייתם, כי הם לא יצליחו להוריד את שכר העבודה והיבוא יתייקר באופן מיידי. במשקים הקיבוציים הורדת שכר העבודה היא הורדת רמת החיים והפסד ערך מוסף.

אין שום הצדקה כלכלית או מוניטארית להחזיק ריביות כאלה. על־מנת להוריד את הריבית בנק ישראל חייב להזרים נזילות לאשראי בנקאי. הזרמת נזילות שתיצור עודף היצע קטן תוריד את הריבית. היא לא תהיה כרוכה בהתרחבות מוניטארית שתאיים באינפלציה. גם בשלוש השנים האחרונות היתה התרחבות מוניטארית לא מבוטלת מבלי לגרום לאינפלציה דוהרת. סביר מאוד שהורדת הריבית תפתח פתח להשקעות יצרניות שייצרו תעסוקה במשק ולהשקעות בהעלאת הפריון. רק הפחד ושולי הביטחון הרחבים מדי של מנהלי בנק ישראל מונעים פתרון כזה.

הורדת ריבית קודמת לפיחות

לכן הורדת הריבית והעמדתה על שיעור סביר קודמת לדיונים על פיחות. לפני ביצוע פיחות יש להוריד את הריבית. נראה איך המשק יתפקד. נראה אם יצא מתלאותיו ומהתמוטטות המגזר היצרני. נראה האם בריבית נורמלית תהיה צמיחה ותעסוקה מלאה גם ללא פיחות.

התעקשותו של בנק ישראל לתפוס את המקל משתי קצותיו, גם להחזיק שיעור ריבית גבוה וגם להחזיק את השער קפוא, תגרום להתמוטטות המשק בטווח לא ארוך. לכן חייבים להחליט על כוון המדיניות כבר עתה.

צבי טימור

„אגד" נוסע אחורה

מפטרים עובדים במקום לחתוך בשומן

החוב המצטבר והגלוי של קואופרטיב „אגד" לסוף 1986 עמד על כ־550 מיליון ש"ח. יחד עם החברות הבנות וקרן הגימלאות נאמד החוב לפני שנתיים בכ־1 מיליארד ש"ח. נתונים אלה מופיעים בחוברת שפרסמה האופוזיציה ב„אגד" במלחמתה נגד ההנהלה וראשיה, ח"כ שלמה עמר, יו"ר ההנהלה, ושלמה לוין, יו"ר המזכירות.

דוברי ההנהלה אינם מתייחסים לנתונים אלה. הם מאשרים שמצב הקואופרטיב קשה ביותר והוא אף הולך ומחמיר.

לדברי ראשי ועד העובדים השכירים, הנהלת „אגד" וגם האופוזיציה מסתירים את המצב האמיתי. הם מרגישים, כי החוב גדול יותר ושהקואופרטיב מפסיד מדי חודש בין 15 ל־20 מיליון ש"ח. פניית הנהלת „אגד" לאגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות בדבר כוונתה לפטר 1000 עובדים שכירים מעוררת אצל ראשי ועד השכירים זעם רב. לדעתם, הדרישה אינה מוצדקת ונועדה לזרות חול בעיניים. המצב אמנם חמור ואף יותר מכך, אומר יו"ר ועד השכירים, מאיר אלבז, אך לפני שהיא דורשת לפטר עובדים פרודוקטיביים, וכוונתו לנהגים, מוטב היה להנהלה לו היתה חותכת בשומן.

ב„אגד" מועסקים 8800 עובדים המחולקים כדלקמן: 5100 חברי קואופרטיב; 3000 שכירים מהם 2500 קבועים ו־500 זמניים; 400 שכירים מהשטחים; 95 עובדים בחוזה אישי ו־60 גימלאים שהוחזרו לעבודה.

אלבז מרגיש כי אם רוצים לפטר, אפשר לפטר את הזמניים, להפסיק את עבודת הגימלאים ולהקטין את מספר העובדים הקשורים בחוזים אישיים, שחלק גדול מהם נותן עצות והם מרוויחים סכומי עתק.

„אגד" מפעיל 3800 אוטובוסים, מהם כ־2600 בקווים עירוניים ו־1200 בקווים בין־עירוניים. כ־46 אחוז מכלל העובדים מועסקים בשירותים ו־54 אחוז נהגים.

קואופרטיב „אגד" נוסד ב־1931. המשורר חיים נחמן ביאליק נתן לו את שמו והוא קואופרטיב התחבורה הגדול ביותר בעולם.

שיקולי בחירות

„אגד" חתום עם משרדי התחבורה והאוצר על הסכם מסגרת הקובע את השירותים שהקואופרטיב, כבעל זיכיון לתחבורה בכל הארץ (למעט תחבורה עירונית בתל־אביב ובאר־שבע) חייב לאוכלוסייה, דהיינו, קווי תחבורה ותדירות הנסיעות. תעריפי הנסיעה נקבעים על־ידי האוצר, כאשר ההתדיינות היא על העלות הריאלית של החזקת המערכת.

לקראת הדיונים הנערכים עתה בין „אגד" לאוצר הינחו היועצים הכלכליים של הקואופרטיב את ראשי ההנהלה לדרוש מן האוצר „סל כולל" בהיקף 475 מיליון ש"ח בשנה. הסל כולל את כל ההוצאות, למעט הכנסות ממכירת כרטיסים וחוזי הסעות שיש ל„אגד" עם גורמים שונים. הממשלה אחראית למימון ההצטיידות באוטובוסים חדשים. ההצטיידות אינה כלולה ב„סל" ועל כך יש התחשבנות נפרדת. עמר ולוין, שביקשו להראות הישג לפני הבחירות הפנימיות ב„אגד" שהתקיימו במארס השנה, הסכימו על „סל" נמוך יותר של 425 מיליון ש"ח. עתה הם מצטערים ודורשים תוספת של יותר מ־100 מיליון ש"ח בטענה שחלה ירידה בשיעור 25 אחוז במספר הנוסעים בכל הקווים ושמחיר הכרטיס בקו עירוני, הנע בין 0.70—1.20 ש"ח, אינו מכסה את ההוצאה הריאלית.

יהודה סולמי מוועד העובדים השכירים אומר שיש אמת בטענות אלו, אך זאת אמת חלקית. לדבריו, ההוצאה הגדולה ביותר ב„אגד" היא שכר החברים, ובנושא זה איבדה ההנהלה את חוש הפרופורציה. משכורת היסוד של חבר, העובד חמישה ימים בשבוע, היא 2100 ש"ח לחודש לעומת 1500 ש"ח שמקבל שכיר קבוע. עבור יום עבודה שישי מקבל החבר שעות נוספות. שעתיים ראשונות מחושבות לפי 125 אחוז ומעבר לזה 150 אחוז. לפי החשבון, חבר „אגד" מקבל עבור שעה נוספת 27 ש"ח נטו. ההנהלה הנוכחית, שביקשה לרצות את החברים לפני הבחירות, איפשרה יותר מ־100 שעות נוספות. החשבון פשוט: 2100 ש"ח + 2700 ש"ח ועוד הכנסות של החברים מהיותם שותפים בחברות־בת. לפי חשבון זה משתכרים החברים למעלה מ־5000 ש"ח בחודש.

בזבוז משווע

תוצאה אחרת עליה קובלים בוועד העובדים היא הבזבוז המשווע הנהוג ב„אגד" סולמי מסביר, כי מצטרף חדש לקואופרטיב הוא בן או חתן של חבר בגיל 21־22. „זרים" לא מתקבלים. מחיר המניה הוא 109 אלף ש"ח. לפי חוקת „אגד", יכול חבר לצאת לגימלאות לאחר 25 עד 30 שנות עבודה. כלומר, בתקופה „הקצרה" גיל הפרישה הוא 46 ובתקופה „הארוכה" הגיל הוא 51. הקואופרטיב משקיע בחברים הרבה מאוד. יש חברים רבים שרכשו מקצועות כמו מנהל מוסך, מדריך טיולים מוסמך, תכנות, מנהל חשבונות. אלה אינם חייבים דבר לקואופרטיב בפרישתם. את ההשתלמות הם רכשו על חשבון הציבור, בין אם הכסף בא ישירות מהממשלה או מרכישת כרטיסים.

על בזבוז נוסף מדובר במכתב ששלחו ראשי הוועד הארצי של העובדים השכירים לחיים הברפלד. הם מעירים את תשומת ליבו, כי הנהלת „אגד" השכילה להוציא מהממשלה 58 מיליון דולר לכיסוי פיצויי פרישה מוגדלים ל־600 חברי הקואופרטיב, בגיל 50, שיצאו לפנסיה מוקדמת. ככל הידוע להם, עומדת ההנהלה לדרוש מענק של 100 מיליון ש"ח למימון הגימלה המוקדמת של קבוצה זו שקיבלה פיצויים מוגדלים. לדעת ראשי הוועד, פועלת הנהלת „אגד" כקבוצת לחץ. הפנייה שלהם להברפלד באה כדי שהוא יתערב ויעמיד את ההנהלה על מקומה, כשמצד אחד היא דורשת לפטר עובדים שכירים בטענה של מצוקה כספית, ומצד שני מוציאה סכומי עתק מן הממשלה כדי לממן פיצויי פרישה.

העובדים השכירים בדעה שיש לנצל את המצב הנתון של „אגד" ולהקים רשות תחבורה ציבורית שתפקח על הקואופרטיב. היא צריכה להפוך לבעלת קווי תחבורה כשנהגי „אגד" הם עובדים שכירים. ועוד: לדעתם, לחברת העובדים אין שום שליטה על „אגד", למרות שזהו בעצם קואופרטיב הסתדרותי, ולכן על הוועדה המרכזת של ההסתדרות לשבת כצד בדיוני „אגד" והממשלה ולהגן על האינטרסים של העובדים.

(רשימה ראשונה).

חיים מרגלית

ירידת הריבית מפגרת אחר ירידת המדד

הרמה בשנה האחרונה 51% שפירושה ריבית ריאלית של 30.4%

למרות ירידת הריבית האפקטיבית שגובים הבנקים על משיכות היתר, ממשיכים הלקוחות לשלם ריבית גבוהה, וביולי הגיעה שיעורה הריאלי ל־2.9 אחוזים לחודש. במונחים שנתיים היתה הריבית הריאלית ביולי כ־41 אחוז. כך עולה מסקר האשראי של המכללה הפיננסית.

ירידת הריבית האפקטיבית לא מספיקה להדביק את הירידה בשיעור האינפלציה בחודשים האחרונים, ולכן שיעורי ריבית החובה בבנקים עדיין גבוהים. העלות המצטברת של האשראי במשיכות היתר ב־12 החודשים האחרונים הסתכמה בשיעור של 51 אחוז אפקטיבי, שפירושה ריבית ריאלית של 30.4 אחוז לשנה.

מומחי המכללה הפיננסית אומרים, כי באוגוסט צפויה ירידה בריבית, בעקבות החלטת הבנקים הגדולים להוריד את תוספת הסיכון ותוספת החריגה. צפוי כי הריבית האפקטיבית באוגוסט תהיה כ־3 אחוזים, כלומר ריבית ריאלית של כ־2.3 אחוזים לחודש.

אורי נחשון

טבע הגדילה מכירותיה ב־39%

קבוצת „טבע" ממשיכה להגדיל את מכירותיה בשיעור ניכר, תוך גידול מתמיד ברווחיות. מכירות החברה בתקופה זו הסתכמו בכ־159 מיליון ש"ח — גידול של 39 אחוז לעומת התקופה המקבילה ב־87. אולם הרווח הנקי גדל רק בשיעור של 15 אחוז והסתכם ב־11.7 מיליון ש"ח, לעומת 10.2 מיליון ש"ח ב־87 (לא כולל רווח ממימוש חברת בת של כ־3 מיליון ש"ח ב־87).

ברבעון השני השנה אוחדו לראשונה תוצאות חברת „מיגדה", שהפכה לחברת בת בבעלות מלאה של הקבוצה, והוחל גם בשילוב הפעילות של חברת „טרבנול". שתי החברות עוסקות בייצור ושיווק של מוצרים מתכלים לבתי חולים, ומכירות מוצרים אלה, וכלל חוטי ניתוח שמיוצרים על־ידי „טבע", מהווים עתה כ־16 אחוז מכלל מכירות הקבוצה.

החברה דיווחה, כי ברבעון השני חל גידול של 20 אחוז במכירות חברת הבת „טאג", שבה שותפה הקבוצה עם חברת הענק האמריקנית „גרייס", ומכירות „טאג" מייצגות עתה 2.1 אחוז מכלל מכירות „טבע". אולם כתוצאה מהתחרות בשוק התרופות הגנריות בארה"ב, לא תרם הגידול במכירות לרווח הכולל של הקבוצה.

ברבעון האחרון אישרה רשות המזון והתרופות האמריקנית לקבוצה רישום של ארבעה מוצרים חדשים. עוד 13 מוצרים חדשים של „טבע" ממתינים לקבלת אישור מהרשויות האמריקניות. במקביל אושר ברבעון השני של 88 רישומם של 8 מוצרים חדשים עבור השוק המקומי על־ידי משרד הבריאות.

א. נ.

אלרון צמצמה את הפסדיה

קבוצת „אלרון" צמצמה את הפסדיה במחצית הראשונה של 88, והם הסתכמו ב־1.7 מיליון דולר, לעומת 13 מיליון דולר במחצית המקבילה אשתקד. הירידה בהפסדים מבטאת את המשך תהליכי ההבראה בחברת הבת „אלסינט". הפרשות „אלרון" בגין „אלסינט" הסתכמו במחצית 88 בכ־600 אלף דולר, לעומת הפרשה בהיקף של כ־14 מיליון דולר ב־87.

במחצית הראשונה של השנה הסתכמו מכירות „אלרון" (על בסיס מאוחד עם „אלביט") בכ־82 מיליון דולר, והמכירות המצרפיות של כל הקבוצה הגיעו ל־214 מיליון דולר. מדיווח על מאזן „אלסינט" לרבעון הראשון בשנת הכספים של 88 (אפריל — יוני), עולה כי ההפסד נמו הסתכם ב־850 אלף דולר, לעומת הפסד של 4.7 מיליון דולר ברבעון המקביל ב־87.

בימים האחרונים יש פעילות ערה במניות „אלרון" ו„אלביט" בבורסה בתל־אביב, וחברת „אלביט" הודיעה לבורסה, כי בין האלטרנטיבות העומדות בפני החברה להרחבת פעילותה בתחום האזרחי, מעבר לפעילות בתחום הבטחוני, הוצגה גם האפשרות להציע לבעלי המניות של „אלרון" להחליף את מניותיהם במניות „אלביט". דירקטוריון „אלביט" ביקש ממנכ"ל החברה לבדוק את כל ההיבטים העסקיים של האלטרנטיבות השונות להרחבת הפעילות האזרחית של החברה.

א.נ.

אי.סי.אס. זכתה במכרז לטלוויזיה בכבלים באיזור ב"ש

חברת אי.סי.אס. מערכות כבלים בישראל (1987) בע"מ זכתה במכרז להנחת מערכות טלוויזיה בכבלים באזור באר־שבע הכולל גם את דימונה, ערד, ירוחם, ואיזור ים המלח וישוביו.

לפי המכרז על החברה לחבר שני שלישים ממגורי אוכלוסיית האיזור בתוך 4 שנים ולספק שידורים שיכללו את כל התחנות הנקלטות כיום בארץ, תחנות לווין מאירופה וארה"ב. במרכז ערוצים לתוכניות לילדים, ספורט, קולנוע ותוכניות בידור.

ההשקעה בפרויקט זה נאמדת בכ־12 מיליון דולר בתוך 6 שנים מיום אישור ביצוע העבודה.

אי.סי.אס. היא תאגיד ישראלי־אמריקני.

בעלי המניות בתאגיד הם „הרקורט אינווסטמנט" מאינדיאנאפוליס בבעלות האחים מארק והארט הייסטן, „אומגה קומיוניקיישנס", גם היא מאינדיאנאפוליס, בבעלות רוברט שלוס שבבעלותו 30 חברות לשידורי כבלים במדינת אינדיאנה, חברת מלרקר־טיילור אסושייאנט מוושינגטון, חברת ייעוץ מהגדולות בתחום מערכות כבלים לטלוויזיה, חברת „אל־ציון" ספנות ונאמנות לישראל מחיפה, יעקב גראודנץ, מנתח מערכות, תושב הרצליה, שותף במערכת להפצת שידורים באמצעות לוויין באזור סן פרנציסקו, וג'יי וול, בעל מניות באולפנים המאוחדים הרצליה־גבעתיים.

חיים מרגלית

פי.אי.סי. הרוויחה 6 מיליון דולר

ירידה ברווחיות קופסאות פח

גידול של 28 אחוז נרשם ברווח הנקי של חברת „פי.אי.סי", מקבוצת „אי.די.בי", במחצית הראשונה של 88, והוא הסתכם בכ־6 מיליון דולר. „פי.אי.סי" מחזיקה ב־18 אחוז ממניות בנק דיסקונט ניו־יורק, והחברות המסונפות העיקריות של החברה בישראל הן: טמבור, שופר־סל, נכסים ובניין, קליל, אליים, סאיטקס וקבוצת אלרון. החברה השקיעה, יחד עם חברת אחות בקבוצה, „השקעות דיסקונט", בשתי חברות חדשות.

„תראה", המייצרת רכיבים למערכות שקילה אלקטרוניים ו„תפרון", המייצרת הלבשה תחתונה איכותית, בעיקר ליצוא. בתחילת השנה החברה גם הגדילה את אחזקותיה ב„שופר־סל" לכ־28 אחוז מכוח ההצבעה.

חברה מסונפת אחרת של „פי.אי.סי", „קופסאות פח", הודיעה אתמול על ירידה ברווחיות, ובמחצית הראשונה של 88 הרוויחה כ־400 אלף ש"ח, לעומת 2.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. „קופסאות פח" נהנתה בשנה שעברה מהגידול בביקושים המקומיים, והשנה נרשמה ירידה ריאלית בהיקף מכירותיה, שהסתכמו ב־61 מיליון ש"ח. בהנהלת החברה מסבירים, כי ההאטה ביצוא שמורי הדגים ואי השקט שאפיין את החיים העסקיים השפיע על תנאי הסחר, ובכלל זה גם על לקוחות החברה. אולם ראשי החברה מעריכים, כי אם לא יהיו אירועים חריגים עד סוף 88, תצומצם ההשפעה של הקטנת הפעילות על פני השנה כולה.

א.נ.

קוריאה כמגרש

(המשך מעמוד 7)

ו־40 מיליון תושביה אינם יכולים להתגאות במשטר דמוקרטי שיבטיח כי התהליך הכלכלי המופלא יימשך ויגיע אל השלמתו. רוב האזרחים אינם נהנים כלל מהפריחה הכלכלית הזאת, באשר הפער בין העשיר לעני שם הוא כתהום המפרידה בין העשירות במדינות העולם לבין העניות ביותר. הפועלים בתעשייה המתפתחת בקצב מהיר, התייצבו עד מהרה לצד הסטודנטים, שבדרום־קוריאה כמתוקנות שבמדינות המערב, הם נושאי דגל המחאה והתביעה לשינוי מהותי באורחות השלטון.

40 שנה שלטו בדרום־קוריאה אנשים "חזקים", אזרחים או קציני צבא, והפילו חתיתם על האזרחים בסיוע ההפחדה מפני צפון־קוריאה, שלא השלימה מעולם עם חלוקתו של חצי־האי הקוריאני. עתה אומרים רבים בסיאול, שהגיעה השעה לאחות את הקרע, שאין עוד היגיון בקיומן של שתי קוריאות. אפילו הנשיא של דרום־קוריאה, רו טאי־וו, הציע ביום שני פגישת פיסגה בינו לבין קים איל־סונג, עמית־יריבו מהצפון, כדי לדון בחיסול היריבות ובתהליך שיוליך לאיחוד מחודש של שני חלקי קוריאה, ו־60 מיליון קוריאנים החיים בהן.

למנוע דו־שיח

אבל בעוד ימינו של רו רוקמת את חזון אחרית הימים הקוריאני, ממשיכה זרועו השמאלית להצר את צעדי הסטודנטים, ובאמצעות המשטרה הוא מבקש למנוע כל נסיון של דו־שיח בינם לבין סטודנטים מצפון־קוריאה. אלפי סטודנטים הפגינו נגד האיסור והכריזו כי ישברו את המצור שהטילה המשטרה על הקמפוס של אוניברסיטת יונסיי בסיאול. בהפגנה שהיתה ביום ראשון נעצרו אלפיים סטודנטים לאחר התנגשויות אלימות עם כוחות הבטחון, שבמהלכן, כמקובל בסיאול ימים ימימה, הושלכו בקבוקי תבערה, נורה גז מדמיע ונזרקו אבנים. מעל ראשי המפגינים ותומכיהם מוסיף לרחף האיום, כי כל נסיון לורז את ההליכים הטבעיים או להפריע למהלכם התקין של המשחקים האולימפיים עלול לגרום נסיגה בדמוקרטיזציה ובהידברות עם הצפון.

זהו איפוא המשחק הפוליטי שילווה את המשחקים האולימפיים בסיאול: זהירות: האופוזיציה מזהירה מפני הונאה, השלטון מזהיר מפני היסחפות. המקורבים אל רו מבקשים שלא להתעלם מכך, שמאז עלה לשלטון בסוף פברואר השנה, בתום תהליך דמוקרטי, פחות או יותר, ראשון בתולדות ארצו, הוא קיים הבטחותיו במערכת הבחירות: הוא ביטל או צימצם הגבלות ותקנות־פיקוח שהצרו צעדיהן של קבוצות אופוזיציה, איגודים מקצועיים, עיתונים וגופים אחרים. גם הרחוב הבחין בשינוי: במקום הפגנות אלימות, שהיו נחלת סיאול כמעט מדי שבוע, ולעתים אף מדי יום, באו הפגנות שקטות, עצרות פוליטיות גלויות, ואפילו שביתות. ליחידות המיוחדות של המשטרה שהיו מורגלות ומצוידות בכוח כל התקהלות, שוב לא ניתנה הזדמנות להפגין כוח שלא לצורך. מבקרים בדרום־קוריאה בתקופה האחרונה מציינים כי לצד הפריחה הפוליטית באה גם פריחה אינטלקטואלית ואמנותית, ולא בחסות הממשלה. כל זאת בצלה של רמות "האיש הפשוט" שרו אימץ לעצמו.

בובת ייצוג

אך האופוזיציה עדיין איננה מוכנה לקנות את הסחורה של רו. שנים של עוינות ורדיפה מונעות מראשיה ומשוחריה להאמין, כי הם עדים עתה ל"גלאסנוסט" או "פרסטרויקה" נוסח רו וסיאול, וכי הנשיא יביא קץ לאחיזת הברזל של הביורוקראטים, קציני הצבא ואלי־התעשייה. רו נראה להם כבובת־ייצוג של שלטון צבאי, והם תובעים מישאל־עם שיקבע את גורלו. בקרב הממשל אפשר למצוא פקידים שמאשרים את החששות של האופוזיציה: בתום האולימפיאדה, הם לוחשים, יכו בעלי היד החזקה באופוזיציה וידכאו אותה, מיד אחרי שתשומת לבו של העולם תוסט מסיאול החגיגית. אין לטעות בסובלנות היתירה של רו ואף לא בנאומיו הפייסניים כלפי יריבים מבית ובחוץ, מזהירים "יודעי חן" בממשלו.

את האזהרות האלה מיטיבה לעכל האופוזיציה למורת הניסיון. אך אפילו המצדדים בהחלפת השלטון הנוכחי יודעים, כי כמו בהרבה מקרים אחרים, אין למי להעביר את המוסרות. הבחירות האחרונות הראו, כי יותר משהשנאה לשלטון הקיים מאחדת אותם, נזונים ראשי האופוזיציה משנאה ויריבות בתוך המחנה שלהם, והם נרונים לפלגנות ולפירוד שאין לגשר מעליהן. בתום ההפגנה האולימפית הגדולה תבוא שעת המבחן האמיתי. אז ייקבע אם אנו עתידים לדבר בקוריאה האחת.

חביבה ומאוזנת

(המשך מעמוד 7)

אורי, כיצד היית מגדיר את 4 השנים שחלפו?

אפשר ניתן לחלק את התקופה לשלושה חלקים. בשנתיים הראשונות היו האפשרויות פתוחות לכל ספורטאי ישראלי, בכל הענפים הרלוונטיים להוכחת יכולתו. השנה השלישית הוקדשה לסגל הרחב (35 ספורטאים), שהיווה את הפוטנציאל למשלחת. סגל זה קיבל תנאים מועדפים — באימונים, בהתנסויות (מחנות־אימון ותחרויות), וכן בתמיכה כספית, זאת, כדי שיוכלו להתפנות למשימה.

כיצד נעשה המיבחן הסופי?

— בשנה האחרונה הצטמצם הסגל, עד שהגיע למתכונתו הנוכחית, של 19 ספורטאים אולימפיים. בשנה האחרונה רובם חיים כמקצוענים לכל דבר. לאחר אולימפיארת לוס־אנג'לס חל שינוי מהותי בקביעת המיועדים לייצג את ישראל באולימפיאדה. במשך 20 השנים שעברו מאולימפיאדת טוקיו (1964) ועד אולימפיאדת לוס־אנג'לס (1984), המגדר שקבע אם ספורטאי ישתתף באולימפיאדה — היה מינימום אולימפי. ספורטאי היה צריך להשיג הישג מסוים (אפילו חד־פעמי ומיקרי), כדי שיזכה לייצג את המדינה באולימפיאדה. הפעם נקבעו קריטריונים אחרים, אשר משמעותם: קביעת הישג במועד ובמקום נתונים, תוך שמירה על יציבות ורמה מיקצועית כזו, שמשתמע ממנה, שלספורטאי יש סיכוי סביר להגיע לשיא יכולתו במהלך המשחקים האולימפיים. אני שמח על העובדה, שרק מי שעמד בקריטריונים, יוכל לייצג את ישראל בסיאול.

ישנם ספורטאים, שהישגיהם אינם יכולים להימדד בשעון או במטר?

— לגבי ספורטאי קרבות־המגע (היאבקות ואגרוף), רמת יכולתם של הספורטאים הישראלים היא כזו, שהם מסוגלים לגבור לפחות על 50 אחוז מכלל המשתתפים במשחקים האולימפיים. ספורטאים אלה הוכיחו זאת בתחרויות, שאותן קיימו במהלך השנה האחרונה ברחבי העולם. אני סבור, כי אם תהיה הגרלה סבירה, הם יהיו חייבים לתפוס מקום בחצי העליון של המשתתפים בסיאול. להערכתי, בענפים נמדדים, כמו קליעה ושחייה, הספורטאים יתפסו מקום בשליש העליון של המשתתפים.

למי היית מעניק סיכויים באולימפיאדה?

— השיט הוא הענף מספר אחד שלנו. בגלל יום הכיפורים שייטינו יפסידו שיוט אחד. אני רק יכול לקוות, כי הם יהיו בכושר־שיא ויוכלו לוותר על שיוט זה, בלי שעובדה זו תפגע בסיכוייהם. אני מאמין בהם. גם עמוס מנסדורף וגלעד בלום יוכלו לתפוס מקום טוב (להגיע לשלב שמינית הגמר וגם גבוה יותר).

מהו, להערכתך, מחיר האולימפיאדה עבור ישראל?

— עד היום, מדובר באופן גס וישיר בסכום של שלושה מיליון וחצי דולר. זה הסכום של עלות היחידה לספורט הישגי. בתוך סכום זה נכללים משכורות ליועצים (תומאס למפרט ויצחק בן מלך), משכורות לעובדים, למאמנים, מחנות־אימון ארוכים בארץ ובחו"ל, החזר הפסדי ימי עבודה לספורטאים, וכן כל הנושא המחקרי רפואי.

מי מממן את ההוצאות הללו?

— שלושה גופים מימנו בצורה שווה, והיו שותפים להכנות. וההתאחדות לספורט, רשות הספורט והוועד האולימפי. כל שליחות חבר משלחת תעלה ארבעה וחצי אלף דולאר, והיא תחול על הוועד האולימפי בלבד. יש לציין, כי הוועד האולימפי הבין־לאומי מממן באופן מלא שישה ספורטאים ועוד שלושה בעלי תפקידים, והוא מסבסד כל ספורטאי ב־1000 דולאר.

אורי אפק מבקש להבהיר את המיוחד שבשיגור משלחת ישראלית לדרום־קוריאה:

● המרחק וההתנתקות מישראל משמעותיים ביותר.

● הרגשת הבדידות. זוהי אולימפיאדה ראשונה, שנערכת במקום שאין לנו שגרירות בו, וכמעט שאין שם יהודים.

● בעיית החגים, שיתקיימו בדיוק במהלך המשחקים, לא תסייע לנו. אנו נשמור, כלפי עצמנו וגם כלפי חוץ, על החגים, כפי שדרוש.

● אנו מוכנים לעלות כבר היום למטוס. הכל מוכן, כולל כרטיסים, מלבושים, צוות החדרים, בעלי התפקידים הקטנים, תוכנית האימונים המדריקה, תוכנית האירועים הפנימיים (ימי הולדת והעברת הזמן הפנוי). שני מפגשי שישי־שבת האחרונים, שערכה המשלחת, נתנה לנו הרגשת גיבוש ואווירה טובה, אני בטוח, כי המשלחת היוצאת היא חביבה ומאוזנת.

תערוכה

יהלום עם כל דבר

דורית קדר

במוזיאון היהלומים שעל יד הבורסה ברמת־גן תערוכה מאלפת — זכרון ל־400 שנה ליהודי עיר היהלומים אמסטרדם. קטלוג מעולה מלווה את התערוכה (אם תוצא לאור הוצאה נוספת, כדאי לתקן טעויות שנעשו בחלק העברי).

בקטלוג מחקר מעמיק על יהודי אמסטרדם שבאו בחלקם מפורטוגל וברובם הגדול יהודי אשכנז, אשר החלו עוסקים ביהלומים. יהודי פורטוגל האנוסים, שחייבים היו להימלט על נפשם היו לסוחרים הגדולים, שעה שיהודי אנטוורפן עסקו יותר באמנות ליטוש היהלום ועיבודו ואילו האשכנזים היו פועלי הייצור.

התערוכה מתחילה את סקירתה מהמאה ה־16 ומתארת את קורות העיר, על תושביה היהודיים, בתוך קונטקסט פוליטי, חברתי וכלכלי נרחב.

הצופה יכול לקבל מידע על נדודי היהודים באירופה, היחס בין עדות ספרד ואשכנז, הסולידריות היהודית מול מתחרים נוצרים, היזמות המסחריות והמלחמות המוסוות בדעות קדומות. מכרה יהלומים שנתגלה בברזיל הפיק אבנים רבות, אלא שרווחה הדעה, שיהלומים שמקורם בהודו וטיבט הן האבנים הטובות יותר.. על כן העבירו הסוחרים הממולחים את סחורתם מברזיל להודו ומשם להולנד. בתערוכה מופיע איור מאלף מהמאה ה־18 מברזיל, (נכון יותר העתק של איור): עבדים כושים עובדים שורות שורות, ומפוררים סלעים תחת השגחת שומרים. שומר על כל עבד, וההשגחה נעשית עם נשק ביד.. המחצבות בברזיל, אם כן, הוו מקור לא אכזב ועל כן שמרו עליו היהודים כעל סוד גדול.

בעיות חברתיות מתגלות, כאשר המהגרים היהודים משתלטים על מקצוע הליטוש ואחיהם, המעבידים, מעדיפים את כוח העבודה היהודי על הנוצרי. אולי עקב אותה סולידריות והרצון לסייע למהגרים, ואולי גם עקב נסיבות מעשיות יותר. הנוצרי דרש יותר כספים ועבד לבדו, כאשר היהודי שיתף את אשתו וילדיו במלאכה. הנשים והילדים שימשו כדוחפי האופניים. דבר גורר דבר ומאוחר יותר, בעקבות המיכון שפקד את אירופה, הוחלפו הנשים בכוחות סוס ולבסוף בקיטור. תופעה זו גרמה לאפליית הנשים וגוררה אחריה הפיכתו של בית־המלאכה המשפחתי הזעיר לתעשייה דחוסה, חסרת תנאים היגייניים מינימליים.

המחלות שפקדו את עובדי היהלומים, ובעיקר השחפת, גרמו להתעוררות סוציאלית נוספת — הקמת קרנות לאלמנות וליתומים מטעם איגוד היהלומנים היהודים.

ואולם הקידמה התעשייתית ותקופות משבר, שפקדו את בורסת־היהלומים במאה ה־19, היוו עילה לשיתוף עובדי היהלומים — יהודים כנוצרים — במסגרת איגודים סוציאליים, שנלחמו על תנאים מינימליים ושיפור המצב.

לוטש יהלומים יהודי, סוף המאה ה־19

תנודות בתעשיית היהלומים מהמאה ה־16 ועד למלחמת העולם השנייה, מורות כיצד הללו השפיעו על אורח החיים, רמה ודרך החשיבה. תקופות טובות מביאות עמן פריחה, פתיחה לעבר האמנויות, ורוח של חילוניות, בד בבד עם האורתודוכסיה, שעיצבה את דמותה של חברה הטרוגנית זו. אותן תקופות הביאו עמן אף ניצני פורענות, עקב הקנאה הרבה מצד העמיתים הנוצרים ונסיונם של אלה לגרש את היהודים מהמקצוע ולאסור את עיסוקם בו. שלטונות אמסטרדם, לנוכח העושר והשגשוג שפקדו את נמלם, לא נעתרו לבקשתם של הנוצרים, דבר שכנראה ליבה את האש והאנטישמיות יותר ויותר...

מאידך גיסא, תקופות של שפל מאחדות את השורות. האורגים הטבעיים והכל מתאגדים למען שיפור מצב המקצוע. אולם, שיפור מצב הפרט, המיכון והתחכום הגובר גורמים להוצאות עצומות ובסופו של דבר לדרדור מחודש.

התערוכה והקטלוג מצליחים להעניק תמונה מקפת על תקופה בת 400 שנה. הצופה הרגיש עשוי לקלוט ביקורת פנימית ואף אמירות משונות ומוזרות.

אחת מאלה לקוחה מתוך "פרקי חיי" לארתור רופין (התאריך המצויין בתערוכה שגוי וכנראה מדובר בחומר מהמאה ה־19):

"...בין הפועלים היהודים נראות הרבה דמויות נאות, בעלות שרירים חסונים. בולטת לעין מציאתם של כמה וכמה פועלים שאין להם מראה פנים יהודי כלל ועיקר. האומר שהיהודים הם גזע אחיד ונקי מכל תערובת יבוא ויסתכל נא בפרצופיהם של הפועלים הללו. או אז יודה בעל כורחו, שחלק לא מבוטל מהם חרג לחלוטין מגדר הטיפוס או הטיפוסים המוחזקים יהודים... פועלי היהלומים מאורגנים כהלכה באגודות מקצועיות וכוחם שקול כנגד כוחם של המעבידים. דבר זה מתגלה גם בעמידתם נגד [illegible] התרושת. אין הם רואים עצמם נחותי דרג כנגד בעל בית החרושת או הפקיד הגבוה, אלא שווים להם בערכם ורשאים למשל, לקח בשלווה את הסיגריה שלהם בשעת עבודתם".

אנקדוטות נוספות מעוררי עניין ניתן לראות במדור הקריקטורות. "כראי עמו" הצייר ליליאן לא רחוק מקריקטורות אנטישמיות לשמן, כאשר הוא מציג את המעביד העשיר והנראה כחזיר מעונה [illegible] עדיים, שותה במעין נרגילה ארוכה את דם הפועל. וזה מוצג כחוש, כפה לראשו, [illegible] "יהודי" וצווארו נתון לחסדי מציצת העריץ. (ציורו של ליליאן הוא אחד מתוך סדרה מסקרנת, המתארת בעלי־מלאכה שיצאה לאור על ידי "מועדון היהלום" בתאריך הייסוד — 1 למאי 1918).

מחאה אחרת מתוארת בצורת הנרי פולק, המוצג כמשה רבנו, היורד מההר ומביא את בשורת הארגון, אך הוא מוצא את עובדי היהלומים רוקדים סביב עגל הזהב, המסמל את שכרם. וכנראה: שכאן מוטחת ביקורת על אטימות העובדים, הרואגים כל אחד לכבודו הפרטי, בעוד שטובת הארגון — כמקצועי — מהם והלאה. (והכל חוזר על עצמו ואין חדש תחת השמש, אלא שההסתכלות [illegible] בעיות כלכליות חברתיות ופוליטיות המתקשרות ליהלומים מעוררות שוב ושוב תהיות על אופיו של האדם ועל היעדר [illegible] אמיתית עבורו, וזאת על אף [illegible] האידאולוגיות שהוא מקים סביבו)

ברוח דברים זו נסיים אף את הסקירה של התערוכה: עובר אורח: "מה אתה אומר על המצב הזה, אייזיק?"

"תהיה בריא, ארוני, היהודים מתהלכים בכל, גם במכות". (קריקטורה שנלקחה מתוך השבועון "אמסטרדמר וייכבלד", 1982, [illegible] אייזיק אינו אלא אייזיק ואן־דה־דאס, [illegible] דעה על ארגון הסוציאליסטים היהודים)

קולנוע

קוסמות קולנועית

"נס ברחוב 8" — בקולנוע אורלי בתל־אביב

יעל ישראל

תעשיית הקולנוע של סטיבן שפילברג רוחשת פעילות ענפה בשנים האחרונות. הוא מעודד יוצרים צעירים ומפיק את סרטיהם. מיותר לציין ששפילברג תומך רק במי שרוצה לעשות סרטים שגם הוא היה עושה. סרטים שחותם שפילברגי מובהק. אלו הן אותן אגדות מודרניות מתקתקות, כל אמריקניות, סנטימנטליות, אופטימיות, גיבוריהן תמיד יחיו דרך פלנטות נדירות שנחתו באמריקה. צורת אותם יצורים מוסלאים היא תמיד אתגר ליוצרי הפעלולים. אף שביום, רובם מזכירים את היצור הירקרק ההוא, בעל העיניים העגולות והאופי המתוק, אותו אי.טי. בלתי נשכח שהנך את סרטי ז'אנר המדע־בדיוני לילדים ובני הנעורים.

נערי שפילברג הם בחורים צעירים, רובם נשקו זה עתה לשלושים בחייהם. הם בוגרי בתי־ספר לקולנוע ובעלי דמיון ילדותי כמו זה של נסיכם הנערץ. סרטים אלו מאפשרים להם להמשיך ולהשתעשע בילדות ארוכה ומתמשכת. ולפיכך, מובן שלסרטיהם יש גם קהל מבוגר, שגם הוא מעדיף להשתכשך בשעשועים אינפנטיליים שכאלה.

הסרטים מבית ההפקה השוקק של שפילברג עוסקים תמיד באורח הכל אמריקני, ההגון והתמים. הפנטסיה הבדיונית המצליחה והמשעשעת "בחזרה לעתיד", והמהתלה הנפלאה "הגרמלינס" — התרחשו שניהם בעיירות אמריקניות סמליות. הסרטים תופסים את גיבוריהם במצב של אידיליה זעיר־בורגנית. חיים שקטים, עודרים את הגינה, נוסעים בסטיישן ואגן המשפחתית למרכז הקניות, ומטפחים קנריות בכלובים מצועצעים. את הפנטסיה הבדיונית הזעירה "נס ברחוב 8" מיקמו — שפילברג אשר על ההפקה, והבמאי הצעיר מת'יו רובינס — בשכונה ניו־יורקית ישנה, שקונצרן מחושב מתעתד להרוס ולהקים במקומה מרכז קניות סופר־מודרני בעידן דיגיטלי.

גיבורי הסרט הם חמישה דיירים עקשניים המסרבים להתפנות מביתם. ביניהם אשה פורטוריקנית בהריון מתקדם, צייר רומנטיקן ומתוסכל העושה למען שימור אתרים היסטוריים, ומפליאה מכולם אותה קשישה סנילית ויפת תואר (ג'סיקה טנדי הנהדרת) המקרטעת בריחוף מוזר בשכונה. היא גם היחידה המקבלת בהבנה טבעית את בואן של חלליות מיניאטוריות, דמויות סרטנים הנוחתות לילה אחד בבית המיועד להריסה ומאז עוזרות לדיירים במלחמתם נגד הרשעים. "נס ברחוב 8" אינו אלא ואריאציה על אותו נושא [illegible] וסטימי ומתוק, הנושא כידוע, התחיל אי־שם ב"אי.טי." — הגדול מכולם. [illegible] של יצורון בריוני [illegible] זה, נראים כמו [illegible] לאות משונות כינו לבין מכשירים אלק[illegible]ניים שנמצאים בכל משחקיה אופיינ[illegible] ותמיד, אבל תמיד, מייחסים להם ת[illegible]נות סופר אנושיות, כמו הזדווגות ואהבה — גם אם בעצם הם נראים כמו קופסת פח חלודה או כמו רובוטריק מקולקל.

סרטים מסוג ז[illegible] הממלאים כיום את כל ההפקה ההוליוודי[illegible] לצד קומדיות רומנטיות דבילות ומותחני[illegible] — הם הכלאה בין סרטי המדע־בד[illegible] למבוגרים לבין סרט ילדים. אלו ה[illegible] מעין מעשי קסמות קולנועיים. [illegible], אבל בכל זאת מצליחים לשבות [illegible] הלב בתמימותם. [illegible] הגבולות.

מחר, יום ה', תיפתח במועדון "צוותא" בתל־אביב תערוכת תצלומי המחול של משה ברקוביץ', איש קיבוץ ניר דוד ותהיה פתוחה עד ה־8 בספטמבר.

מקור בכיר

פוזלים לוושינגטון

מוטי בסוק

דוקאקיס. זכויות אדם בשטחים

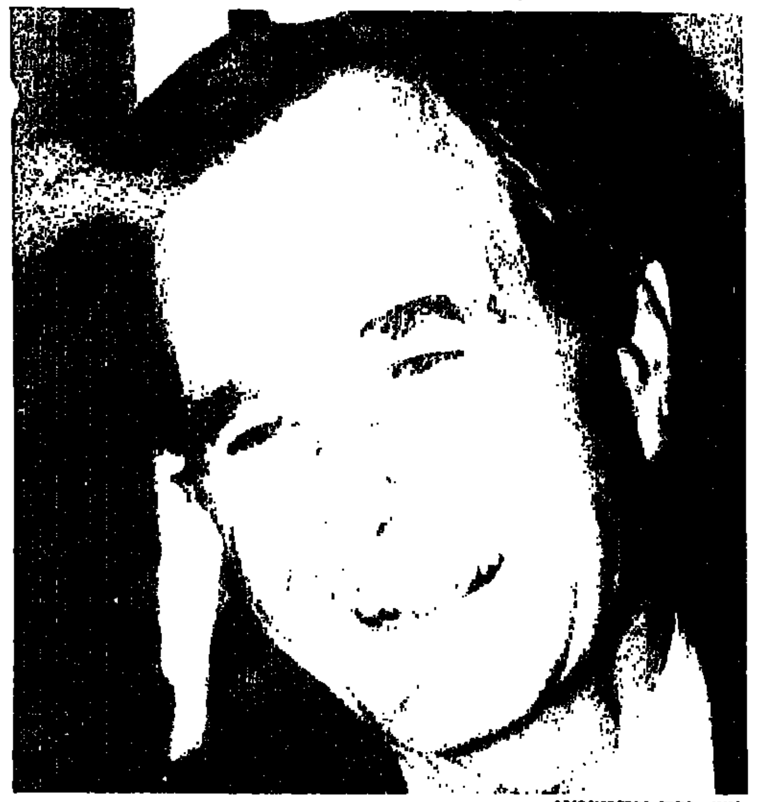

בוש. נכס אסטרטגי

המזרח התיכון רותח. בשטחים — כבר למעלה משמונה חודשים — אינתיפאדה. מדי פעם היא חודרת גם לתחומי הקו הירוק. מסביב מסגיזים אותנו כל מיני אבויים בהצהרות שלום חסרות תקדים. קודם היה זה במאם אבו־שאריף. ביום ראשון השבוע היה זה האיש מספר שניים באש"ף, אבו־אייאד. שניהם, דרך אגב, נחשבו ונחשבים לקיצונים מערפאת.

ישראל תתקשה להתמודד עם שני סוגי ההפגנות, גם החבלנית וגם המדינית. הצבא, ובעיקר כוחות המילואים, כורע תחת הנטל, ואילו הפוליטיקאים חוששים לפתוח את הפה. לליכוד אין שום בשורה אל נוכח מסמכי אבו־שאריף ואבו־אייאד. המערך חושש ליפול על מוקש הבחירות.

בנושא אחד מסכימים הליכוד והמערך — הפלשתינים פוזלים חזק מאוד לוושינגטון, כמו סאדאת בשעתו ערב הסכמי קמפ דייוויד. בישיבת הממשלה השבוע, העריכו כי המתונים באש"ף, קרי אנשי הפת"ח, מעריכים כי הגיעו לשלב המכריע, ובשלב זה הם יוזדקו בראש ומראשונה לארה"ב.

ארה"ב של לפני הבחירות לנשיאות ובעיקר ארצות־הברית של אחרי הבחירות, תשחק את התפקיד המרכזי באזור, אולי יחד עם בריה"מ. לפיכך היה זה רק טבעי לפגוש השבוע בירושלים גורם מדיני, הנחשב למומחה לנושא האמריקני.

שתי חביות אבק שריפה

"האמריקנים פסימיים מאוד ביחס לסיכויי האזור לעבור לתהליך של שלום. ריצ'ארד מרפי, השליח האמריקני, שביקר בארץ רק לאחרונה, נשמע עצוב מאוד. שמעו אותו אומר, כי אם לא תהיה תזוזה לשלום, האזור יעמוד על שתי חביות אבק שריפה עם פתיל בטחון קצר מאוד. למה הוא בכלל בא לאזור בתקופה של ערב בחירות? כיוון שיש אצלם החלטה לא להשאיר חלל ריק באזור בארבעת החודשים הקרובים. ההחלטה הזו התקבלה בוושינגטון גם מתוך משוכנעות פנימית שלהם וגם מתוך בקשה של שמעון פרס ואנשיו. פרס, עוד במאי, ביקש מהאמריקנים לשמר את תהליך השלום. יהיה גרוע מאוד, כך הוא אמר לאמריקנים, אם כל האזור יישאר הרבה מאוד חודשים בלי פעילות שלום בשטח, אפילו שהיא עקרה. כל מיני זרים, גורמים שליליים הרסניים, ייכנסו לתמונה. כאמור הבקשה של פרס ניתנה עוד לפני יוזמת חוסיין.

מרפי בא לארץ, לפני כשבוע וחצי, אחרי סיבוב שיחות נוסף עם המקביל שלו במשרד החוץ הסובייטי פוליאקוב. הפגישות מרפי־פוליאקוב בנושא המזה"ת כבר התמסדו. אחת למספר חודשים הם נפגשים. הפעם הדיווח של מרפי בירושלים היה פסימי. הסובייטי לא זז אפילו אלפית המ"מ מעמדותיו הישנות והקבועות בנושא יחסינו עם הערבים, כולל הוועידה הבינלאומית.

מכחישים את ההכחשה

ברור שהאמריקנים מאוכזבים מהיציאה של חוסיין מנושא הגדה המערבית, אם כי הם לא בטוחים שמדובר ביציאה סופית.

הם, כמובן, ממתינים להתפתחויות. מהלכי חוסיין הם מכה קשה למהלך המשותף שולץ־פרס־חוסיין, שאחד משיאיו היה שיחות לונדון באפריל 1987. יתכן, ואת זה יגיד העתיד הקרוב, כי לאמריקנים יש חשק לרדת מאופציית חוסיין ולעלות על האופציה הפלשתינית. מרפי רצה מאוד לפגוש משלחת פלשתינית בקהיר, אבל זה לא הסתדר לו. דחפו לו שני אש"פיסטים למשלחת, אכרם הניה ונביל שעת, ולזה הוא לא יכול היה להסכים חודשיים־וחצי לפני הבחירות בארה"ב. בכל זאת קיימת התחייבות אמריקנית מ־1975. הבוס של מרפי, סגן שר החוץ האמריקני וייטהאוז, אמר לאחרונה, כי הגיע הזמן להיפגש עם הפלשתינים. שגריר ארה"ב באו"ם, וולטרס, נפגש, לטענת אנשי אש"ף, עם אש"פיסטים. הוא מכחיש. הם מכחישים את ההכחשה ונותנים שמות. והוא מכחיש. אולי אין אש, אבל לבטח יש עשן ביחסי ארה"ב־פלשתינים.

פרס נוסע בספטמבר לעצרת האו"ם בניו־יורק. לצד פגישותיו עם שרי חוץ, הוא ייפגש בוודאי עם אישי מימשל אמריקניים. יתכן שאז נדע יותר לאן נוטה המטוטלת האמריקנית בציר ירדן־אש"ף.

מה טוב לישראל?

מימשל בוש מול מימשל דוקאקיס, מה טוב יותר לישראל? שני האישים גיבשו יחס מאוד דומה לישראל. נכון שהמצע הרפובליקני הרבה יותר פרו־ישראלי, אבל אנחנו יודעים מה קורה למצעים יום אחרי שאישרו אותם. יש צרדים לכאן ולכאן.

הרפובליקנים רואים בישראל נכס אסטרטגי. הדמוקרטים אף פעם לא החשיבו נושא זה. היום יש לך חשיבות אסטרטגית לארה"ב, למערב, ומחר אין לך. הדמוקרטים קשורים לישראל בשל היותה מדינה דמוקרטית, מתקדמת, פרו־אמריקנית, "פה", לאורך כל השנים. ידידי ישראל הדמוקרטים אומרים לנו, ליבו של דוקאקיס במקום הנכון. בנושא רציני, מהותי, יסודי, הוא מעולם לא יבגוד בישראל. הוא מכיר היטב את צרכיה של ישראל. מצד שני הוא מתנגד עקרונית למלחמת הכוכבים, ואם הוא יהיה נשיא הוא יחסל את הפרוייקט. ואז הנתחים שקיבלה ישראל מהפרוייקט, יתבטלו.

דוקאקיס טוען, כי תקציב הפנטגון מנופח. כנשיא, כל קיצוץ שלו בתקציב הבטחון האמריקני, עלול לפגוע גם בישראל ובתעשיותיה הבטחוניות. דוקאקיס במלחמתו בגרעון העצום בתקציב האמריקני, עשוי לפגוע בסיוע לישראל. ואסור לשכוח, בצוות שלו, יש ליברלים אמיתיים וכושים, וזה עשוי לפגוע בישראל. למשל בנושא זכויות האדם בשטחים, אין ספק שהצוות של דוקאקיס, יישב עלינו הרבה יותר חזק מהצוות של בוש, בנושא הגירושים, פיצוצי הבתים, המעצרים המינהליים, הפגיעות בערבים.

במחנה של דוקאקיס יש אנשים המוגדרים כמציקים לישראל. ליברלים, פרו־ערבים, פרו־כושים, לא מתקרבים למחנה של בוש. המועמד הרפובליקני נקי מכל הדברים האלה. אבל מצד שני הוא אריסטוקרט אמריקני, ווספי אמיתי, שאין לו כל נימה חלשה לישראל.

איזה ממשל עדיף לישראל? אי־אפשר לדעת. כרגע המצב הוא תיקו. המגן האמיתי שלנו, וכך היה תמיד, הם שני בתי המחוקקים. ושם נפעיל את עיקר מאמצינו.

שתי המפלגות האמריקניות, הרפובליקנים והדמוקרטים, היו מעדיפות בישראל נצחון של פרס. איתו ועם אנשיו ניתן לנהל ביונס, דו־שיח ומו"מ רציונלי. דרך אגב, בנושא זה יש סיפור מעניין. הדמוקרטים הזמינו לוועידתם משלחות של מפלגות אחיות מכל העולם. מפלגת העבודה היתה מיוצגת באטלנטה. הרפובליקנים חיפשו בארץ מפלגת אחות לוועידה שלהם ולא מצאו. לא, הם החליטו, הליכוד איננו ולא יכול להיות מפלגה אחות. בניו־אורלינס השבוע, לא היה איפוא שום ייצוג פוליטי למפלגה ישראלית.

האמריקנים חוששים מאוד, ממש מבוהלים, מהאפשרות שישראל לא תקבל את פסק הבוררים בנושא טאבה באמצעות כל מיני התחכמויות. האמריקנים לא יקבלו בהבנה שום תרגיל שלנו. הם דורשים מאיתנו כי נקיים את הפסק ככתבו וכלשונו. הם יודעים שהמצרים יקבלו בצורה רעה מאוד נסיונות שלנו לעקוף את הפסק.

הליכוד חושש, המערך שותק

דברי אבו־איאד לעתון הצרפתי "ז'ורנאל דו דימאנש", פגשו פוליטיקה ישראלית במבוכה. אבל יש הבדל עצום בין המבוכה של הליכוד לבין המבוכה של המערך. לא פלא הוא כי ביום ראשון, אחרי שהדברים קיבלו תהודה עצומה ב"קול ישראל", הגיבו עליהם שלושה שרים מ"התחיה", כולל לשכת ראש הממשלה, ואילו ממפלגת העבודה (להבדיל מעזר וייצמן) לא באה כל תגובה. גם כל לחצי העיתונות על משרד החוץ ואנשי פרס, לשחרר הצהרת תשובה, נדחו במבוכה מנומסת. שלשום, כשביקר פרס בישובי הפרוזדור, היתה תשובתו מבולבלת ולא מובנת. "אינני עוסק בתשבצים. הדברים אינם ברורים". כאילו שאבו־איאד לא דיבר על שלום והכרה בישראל, כאילו שאבו־איאד לא דיבר על שינויים באמנה הפלשתינית.

המבוכה של הליכוד איננה לגופם של דברים. לראש הממשלה ולבכירי שריו יש תשובה מוכנה מראש לכל יוזמת שלום ערבית או פלשתינית. שמיר, ארנס, שרון ויתר השרים מבינים, כי באש"ף חלה תזוזה אמיתית לכיוון הפשרה המדינית. בכירי הליכוד מבינים, כי אחרי אבו־שאריף ואבו איאד עשוי לקום יאסר ערפאת, כבר בספטמבר הקרוב, אולי בעצרת האו"ם ואולי במועצת אירופה, ולומר קבל עם ועולם, כי הוא מוכן לנהל מו"מ עם ישראל על בסיס החלטה 242 של האו"ם.

הליכוד חושש כי לאחר מהלך כזה, תצטרך ישראל, לראשונה בתולדותיה, לעמוד במאבק אדירים עם כל דעת הקהל העולמית, כולל ארה"ב.

שמיר, ארנס, מודעי, נתניהו, לנדאו, אידיאולוגים של ארץ ישראל השלמה, יודעים כי כשאש"ף יודיע על הכרה בישראל והפסקת הטרור, וידרוש בתמורה בית לאומי לעם הפלשתיני, העולם כולו יתמוך בו, גם ארה"ב — תהיה זו אמריקה של בוש או אמריקה של דוקאקיס. הבעיה במקרה כזה לא תהיה פרס או המערך. על כפות המאזניים לא תעמוד יוקרה מפלגתית או סיכויי הנצחון בבחירות, אלא גורלו של עם.

ביום ראשון, לאחר פרסום דברי אבו־איאד, התארגן הליכוד יפה, לפעולה. לשכת ראש הממשלה פירסמה תגובת נגד. משה קצב יצא בדברים דומים. אריק שרון קרא לממשלה לספח שטחים. אתמול אחה"צ גם כינס שרון מסיבת עתונאים, בה פרס את תוכניותיו, בנושא החלת החוק הישראלי על רצועת עזה והגדה המערבית.

במערך היו העניינים יגעים. פרס, כאמור, סירב לפרסם תגובה. נבון היה אצל אחיו. מוטה גור יחזור מחו"ל רק ביום שלישי. רבין נמצא במקום מרוחק מטלפון. יעקב צור יענה מהפלאפון. אבל הפלא היה סגור. שחל נמצא בחופש מחוץ לבית. יעקובי רק חזר מחופש.

בשבוע שעבר קראו שנים מסופרי המערך, עמוס עוז וחיים גורי הנץ, לשמעון פרס ולמערך לנהל מו"מ לשלום עם אש"ף. ביום ראשון, אחרי הצהרות אבו־איאד, היה כל שפוי בארץ צריך לשפשף את ידיו בסיפוק. לראשונה בתולדות הסכסוך האש"פי־ישראלי, מצהירה אישיות פלשתינית בכירה ביותר, על הכרה בישראל, חיים בטוחים לצידה, שינוי באמנה הפלשתינית. אבו־איאד, האיש מספר 2 באש"ף, לא אמר את הדברים האלו בלי ידיעת המנהיג ערפאת ובכירים אחרים. זאת ועוד. חלפו 48 שעות מאז ראו הדברים אור בצרפת ובעקבותיה בעולם כולו, ואבו־איאד לא הכחיש אותם, כמקובל אצל שכנינו.

ובמחנה העבודה שקט, מבוכה, בילבול ואובדן חושים. הסיבה ברורה: המחנה של רבין, ארבלי־אלמוזלינו, הלל, מגיב לגילויי שלום פלשתיניים בדיוק כמו במחנה הליכוד. ואילו המחנה האחר במפלגה — שמעון פרס, אורה נמיר, יוסי ביילין — חושש פחד מוות מאמירת האמת לעם, בתקופה של בחירות. יוני המערך ומנהיגם בראש חוששים, כי משפטים "יש עם מי לדבר, על שלום", "אש"ף משתנה", יעלו למערך באובדן השלטון. נראה אם עזר וייצמן, איש "יחד" המערך, יחזור בחודשים הקרובים על מה שאמר בעבר בלי קושי: "אני מוכן למו"מ לשלום עם אש"ף, בכל מקום ובכל שעה".

אבו איאד, מבוכה ב"עבודה"

שובו של לאפקאו

בתחילת הקיץ מסתיימת שנת הלימודים, ובסוף הקיץ מתחילה השנה הרשמית. בכל העולם מבצלים משרדי החוץ את התקופה שבין שני התאריכים. כדי לבצע את משחק הכסאות המוסיקליים, במסגרת משחק זה הגיע לארץ מנהל חדש ל"שרותי האינפורמציה האמריקניים בישראל", לאונארד ל. לאפקאו שמו.

לאפקאו, במקורו עתונאי, כבר היה בארץ בעבר, והוא בתקופה מאוד מעניינת, ב־75־1973. אז הוא שימש דובר השגרירות. מאז זרמו הרבה מים בפוטומאק ואפילו בירדן, ולאפקאו הריץ עולם ומלואו, לונדון, פריס חבר במועצה לבטחון לאומי בוושינגטון, קניה, ושוב וושינגטון.

מי שמכיר כוחיהם של אנשי משרד החוץ, גם הישראליים, יש לו סיבה טובה. "הצטרף למשרד החוץ וראה עולם ומלואו, [illegible] תמיד, תמורת משכורת טובה".

בתפקידו בארץ יהיה לאפקאו אחראי על נושא ההרכבות האמריקנית בארץ, על שני מרכזי התרבות של ארה"ב, בתל־אביב ובירושלים, ועל כל קשרי התרבות ארה"ב־ישראל.

שלוש יורדות מהלאומית, אחת עולה מהארצית ו... הבאת זרים

כדורגל

ראובן חנניה

מהפכה בכדורגל הישראלי צפויה לנו החל מהעונה הבאה 989/90. אם יאמצו ראשי מרכזי הספורט את המלצת ראשי ההתאחדות לכדורגל: להתיר הבאת זרים שישחקו בליגת הכדורגל של ישראל.

זוהי המלצת ראשי ההתאחדות לכדורגל • המלצה זו טעונה אישור ראשי מרכזי הספורט • מהפכה בכדורגל הישראלי

ראשי ההתאחדות לכדורגל החליטו על כך אתמול בתום דיון בבית מלון בתל־אביב.

בפגישה השתתפו מטעם הפועל: י. אופק, ש. סבירי, ח. הכרפלד. ממכבי: י. כספי, ע. מילצ'ן, מבית"ר: י. גריפל. כן השתתף אריה זיף יו"ר המועצה להסדר הימורים בספורט.

על פי ההצעה יירדו בתום עונת המשחקים 88/89 שלוש קבוצות מהליגה הלאומית ותעלה קבוצה אחת מהליגה הארצית. תרדנה 4 קבוצות מהליגה הארצית ותעלינה שתי קבוצות מליגות א'.

בנושא זה של ירידת שתיים או ארבע קבוצות מהליגה הארצית יהיה שיקול דעת נוסף של הנהלת ההתאחדות לכדורגל אשר הוסמכה להחליט בעניין.

לאחר אישור ההצעה על ידי המוסדות המוסמכים של מרכזי הפועל, מכבי וביתר, תוקם ועדה מיוחדת בהתאחדות לכדורגל אשר תוסמך לטפל בביצוע הסיכומים.

שתי ההחלטות הן החלטות שדנו עליהן. כבר מספר פעמים אולם אתמול נפרצה הדרך ואין ספק שזוהי אחת ההחלטות החשובות של הכדורגל הישראלי. כהוכחה ניתן להסיק מליגת הכדורסל בארץ בה משחקים כבר מספר שנים שני זרים ועל התמורה שחוללה החלטה זו.

כאמור טעונה עוד ההמלצה את אישור ראשי מרכזי הספורט.

מכבי פ"ת אישרה לפביאן להשאר בצ'לסי עד שבת

משה רוזנברג

התפתחות מעניינת חלה אמש בפרשת שוער מכבי פתח תקוה עופר פביאן. לאחר שהנהלת מכבי פ"ת הודיעה כבר לקבוצת צ'לסי האנגלית שלא תמשיך לתת לשוער להתאמן בשורותיה, חל מפנה והנהלת מכבי פתח תקוה, בשיחה טלפונית עם השוער, אישרה לו להבחן ביום שבת הקרוב במדי קבוצת צ'לסי, במשחק אימון, בסיומו יחליט המועדון האנגלי האם לרכוש את השוער הפתח תקואי. יחד עם זאת הודיעו ראשי פתח תקוה לשוער כי עליו להגיע לישראל מיד לאחר משחק המבחן.

מכל מקום סוכנו של השוער ליאור שחר ציין, לאחר ששמע את אנשי פתח תקוה: "אני מאמין כי הוא יעבור את המבחן בשבת ואז ירכשו אותו תמורת 100 אלף דולר, הסכום שהתחייבה מכבי פתח תקוה לשחררו לקבוצה בחו"ל".

בנושא אחר: כדורגלנה לשעבר של מכבי חיפה שלום לוי החל להתאמן במדי מכבי פתח תקוה אשר מעוניינת להחתים קשר עד ליציאתה למחנה אימונים בסוף השבוע הבא.

מכבי ת"א מחר ללונדון

יצחק ויסהוף

יוסף מרימוביץ, מאמן מחזיקת הגביע מכבי תל־אביב קבע אתמול את סגל הקבוצה שייצא מחר למחנה אימון בקריסטל פאלאס שבאנגליה.

השחקנים שיהוו את דגל הקבוצה בעונה הקרובה יהיו: משה מרכוס, שוער המשנה איוואן, איתן לוי, דוד אזולאי, חיים גולדברג, מנשה שמעונוב, אבי כהן, אלון נתן, מרדכי איוניר, אריה לולו, גיקי צרפתי, שאול כהן, בני טבק, אלי דריקס, שחר בראל, יצחק מליקה, יצחק זוהר, יצחק מוסלי, אלי אשר, צבי גורדון ויואל מווסה.

הפועל פ"ת שמשון 1:1

משה רוזנברג

עונת המשחקים עדיין לא נפתחה וכבר יש 4 פצועים בקבוצת הפועל פתח תקוה. אלו הם ניר לוין, עוז אילויה, ניר אלון, ובני קורשווילי. כל הארבעה לא נטלו אתמול חלק במשחק אימון מול שמשון תל־אביב שסיים בתיקו 1:1.

המשחק שנערך במכון וינגייט היה שקול אם כי ניכר ששחקני שתי הקבוצות עדיין חסרים כושר גופני.

את השער להפועל פתח תקוה הבקיע גבע מרכוס בנגיחה. את השער לשמשון כבש יוסי כהן.

מאמן הפועל פתח תקוה אברהם גרנט הודיע לשני שוערי המשנה של הקבוצה שחר ילין ואורן פטרבורג כי הוא מעדיף את שני השוערים החדשים שנרכשו, רפי כהן וגולן מלול.

מכבי חיפה למחנה בהולנד

יוסף גלזר

כדורגלני מכבי חיפה יוצאו ביום שישי למחנה אימונים בסיטארד שבהולנד.

כבר עתה ברור כי שחקני הקבוצה אלי כהן, ניר קלינגר ועופר מזרחי לא ייצאו להולנד ולעומת זאת יכללו במשלחת כמה שחקני חיזוק: השוער גיורא אנטמן, החלוץ אבי גולדר, הקשר הארגנטיני פביאן גרינברג, בלם הנוער יוסי צרפתי שחזר משנת השאלה במכבי עפולה ואולי גם החלוץ תמיר חלבי מהפועל דלית אל כרמל.

בנין נשאר בהפועל חיפה

כוכב נבחרת הנוער טל בנין ייצא ביום ראשון עם קבוצתו הפועל חיפה למחנה אימונים קדם עונתי בגרמניה.

שלשום בשעת לילה מאוחרת החליטו קבוצות מכבי והפועל חיפה לבטל את עיסקת מכירתו של בנין לצמיתות מהפועל למכבי בשל התנגדות השחקן.

יו"ר הפועל חיפה אבי שוסטר יצא כבר אתמול לגרמניה להכין את מחנה האימונים.

3:8 בפולין, 1:6 ביוגוסלביה

תוצאה לא שגרתית הושגה בליגה הפולנית בכדורגל, כאשר האלופה גורניק זאבז'ה הביסה את זומבויקי בשיעור 3:8 וצועדת בראש עם שש נקודות.

בפולין הונהגה שיטה חדשה: כל נצחון עם יותר משלושה שערים מקנה שלוש נקודות.

ביוגוסלביה הכניעה פרטיזן בלגרד את סאראייבו 1:6.

פיליפס דווקא חביב

יצחק ויסהוף

קבוצת הכדורסל של הפועל חולון פתחה אתמול באימונית כאשר כל שחקני הקבוצה, למעט אריאל ווייליאמס שיחזור לארץ ב־26 בחודש ואבי מאור הפצוע, התאמנו.

את העין משך הכדורסלן שחום העור ארי פיליפס שגילה חביבות רבה כלפי אוהדי חולון שצפו באימון, שוחח עימם וחילק ברצון חתימות לכל דורש.

פיליפס התלונן על האימון הקשה שערך עוזר המאמן סטיב קפלן, אימון שהיה בעיקרו כושר ונמשך שעה.

עד סוף השבוע ימשיכו כדורסלני הפועל חולון להתאמן בקרית הספורט שבדרום העיר ורק ביום שישי יחלו להתאמן באולם המחודש של הקבוצה.

קפלן אמר לאחר האימון כי בהתחשב בעובדה שזה היה אימון ראשון הוא היה טוב. "השחקנים עדיין לא בכושר אך אני בטוח שיכנסו אליו מהר" אמר קפלן.

מאמן הקבוצה מרווין קסלר יגיע לישראל ב־25 בחודש, ושלושה ימים לאחר מכן תצא הקבוצה למחנה אימון בעין־גדי.

שחום עור (2.04) להפועל חיפה

יוסף גלזר

כדורסלן חיזוק אמריקני שחום עור הגיע אמש למבחנים בקבוצת הפועל חיפה.

זהו דוגלאס וולס בן 22 המתנשא לגובה 2.04 מטר ואשר שיחק במכללת טמפה־ביי בפלורידה ובעונה שעברה בקבוצה מצמרת הליגה הצרפתית השניה.

יחד עימו חזר מארה"ב גם מאמן הפועל חיפה יריב ורשיצקי שתר אחרי שחקני חיזוק במשך כ־10 ימים.

היום אמור להגיע לאיטליה שחקנה הזר של הפועל חיפה בשנתיים האחרונות רולנד יוסטון בנסיון להתיר את חוזהו עם קבוצה איטלקית מן הליגה השניה. אם האיטלקים יסכימו להתרת החוזה ימשיך יוסטון לישראל כדי להצטרף להפועל חיפה.

טאונס ימשיך בהפועל ת"א

יצחק ויסהוף

לינטון טאונס, מלך הסלים של סגנית האלופה הפועל תל־אביב, ישחק גם בעונת המשחקים הקרובה בשורות האדומים.

אתמול לפנות בוקר הודיע טאונס למנהל הקבוצה ידידיה רפופורט כי הוא יגיע לישראל בימים הקרובים ויצטרף לאימוני הקבוצה שיחלו מחר.

אברהם פלדה יו"ר העמותה התל־אביבית אמר אתמול, לאחר שהתבשר על בואו של טאונס, כי הוא יהווה תוספת אטרקטיבית לקבוצה. "לאחר שטאונס אצלנו אנו מחפשים שחקן שימשוך קהל. אותו שחקן יצטרך להיות קודם כל שחקן מעולה. ביום שישי לפנות בוקר אצטרף אל המאמן יעקב אדלר הנמצא בארה"ב ויחד נמצא שחקן שנבחן".

הפועל תל־אביב תחל באימוניה מחר בהדרכת עוזר המאמן חנוך מינץ. שחקני הקבוצה מתאמנים בינתיים לבד בקליעות סל.

לינטון טאונס
מלך הסלים של הקבוצה

אדברג ניצח בטורונטו

אלוף ווימבלדון, השבדי סטפן אדברג, התאושש ממשבר בטורונטו, כשהכניע בסיבוב הראשון בטורניר בסינסינאטי, אוהיו, את אדי אדוארדס יליד דרום אפריקה 1:6, 2:6.

אלוף ווימבלדון ב־1987, האוסטרלי פאט קאש, נזקק לשלוש מערכות, כדי לנצח את הסובייטי אלכסנדר וולקוב 4:6, 6:2, 6:7.

מיכאל סטייפרס מהולנד, גבר על ג'ים גראב מארה"ב 4:6, 5:7. ג'ימי אריאס מארה"ב, שחזר לפעילות לאחר ששה שבועות, גבר על הגיו וילנדרי קלי אוורגרן 6:3, 3:6, 0:6.

תוצאות נוספות: קריסנאן־פראנה (ארגנטינה) 3:6, 4:6. לאשק (שוויץ) — ויטסקן (ארה"ב) 1:6, 6:7. יאריד־מאסו 1:6, 2:6. גומר־הולמס 6:7, 4:6.

בטורניר בלווינגסטון, ארה"ב, ניצח הסנגאלי יאייה דומביה את פטר לונדגרן משבדיה 0:6, 2:6, והיוגוסלבי סלובודאן זיבויינוביץ גבר על הקנדי גלן מיצ'יבאטה 6:7, 3:6.

שיאי ישראל בשחייה

(מעודכן עד ה־15 באוגוסט 1988)

גברים		המקצוע	נשים	
רויאל רימר (הפ. עמק־חפר)	23.89	50 חופשי	ענת לויט (הפ. בית־ברל)	27.72
ניר שמיר (הפועל גש"מ)	52.49	100 חופשי	הדר רובינשטיין (מכ. קרית־אונו)	1:00.76
אמיר גניאל (מכבי ת"א)	1:54.28	200 חופשי	הדר רובינשטיין (מכ. קרית־אונו)	2:09.62
אמיר גניאל (מכבי ת"א)	3:59.29	400 חופשי	הדר רובינשטיין (מכ. קרית־אונו)	4:38.33
שגב פורת (הפ. גליל־עליון)	15:48.72	1500 חופשי	—	
—		800 חופשי	הדר רובינשטיין (מכ. קרית־אונו)	9:03.17
ערן גרומי (מכ. ירושלים)	59.14	100 גב	ליאור בירקו (הפועל־ימק"א)	1:09.28
ערן גרומי (מכ. ירושלים)	2:08.07	200 גב	ליאור בירקו (הפועל־ימק"א)	2:28.36
נדב שגל (הפ. גליל־עליון)	56.58	100 פרפר	הדר רובינשטיין (מכ. קרית־אונו)	1:04.83
ירון אילתי (הפ. גליל־עליון)	2:03.58	200 פרפר	הדר רובינשטיין (מכ. קרית־אונו)	2:19.55
אייל שטיגמן (עמק־יזרעאל)	1:04.55	100 חזה	אירית אפרתי (מכבי ת"א)	1:16.64
אייל שטיגמן (עמק־יזרעאל)	2:22.92	200 חזה	אירית אפרתי (מכבי ת"א)	2:41.18
יורם כוכבי (מכבי ת"א)	2:09.17	200 מ.א.	ליאור בירקו (הפועל־ימק"א)	2:27.87
יורם כוכבי (מכבי ת"א)	4:33.38	400 מ.א.	הדר קליינמן (מכ. קרית־אונו)	5:08.93

אליפות ישראל היום בוינגייט

שחייה

דוד סיבור

אליפות ישראל בשחייה, שתתחיל היום במכון־וינגייט, היא ללא ספק אירוע־השיא בשחייה הישראלית. האליפות הישראלית נערכת בצל המבחנים המרתקים במדינות השונות לקראת המשחקים האולימפיים בסיאול.

כולנו עדיין בהשפעת המבחנים בארה"ב, במזרח ומערב גרמניה, בבריה"מ ובמדינות נוספות. שיאי־עולם מתנפצים לרסיסים. שחיינים שרק לפני שנה לא הזכירו אותם נמצאים כבר בכותרות־ענק.

אני מזכיר פרטים אלו תוך תקווה שיוסיפו למוטיבציה מוגברת אצל שחיינינו. באליפות יחסר השחיין מספר 1 של ישראל, אייל שטיגמן, השקוע בהכנות לקראת הופעתו במשחקים האולימפיים בסיאול. שטיגמן שוהה במערב־גרמניה, ומתאמן שם עם הנבחרת הגרמנית.

נשאלת השאלה אם השחיינים שהיו להם ציפיות אולימפיות שלא התגשמו לא יפלו ברוחם? אלה הם בעיקר רויאל רימר ונדב שגל.

462 שחיינים נרשמו לאליפות זו. הם יתמודדו על 32 תוארי אליפות. המשחים המוקדמים ייערכו בשעות הבוקר והגמר אחה"צ.

מה נראה ביום הראשון?

התחרויות יתחילו במישחי 400 מטר חופשי. בין הנשים מועמדת כמעט ודאית לנצחון מיכל אמיץ מהפועל בית־ברל. יריבתה העיקרית, עינת גבאי ממכבי חיפה, תנסה לסכנה. שרון אקסלרוד תשתדל לזכות במדליית־הארד. בין הגברים יתנהל מאבק מעניין בין שגב פורת מהפועל הגליל־העליון וערך הירש ממכבי חיפה. אולי נראה סוף־סוף הישג מתחת ל־4 דקות. על המקום השלישי יתמודדו הצעיר רז דר מהפועל בית ברל וברק עטר מהפועל בני־שמעון.

במשחה 200 מטר פרפר לנשים יהיה מאבק פתוח בין מיכל אמיץ, במידה שלא תוותר על המשחה הפותח, ובין איריס קומן ממכבי נהריה, סהר אלוני מהפועל עמק חפר ורויטל וילנאי ממרכז וייסגל. בין הגברים יש ביכולתו של ערן גרומי ממכבי ירושלים להתקרב להישגיהם ה"עתיקים" של ירון אילתי ויורם כוכבי. אלון סגל ואמיר שטרנפלד ישלימו את השלישייה המובילה.

ב־100 מטר חזה נשים יירשם, אולי, שיא ראשון באליפות. אירית אפרתי ממכבי ת"א מסוגלת לשפר את שיאה מלפני חודש. אורית בש מהפועל נהריה, זוהר לבנסברג מהפועל הגליל־העליון, נעמה מישר מהפועל עמק־הירדן והצעירה, בת ה־13, נטע כהן ממכבי חיפה ששהתה שנה באנגליה, יתמודדו על יתר המדליות. ללא אייל שטיגמן נראה לי כשל לנצחון בין הגברים גלעד חן מהפועל גלבוע. שגיא שטיגמן מהפועל עמק־חפר סובל מברכו הפגועה והדבר עלול להיות בעוכריו. תומר שוהם וערן רוזן הצעירים לא יקלו את המלאכה על השניים.

במשחי־השליחים 4x100 חופשי נשים, יש יתרון להפועל בית־ברל על פני הפועל נהריה, מכבי ת"א ומרכז וייסגל. גם בין הגברים אני מעריך שהפועל בית־ברל תזכה בזהב בעוד שעל הסגנות יתמודדו הפועל הגליל־העליון, מכבי חיפה ואולי הפועל עמק־חפר.

האליפות תימשך ארבעה ימים.

ערן גרומי
מחזיק בשני שיאים

"עיטור אולימפי" לשחיינים באליפות ישראל השבוע

כל השחיינים והמאמנים שייצגו את ישראל במשחקים האולימפיים ב־40 שנות קיום המדינה יזכו ב"עיטור אולימפי" במעמד מיוחד שייערך ביום שישי, בעיצומה של אליפות ישראל במכון־וינגייט.

הריצה העשירה בתולדות האתלטיקה

בן ג'ונסון וקרל לואיס יתמודדו הערב בציריך ויתחלקו בסכום של יותר מחצי מיליון דולר

האלוף האולימפי, האמריקני קרל לואיס ואלוף העולם ושיאן העולם ב־100 מטר, הקנדי בן ג'ונסון, יתמודדו היום ביניהם בריצת 100 מטר בציריך — על כך סוכם אתמול בין מנהלי שני הרצים המפורסמים.

השניים יתחלקו ביניהם בסכום של יותר מחצי מיליון דולר, נקבע ברגע האחרון, כאשר המארגן רס ברוגר הצליח להגיע לידי הסכם עם הטלוויזיה האמריקנית.

תהיה זו הריצה העשירה ביותר בתולדות האתלטיקה העולמית.

יהיה זה המפגש הראשון בין השניים מאז אליפות העולם ברומא לפני שנה, כאשר בן ג'ונסון ניצח את לואיס וקבע שיא עולם מדהים — 9.83 שניות.

בכך יישבר שיא הסכום שנקבע ב־1985, במפגש דקר־סליייני מ־ארה"ב וזולה באד מבריטניה, כאשר הטלוויזיה האמריקנית שילמה אז עבור המפגש ביניהן, סכום של 200 אלף דולר.

לסלייני, שמערה שנה אחת קודם לכן באולימפיאדת לוס אנג'לס בריצת 3000 מטרים, שולם 75 אלף דולר בעוד שבאד קיבלה 125 אלף דולר.

קוחלי נופה מהנוער

כדורסל

ויסהוף יצחק

אופיר קוחלי מהפועל גן־שמואל נופה אתמול משורות נבחרת הנוער בכדורסל היוצאת מחרתיים למשחקי אליפות אירופה שייערכו בסרבוביץ, יוגוסלביה.

לגבי המנופה השני קיימת התלבטות אצל המאמן אריה רודיסקי ועוזרו עופר חרותי בין יואב רוזנפלד מרמת השרון לאליעזר כהן ממכבי תל־אביב. המגמה להשאיר את רוזנפלד אך מציעה שסוחב השחקן משאירה אי ודאות לגבי כשירותו למשחקי אליפות אירופה.

אתמול נוצחה הנבחרת בידי הפועל גן שמואל 71:66 לאחר שגם במחצית הוליכה קבוצת הקיבוץ 33:39. מיקי הרמן 15 נקודות ואמיר כץ 12 נקודות היו הבולטים בשורות הנוער ששיחק חלש. לגן שמואל הירבה לקלוע לן קולהאס 30 נקודות.

היום תקיים הנבחרת שני אימונים לאחר מכן יסעדו השחקנים ארוחת צהריים חגיגית וביום ששי יפגשו בנמל התעופה בן גוריון.

המשחק הראשון של נבחרת הנוער באליפות אירופה יהיה ביום ראשון נגד ספרד (8 בערב). אחר־כך ביום שני, ב־4, תשחק ישראל נגד שבדיה. ביום שלישי באותה שעה נגד פינלנד, ביום רביעי ב־8 בערב, מול יוגוסלביה המארחת וביום חמישי, ב־5, נגד איטליה.

יום שישי יהיה יום חופשי ובשבת וראשון יערכו משחקי הדירוג והגמר.

השייטים חזרו, הקלעים יוצאים

האחים רן ודן טורטן יחזרו היום לישראל ממחנה אימונים בפורטוגל שם יתאמנו בסירה חדשה מדגם 478 איתה ישתתפו במשחקים האולימפיים בסיאול.

היום ייצאו הקלעים האולימפיים של ישראל לסידרת תחרויות באוסטריה.

מת מתאגרף בדרום אפריקה

מתאגרף נוסף מת בדרום אפריקה, לאחר שספג נוק־אאוט טכני במיבוב החמישי בקרב מקצועני בבלומפונטיין.

הפעם מדובר במתאגרף הכושי דניאל טסלה במשקל נוצה, שנפגע בזירה ובדרך לבית החולים מת באמבולנס.

לפני חודשיים מת מתאגרף לבן, בלאיין בארנט במשקל על־קל, לאחר שאושפז שלושה ימים בבית החולים, לאחר שספג נוק־אאוט בקרב שהיה בדרבן.

רוכשי "דלתא" ו"אלפא" מבקשים למנות כונס נכסים ל"קייזר אילין"

עתי"ם

כ־220 רוכשי מכוניות "דלתא" ו"אלפא רומיאו" שרובם שילמו את מלוא התמורה, פנו אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב בבקשה, בדרך המרצה, למנות כונס נכסים לחברת הייבוא "קייזר אילין" יבואנית המכונית.

בבקשה שהוגשה באמצעות המועצה הישראלית לצרכנות, מבקשים הפונים למנות את עו"ד רם נועם לכונס הנכסים לצורך שמירת המכוניות שרכשו והנמצאות אצל "קייזר אילין". הם מציינים בבקשה, כי רכשו את המכוניות מחברת "קפריש", חלקם קיבל מספרי רישוי, שילמו ומנוע ויש להניח שמכוניותיהן נמצאות בין אותן 400 המכוניות הנמצאות במחסני הערובה של "קייזר אילין".

בא כוחם עו"ד רם נועם מציין בבקשה, כי קיים חשש רציני שהמכוניות יועלמו או ימכרו ולכן קיימת דחיפות רבה לתפיסתן ושמירתן על ידי הכונס עד אשר יקבע בית המשפט בשאלת הבעלות על המכוניות.

בבקשה נאמר, כי חברת "קפריש" הפסיקה את פעילותה, נסגרה ומונה לה כונס נכסים, לא יגרם כל נזק אם ימונה כונס לחברת הייבוא "קייזר אילין", ומאידך גיסא, אם יימכרו המכוניות, יגרם למבקשים נזק שאינו בר תיקון.

"עוד לא היתה תועבה כזאת בצפת"

יהודה צור

מאות חרדים התכנסו אתמול בחצות ליד מועדון לילה "השעות הקטנות" כדי למחות נגד הופעתה של להקה בראזילאית שבנותיה מופיעות בלבוש מינימאלי.

מאות החרדים וכראשם רבנים, אמרו סליחות והתפללו כדי ש"תפסק התועבה" לדבריהם. הרב ושלר, רוכרה של העדה החרדית בצפת אמר שלא יתכן ש־400 מטרים ממקום קבורתו של האר"י הקדוש בבית־הקברות העתיק של צפת, תתחולל תועבה כזאת. למקום הגיעו עשרות שוטרים מצויידים באלות ומגינים שהיו מוכנים לפעול אם במקום תתחולל מהומה כפי שצפו. אולם הכל עבר בשלום. תושבי צפת מסרו לאחר מכן שלא יתכן שמקום בידור הנמצא רחוק מהבתים של החרדים ייסגר, ימנע מלהזמין להקות המופיעות בכל רחבי הארץ.

6 שנות מאסר לסוחר סמים שירה לעבר רוגמי מכוניתו ברפיח

עתי"ם

— בית המשפט המחוזי בתל אביב גזר אתמול 6 שנות מאסר על שלמה לוי (32) מרמלה שהורשע בכך שנסע לרפיח על מנת לרכוש סמים וירה באוויר מאקדח גנוב, כדי להרתיע תושבים מקומיים שרגמו את המונית בה נסע. התובעת עו"ד דורית שפירא טענה כי ב־31 בינואר גנב הנאשם אקדח ברטה, מחסנית ו־6 כדורים מדירת מגורים בהוד השרון. הנאשם וחברו נסעו לרפיח על מנת לרכוש סמים. כיוון שלא היה להם די כסף מזומן עבור הקוקאין, הפקיד הנאשם, בעצת חברו, תכשיטי זהב בידיהם של סוחרי הסם, כדי שישמשו כבטחון להחזרת חוב.

לטענת התביעה, נסעו השניים בפברואר השנה במונית לרפיח, כדי לקבל בחזרה את התכשיטים. הנאשם היה מצוייד באקדח הגנוב ואילו חברו היה לבוש במדי צה"ל. בהגיעם לרפיח, נרגמו על ידי תושבים מקומיים באבנים. הנאשם — נטען בכתב האישום — יצא מן המונית, וירה מן האקדח שתי יריות, כדי להרתיע את התושבים.

הנאשם טען להגנתו, כי הצטייד באקדח בשל המצב הבטחוני ומכיוון שרוצו על המונית אבנים, הוא יצא וירה. הוא טען עוד, כי הקוקאין שרכש ברפיח היה מסוג גרוע ביותר.

"נשים למען אסירות פוליטיות":

עורכי הדין בישראל אינם נוקפים אצבע נגד הפרת זכויות האדם בשטחים

שע"ח

"נשים למען אסירות פוליטיות". מגישות מכתב מחאה ללשכת עורכי הדין בו הן מאשימות את עורכי הדין בישראל בחוסר נקיטת עמדה ואי עשייה נגד מעצרים שרירותיים נגד שלילת הזכות מהעצורים לפגוש עורכי דין, נגד צווי איסור פרסום, ונגד עינויים בזמן החקירה המסתיימים בנכויות ואף במוות. "שתיקתכם הינה בגדר תמיכה פעילה בהתעללויות ועינויים בעצירים", אומרות נשות האירגון.

"נשים למען אסירות פוליטיות" קוראות לחברי הלשכה להפעיל את כוחם לביטול התקנות הללו, וכן בקשה להתערב לשלומה ובטחונה של תושבת עכו אשר בעבר עונתה קשות בבית המעצר קישון (ג'למה) והיום יש חשש לשלומה.

מפלגות מתעלמות מבעיות פנים

שר החינוך והתרבות יצחק נבון אמר, כי היצמדות ראשי המפלגות לנושאים פוליטיים תוך התעלמות מענייני חברה ורווחה, מוטעית, והמפלגות ישלמו עליה ביוקר. השר, שנפגש עם אנשי חינוך בירושלים, קבל על התעלמות המפלגות, בתעמולת הבחירות שלהן, מבעיות פנים.

השר נבון אמר עוד, כי ענייני החינוך, הבריאות והרווחה מעסיקים את ציבור הבוחרים בישראל לא פחות מהבעייה הפלשתינית. "אסור לנו לשכוח שאנו מתמודדים לא רק עם בעיות קיומיות אלא גם עם בעיות של איכות קיומנו", הוסיף נבון. שע"ח

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.00 עד כאן, רצף דפי הטלקסט. 09.03 שעת כושר. 09.15 רכבת ההפתעות. 09.40 נילס הולגרסון פרק 31. 10.05 קסים קסם, חורים. 10.30 מנספילד פארק, פרק 6 ואחרון: הנרי מכיר את פאני בפורטסמות' אך זאת אינה נענית לחיזוריו. הוא שב ללונדון ונמלט עם מריה הנשואה לראוורת'. אשליותיו של ארמונד לגבי מרי מתנפצות. בסופו של דבר פאני ואמונד נישאים ונשארים לגור במנספילד. 11.20 אנחנו ושכנינו. 11.30 זהרירה שידור חוזר וכו'. 12.10 סלפום: טומי מייקו וליאם קלנסי. 14.00 עד כאן רצף דפי הטלקסט. 14.05 שלום נפרד. סרט על תהליך התבגרות של שני נערים בפנימייה על רקע מלחמת העולם השנייה. 15.00 הי בינגה. 15.10 פרפר נחמד. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות לרדות הוואר. 15.55 "פיצוחי קיץ" פיצוחי קיץ מאחרים ברוח ספורטיבית את גרעון הור ובנו מול יורם שמרון ובנו. 16.23 אנחנו ושכנינו, רפי טלקסט על מושגים בסכסוך הערבי־ישראלי. 16.25 פני הארץ. מעלות מעלות. שלמה בוחבוט, יו"ר המועצה מעלות־תרשיחא, מציג את הבעיות של עיירת פיתוח בגבול הצפון, הוא מספר על ההתחלות הקשות של העולים בשנות החמישים ועל קשיי הפרנסה. 17.00 ערב חדש, מנחה: גרעון רייכר. 17.30 תיאטרון האגדות "גלן הגרי". 18.20 היה או לא היה: "איפה פה דר'". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 חקלאות היום 1. חקלאות אורגנית: 2. הגן הבוטני ליד אוניברסיטת ת"א (ערבית). 19.00 סרט תיעודי תעשיית העתיד בלא פועלים. 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 "עד סוף" מגוין לסוף ולבידור מנחה: אברי גלעד. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 "30 יום לקראת אולימפיאדת סאול 1988". 24.00 מסוק של יום חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.34 "צ'ארלס דיקנס יצירות מופת": "בין שתי ערים". 18.54 "רגע לפני..." על זאב הארום. 19.01 סרט תיעודי "מארתון 20 הק"מ". 19.16 "סרטים צרפתיים עכשיו". 19.27 "רגע לפני..." על טורק חדיש לגילוי בעיות עיניים. 19.30 "הופשי חופשי" פרק 20. 19.54 "רגע לפני..." על יום בחייו של אסף לחם. 20.03 "כותרות להוטות" פרק 11: "התחכי אנשתה כריסטי". 21.30 "אדם וכלכלה" פרק 10: "מכירות פומביות".

רדיו

קול המוסיקה

06.02 תקליטור (קומפקטדיסק). 07.09 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בקר. 11.17 פינת השיר — משירי הרולד שימל. 12.00 אמנים באולפן — יגאל כהן ונעמי אטלינגר: קלדנית, טרייסי מקיג'ניס: באסון סלילי: שלישייה במי במול מג'ור, אר טס 20/2: באך־רכטמן: 5 קטעים; סקרלאטי־רכטמן: 3 סונטות; אולדיך. דיברטימנטו: באך־ג. אטלינגר: 3 קטעים: מוצרט: דיברטימנטו מס. 6 בסי במול מג'ור, ק. 439 ת'. 13.05 בהאזנה נינוחה — ויולדי: קונצ'רטו מס' 3 "החוחית" ברה מג'ור לחלילית ותז. באך: 5 סולוגות לצ'מבלו (ה. אלסנר): הומל: קונצרט למנדולינה ותז. (א. סינס קליויה/תז. ד'. פרנסואה פאייאר): בלוך: סויטה עברית לויולה ותז. (מ. טומספי/תז. בניצוחו של ר. אפשטיין): הולסט: קונצ'רטו פוגאלי לחליל, אבוב וכלי קשת והקאמרית האנגלית/א. הולסט: קפלנר: תרועה לאדם הפשוט ווריאציות על מנגינה מתוך "אביב בהרי האפלצ'ים": בדבר: אדגיו לכלייקשת: ברנשטיין: הפתיחה "קנדיד": ויליאם שומן: "יומן החדשות. 15.00 שעה עם. "הכנר היהודי מנוחין. 16.00 "מהקלטות התזמורת הסמפונית ירושלים רשה"ש" — פרוקופייב: פטר והזאב: מנדלסון: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ולתזמורת: מהלר: שישה שירים מתוך "קרן הפלא של הנער": רביוסי: נוקטורנים: מוצרט: סמפוניה מס' 41, "יופיטר". 18.00 מוסיקה ויוה. 19.00 מוסיקה אהובה עליכם — הצ'וסדיאן: "ג'אנה", מוסיקה לבלט. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינתה שיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו — התזמורת הקאמרית הישראלית ניקול קימר — היידן: סמפוניה מס' 80, ברה מינור: מוצרט: קונצ'רטו במי במול מז'ור, ק. 271, לפסנתר ולתזמורת (קלוד פרנק): מוצרט: מיסה ק. 317 ("מיסת ההכתרה"). 22.30 ג'ז. 23.00 מחוזי יצירות — מוצרט: הסונטות.

רשת א'

07.30 "ישן בעיניך" שירים ישנים. 08.05 חוגה עם בני חנרל. 09.05 טלרדיו שירות מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר, מגישה גדעון הוד. 11.05 ירוק ירוק שירים עבריים. 12.05 מעורב ירושלמי. 13.00 חדשות תוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר. 15.00 שירים עבריים. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה — חיי, בוא נדבר אנגלית סדרה למתחילים: שעור 20. 16.05 מושגים: "הוראה מכל ארט" עם ד"ר מרדכי קרמניצר, מרצה בכיר למשפט פלילי. מישל חוד חוקר, ד"ר וגה גות, תוקפת ספרות (ש"ח). 17.05 צבעי וקשתו "שירי עמים". 18.06 מינות ערב. 19.00 שידורים לעולים. 22.05 חבר מאותו כוכב — תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי עם מילכה למרין.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 סע לשלום עם גדעון הוד. 09.05 בראש צעיר לילדים ולבני נוער. 09.05 בראש צעיר לילדים ולבני נוער. 10.05 כל צבעי הרשת עם יואב גינאי. 12.05 אלף־אלף בבית עם אהוד מנור. 13.05 כחצי היום חדשות וזמנים. 14.05 כת צוחק, הווי והומור. 15.05 תוצרת הארץ תכנית בבקשתך לשירים עבריים. 16.05 יומן כלכלה. 17.05 רגעי קסם. 17.55 קראתי ספר קוראים ממליצים. 18.05 יש שאלות עם איתן אלמוג. 18.45 היו בכסורס. 19.00 היום הזה. 19.35 שירים עבריים. 20.05 צמוקים ושקדים: על הנושא "אהבה וגעגועים". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 צמוקים ושקדים והמשך. 22.05 להאחז בחלום מתרגות שירים. 23.05 ספרים הם הכרים: עם האמן יגאל תומרקין (ש"ח). 00.05 הרי ארצי מולדתי.

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר שירים עבריים. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 מכת שמש שירים ומערכונים. 11.05 נכון לעכשיו עם דפי רשף. 13.05 שליפה מהמותן עם לאה עוז. 14.05 אני מזגן עם ארז טל. 15.05 סייסטה עם דורי בן־זאב. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באומן מילולי. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 יער משורר. 00.05 צפורי לילה עם משה כסר. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צליליבוקר.

שירותי צה"ל 1

19.05 שירים מכאן. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 שירים בנושא אחד: קיץ. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא סקט. 22.05 על הדבש ועל הכיפאק. 23.05 עשרים וארבע היום שהיה.

שירותי צה"ל 2

19.05 הרדיו הישן עם רני קרפל. 20.05 מצעד הפזמונים. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 המסקת עשר עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה עם רני קרפל.

רשת ג'

06.06 תמרונים תזמורתיים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 שנים טובות. 11.05 30 בצל עם יקיר אביב. 13.05 עם כל הלב באיטלקית, ספרדית וצרפתית. 14.06 בכון גג עם שוש עטרי. 16.05 כאן ועכשיו. 19.05 הצעקה האחרונה. 21.05 פניני ג'אז. 23.05 טיסת לילה.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30
אסתר: מפגש לוהט 5, 7.30, 9.45
אורלי: נס ברחוב 8 5, 7.30, 9.45
בן־יהודה: ספרי 5, 7.30, 9.45
בית ציוני אמריקה: לול 3.30, 7.30, 9.30, 11.30
גת: פרחים בעליית גג 5, 7.30, 9.40
גורדון: כמעיין המתגבר 5, 7.30, 9.45
דקל: משירים חדשות 7.10, 9.45
דרייב אין: שלושה גברים ותינוקת 8, 10, 12.00
סקס
הדר: מלחמות השחקים 5, 7.30, 9.45
ליבמר חדר: מחליפים ערוצים 5, 7.45, 9.45
טיילת 1: שם המשחק 5, 7.30, 9.45
נס ברחוב 8 11.00 בבוקר
טיילת 2: הבית ברח' קארול 5, 7.10, 9.45
מייכל והחלום האמריקאי 11.00 בבוקר
טיילת 3: תרסה 9.15
בילבי 11.00 בבוקר
פאר: האשה של חיי 5, 7.45, 9.45
פאריס: לוידי אינ 7.15, 9.10
מלך ליום אחד 23.30
רב־חן:
חן 1: מפגש גורלות 7.35, 9.55
חן 2: הקיסר האחרון 6.40, 9.40
חן 3: נעורים בהשאלה 7.45, 9.45
חן 4: ספר הג'ונגל 7.35, 9.45
חן 5: המשימה מיאמי 5, 7.45, 9.55
שחף: הקולות הבלתי נסבלות של היקום 5.45, 9.15
תל־אביב: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.30, 9.45
תכלת: הכל באשמת גן עדן 5, 7.30, 9.45
לב:
לב 1: אהבנו כל כך 7.15, 9.45
לב 2: החבר של החברה שלי 5, 7.40, 9.55
לב 3: הנסיכה הקסומה 9.30, 7.45, 10
לב 4: חופשה בכפר 4, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 7.30, 9.10

רמת־גן

ארמון: מפגש לוהט 5, 7.30, 9.50
לילי: לול 5, 7.30, 9.10
רב־גן:
גן 1: מפגש גורלות 7.25, 9.50
גן 2: המשימה מיאמי 5, 7.30, 9.50
גן 3: הקיץ של אביה 5, 7.25, 9.50
גן 4: פרחים בעליית הגג 7.30, 9.50

גבעתיים

הדר: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.30, 9.30

באר־שבע

חן: לילה מסחרר 5, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון: קרוקודיל דנדי 2 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: המשימה מיאמי 7.15, 9.15
רון: מפגש לוהט 9.10
כסיר: פרחים בעליית הגג 4.30, 7.15, 9.10
אורגיל: נעורים בהשאלה 7, 9.15
מיטשל: הקולות הבלתי נסבלות של היקום 4, 9
סמדר: רח' צ'רינג קרוס 84 7, 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: מלחמות השחקים 4.30, 7.15, 9.15
תיאטרון ירושלים:
הקיץ של אביה
עולם נפרד 8.30, 10.30
אימפריה 1: לול 9.30, 11.10
אימפריה 2: הצוענים 9.30
אל עצמי 8, 4, 11
בית אגרון:
ג'יימס בונדי 16.00
מועדון ארוחת בוקר 18.30
פריץ החתול 20.30
הזהב 22.00

חיפה

אורה: הקיץ של אביה 4.30, 7, 9.15
חן: מפגש גורלות 4.15, 6.45, 9.15
עצמון 1: מלחמות השחקים 4.30, 7, 9.15
עצמון 2: הקולות הבלתי נסבלות 5.20, 8.10
עצמון 3: שם המשחק 7, 9.15
שביט: חולה אהבה 7, 9.15
רון: קרוקודיל דנדי II 4.30, 7, 9.15
רב־אור:
רב־אור 1: מוכת ירח 6.45, 9.15
רב־אור 2: המשימה מיאמי 6.45, 9.15
רב־אור 3: הופסה בכפר 6.45, 9.15
אורלי: החבר של החברה שלי 7, 9.15
קרין אור המחודש: לול 5, 7.15, 9.15
פאר: מפגש לוהט 4.30, 7, 9.15

נתניה

שרון: רמבו 3 5, 7, 9.15
אסתר: קרוקודיל דנדי II 5.30, 7.30, 9.30

חולון

סביר: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.15, 9.30
מגדל: מפגש לוהט 7.30, 9.40
אירמון: מהו פראי 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: סלסה 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: סלסה 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: מלחמות השחקים 7.45, 9.45
היכל 2: סלסה 6.45, 9.45
היכל 3: הקיץ של אביה 7.45, 9.45

עפולה

משמרתון: קרוקודיל דנדי II 9.00

ראשון־לציון

רון 1: הקולות הבלתי נסבלות של היקום 6.45, 9.45
רון 2: קרוקודיל דנדי II 5, 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב, יום ד', 17.8
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
חמלבוש — בבימרתף: 21.00
סאלח שבתי — "היכל התרבות": 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ד' 17.8
בשעה 20.00
עז שנים לשמעון אבידן

שירותים ● עזרה ● התבוננות

תורנות בתי־מרקחת

חולון
אהרון — הופיין 52

ירושלים
ירושלים — יפו 212

נתניה
נתניה — הרצל 11

פתח־תקוה
אסותא — ברון הירש 21

רמת־גן
קופ"ח — המיתר 25

תל־אביב
בני — ריזנגוף 174
קופ"ח — בן יהודה 26

חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

בקור חולים - ילדים
הדסה ע"כ - פנימית, נשים, כירורגית.
עיניים, א.א.ג.
הדסה ה"צ - אורטופדית

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב' 08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222732.

"קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב - בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברסיבבא 49. טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנפן 26, קומה ג'. טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות. שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל' 03-285822, 294869.

מרכז מידע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון. טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02-227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן כרמיאל גליל מערבי — 04-988410.
ער"ן נתניה — טל' 053-335316.
ער"ן כפר־סבא — 052-913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111.

סילוק מיטורדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101. טל' 08-221022; עפולה — טלפון 065-93334. טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767. עפ"ל בנווה דו. טל' 03-310848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.10, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בנתניה, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.03, 10.35.

• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

נחשפה רשת מפיצי הרואין באזור ת"א; השתמשו באיתורית לקידום מכירות

עתיים

רשת סוחרים ומפיצי הירואין בהיקף של מאות אלפי דולרים שפעלה — לפי החשד — באזור תל אביב־יפו, בת־ים וחולון נחשפה, לאחר חקירה ממושכת של צוות חקירה מיוחד במרחב איילון של המשטרה.

זה מספר שבועות ניהלו אנשי הצח"ם, בפיקודו של פקד אבי ורצברגר, חקירה נגד בני משפחה אחת מאזור יפו, בת־ים וחולון. לפי החשד, עסקו בני המשפחה בסחר בסמים בהיקף נרחב, תוך הפעלת סוכני הפצה שנעזרו באיתוריות.

במהלך החקירה נעצר ב־31 ביולי, בשעות הלילה, גבר בן 39 ובחיפוש בחדרו בבית מלון בבת ים וברכב שכור שהיה בחזקתו, נתפסו 3 מנות הירואין ו־100 תכשיטים החשודים כגנובים. לפי החשד, הם ניתנו לו עבור מנות הסם שמכר לצרכנים. חלק מן התכשיטים זוהה כשלל פריצות לבתי דירה בבת־ים, יהוד ותל אביב, במהלך השנה האחרונה. כמו כן נתפסו צ'קים רבים שלא כובדו וחזרו ללא כיסוי, ואשר חלקם חשודים כגנובים ומזוייפים.

אנשי הצח"ם חקרו את מושכי הצ'קים והתברר, כי חלקם נרקומנים ששילמו בעצמם בצ'קים החוזרים, וחלקם האחר, הינם קורבנות תמימים שפנקסי הצ'קים שלהם נגנבו מהם. מהחקירה עולה, כי המדובר בנרקומנים בעלי משפחות שהתמכרו לסמים וביזבזו עשרות אלפי דולרים לצורך רכישת הסם.

כך למשל, בעל משפחה, אב לילדים אשר צרך במשך כשנה סמים בשווי של 40.000 דולר ונאלץ למכור את מכוניתו החדשה לצורך מימון הסם. או אותו בעל משפחה אחר שבמשך כשנתיים צרך סמים בשווי של כ־60 אלף דולר, ונאלץ לפדות חסכונות של 10 שנות עבודה למימון הסם.

שטיח יקר

בלשי מרחב איילון פשטו בליל יום ב' על מספר דירות בתל אביב ועצרו 7 חשודים. נעצר אחד מראשי הרשת בן 36 מתל אביב. הוא חשוד בסחר בסמים, חטיפת אדם, כליאתו ותקיפתו החבלנית. אחיו בן 33 השפוט מזה כ־3 שבועות לשנתיים מאסר בשל עבירות רכוש, חשוד אף הוא במעורבות בפרשה.

אשתו של אחד האחים, בת 34, נעצרה כחשודה במעורבות בפרשה. צעירה נוספת, בת 30, החשודה בהפצת הסמים והצ'קים המזוייפים, עצרה אף היא. כן נעצרו צעיר בן 29 מעזה ובן 31 מתל אביב, החשודים בסחר בסמים.

במהלך ביצוע המעצרים, הושלך מאחת הדירות שטיח מגולגל שצנח הישר לידיו של אחד הבלשים שהמתין למטה. בשטיח נתגלו תעודות זהות שהיו בתהליכי זיוף מתקדמים ומספר פנקסי צ'קים, החשודים כגנובים.

כל החשודים יובאו היום לבית משפט השלום בתל אביב.

מן המשטרה נמסר, כי צפויים מעצרים נוספים בפרשה.

מתייקרים: קקאו · מרגרינה וגרבונים

כתב "על המשמר"

אבקת קקאו, מרגרינה וגרבונים מתייקרים מהיום. מחירי אבקת קקאו יעלו ב־3.3 אחוזים, גרבונים מתייקרים ב־4 אחוזים והעלייה החדה ביותר היא במחירי המרגרינה בשיעור 12.5 אחוז.

במשרד התעשייה והמסחר אומרים, כי התייקרויות אושרו לאחר בדיקת כלכלני המשרד. ההתייקרות הגבוהה יחסית של המרגרינה נובעת מעלייה תלולה במחיר השמן מאז פברואר 88.

חומר רעיל שנפלט ממזבלה בהרצליה גרם בהלה בעיר

יהושע מרקוס

גזים רעילים שנפלטו אתמול בשעה 6 בבוקר באתר המזבלה בהרצליה התפשטו באיזור וגרם הרגשת רעת ובחילות בקרב תושבי האיזור.

שוטרים הגיעו למקום וסגרו את האיזור. שני השוטרים שהגיעו ראשונים למקום, חשו ברע מאידי הרעל ואושפזו בבית־החולים ולאחר טיפול שוחררו.

דובר עיריית הרצליה יוסף גבעתי הסביר שבתחילה עלה מתוך המזבלה ענן שממנו נפלט חומר רעיל. כעבור חצי שעה פרצה שריפה שהקשתה לזהות את מקורות החומר הרעיל. הדובר הדגיש שנציג משרד הבריאות ד"ר שמואל ברנר שביקר במקום, קבע שלא מדובר בחומר רעיל מסוכן, והדגיש שגם משריפת אשפה אפשר לקבל בחילה. בגלל חששות התושבים פרצה פאניקה בלתי מוצדקת — טען דובר העירייה.

רבים מתושבי האיזור זוכרים את המקרה שארע לא מכבר כאשר פרצה שריפה במחסן של חומר הדברה של חברת "עמיר", שנועד לחקלאות ובגלל החומר הרעיל שהתפשט או נאלצו לפנות עשרות משפחות לבתי־מלון ורק כעבור יומיים החזרו לבתיהם.

ד"ר שמואל ברנר, מנהל המכון לחקר בריאות הסביבה באוניברסיטת תל־אביב ובמשרד הבריאות, אמר שלדעתו הבעייה היא שאתר המזבלה בהרצליה איננו תקני והאירוע הוא בבחינת התרעה. הוא ממליץ לנסות ולמצוא פתרון הולם יותר לאתר האשפה.

אתר המזבלה בהרצליה איננו מורשה, ומשרד הבריאות פנה בעניין זה אל ראש עיריית הרצליה להסדיר את אתר האשפה. עיריית הרצליה מתכננת להקים בעתיד אתר אחר לריכוז האשפה.

ועדת המשנה לתכנון ולבניה

עיריית באר־שבע

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י חב' ה"ה ברנר פוטרמן בקשה לשמוש חורג מתכנית מפורטת.

מהות הבקשה: מרפאה במבנה מגורים ל־5 שנים, גוש 38030 חלקה 1, רחוב דרך השלום 19.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית, בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל, ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום, מיום פרסום זה.

מ. פינבלום
יו"ר הועדה
לתכנון ובניה
באר־שבע

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה, הוגשה על־ידי [illegible] בקשה [illegible] שבמקום. [illegible] גוש 6420 חלקה 47 [illegible] כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית [illegible] הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור [illegible] תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי

רעננה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' רע/211/1 ב'.

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: רעננה רח' פרישמן גוש 6578 חלקה 290.

עיקרי הוראות התכנית: קביעת זכות מעבר ברוחב 2.5 מ' [illegible] ניקוז דרך חלקה מס' 290 בגוש 6578 כפי שמסומן בתשריט.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המחוזית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובלוויי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שישי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6180 חלקה 165 רחוב ארנון מס' 27 דהיינו תוספת 6% משטח החלקה.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 148 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לבניה לפי הקו הקיים ברחוב. סגירת מרפסות בחומר קשיח במקום בתריסים ברחוב אידלסון מס' 5 גוש 6909 חלקה 40.

תיק בנין 3/0109.005

בקשה מס' 880034

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כסםי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ומסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן – הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס.

גוש 6180 חלקה 282 ובגוש 6179 חלק מחלקה 202 רח' שד' בן צבי מס' 52, דהיינו 10% מעומק המירווח הצדדי.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

בכבוד רב
אורי עמית – ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

מגבית חירום

לכל חברי המפלגה באשר הם, צירי הועידה, חברי מזכירויות הסניפים, שליחינו במועצות הפועלים, בעיריות, במוסדות המפלגה ומפעלי הקיבוץ הארצי

בימים אלה נפתחת מערכת הבחירות, שבתוצאותיה יהיה תלוי עתיד מדינתנו. מעולם לא ניצבנו בפני מערכה שהעימות בה כה חריף, המאבק כה דרמטי, וההכרעה — כה גורלית. לראשונה זה שנים ניצבת מפם על דגלה־היא בפני הבוחר, ומבקשת מהעם את הכוח לקיים את שליחותה. הצלחתנו במערכה קשה זו תלויה בשניים: גיוסם של פעילים רבים בעיר ובקיבוץ, והבטחת המשאבים הדרושים להפעלתם. מאות חברים, מוותיקי המפלגה ומייסדיה, וצעירים שואת להם מערכת־הבחירות הראשונה, כבר התייצבו לעבודה, אך המשאבים הכספיים הדרושים טרם הובטחו. ריכוז המפלגה החליט על מגבית־חירום מיידית. יתרום כל חבר את תרומתו לקופת המפלגה — ברחיפות, ללא דיחוי! אל תמתין לביקור־בית, או לפנייה אישית. שלח מיד את תרומתך — וביד נדיבה — לפי הכתובת: ועדת המגבית, מרכז מפם, ת.ד. 1777, תל־אביב, מיקוד 61016.

ועדת המגבית – **ויקטור שם־טוב**
חיים שחורי

הפעם מפם

מאסר עולם לאיפרגן על רצח ושוד אברהם ורסאנו בטירת הכרמל

קובי מנדל

בית המשפט המחוזי בחיפה גזר אתמול מאסר עולם ועונש הוסף של עשר שנות מאסר על מאיר איפרגן (24), לאחר שהרשיעו בשוד מזוין וברצח אברהם ורסאנו, סוכן ספורטוטו בטירת הכרמל, בחודש ינואר 1986. מאיר איפרגן הצליח להמלט פעמיים מבית המעצר קישון במהלך משפטו. בפעם הראשונה הוא נמלט בינואר 87 נלכד בבני ברק, ופעם נוספת הוא נמלט באפריל השנה, ונתפס בחודש שעבר בדירה בבאר שבע.

איפרגן הואשם יחד עם חביב עזריאל כי בסוף חודש ינואר 86 גרמו במזיד למותו של אברהם ורסאנו תוך ביצוע שוד מזוין. השניים הואשמו ברצח ובשוד. נאשם נוסף בפרשה, אחיו של איפרגן, מקסים, עומד לדין בנפרד בבית המשפט המחוזי בחיפה, ומשפטו עדיין לא נסתיים. עזריאל חביב נידון בחודש שעבר לעונש זהה שהוטל אתמול על איפרגן.

מכרה את החנות במזומן ואת התמורה — 50 אלף ש"ח חטף שודד מידיה

קובי מנדל

תיק שהכיל למעלה מ־50 אלף שקלים נחטף אתמול בשעות אחר הצהרים בלב המרכז המסחרי של שכונת הדר הכרמל, ברחוב הרצל בחיפה, מידי בעלת חנות "ארנקי תמר". המקרה אירע בעת שהאישה, תמר מיכאלי, יצאה מחנותה בלווית בעלה. לפתע התנפל עליה אלמוני וחטף את התיק. בעלה שניסה להתערב, הותקף ונחבל בידו, ופונה לבית החולים רוטשילד בחיפה.

חקירת המשטרה העלתה שסכום הכסף שהיה בתיקה של האישה שולם לה עבור החנות שמכרה זמן קצר קודם לכן. משטרת חיפה פתחה בסריקות לאיתור החשוד בחטיפת התיק אך טרם נעצר איש.

מס הכנסה העניק טיפול נמרץ לשלושה רופאים שעבדו במד"א

איילת מזור

שלושה רופאים מבאר־שבע נעצרו אתמול ושוחררו בערבות של 30 אלף שקלים כל אחד על־ידי בית־משפט השלום בבאר־שבע. השלושה חשודים בהעלמת עשרות אלפי שקלים ממס־הכנסה.

בבקשה למעצר שהגיש פקיד השומה בחקירות של אגף מס־הכנסה נטען כי ד"ר אברהם גורפינקל (47), ד"ר יוסף אברהם (67) וד"ר בוריס ווסטפריד (45) מבאר־שבע משמשים כתורנים בסניף מד"א בבאר־שבע, ומתוך בדיקה ביומנים המנוהלים על־ידי מד"א לעומת דו"ח ההצהרות שהגישו השלושה עו/ה, כי הם לא דיווחו על מרבית הכספים שקיבלו מביקורי בית כאשר היו בתורנות החל משנת 1985.

שופט השלום יצחק זלצמן שיחרר את השלושה בערבות בתנאי שיפקידו את דרכוניהם במשטרה, יציאתם מהארץ תעוכב, לא יפריעו למהלך החקירה וימנעו מהשפעה על עדים.

הדולר נחלש בעקבות פרסום הגרעון במאזן המסחרי בארה"ב

אלחנן הורוביץ

הדולר נחלש אתמול בעולם, אחרי שפורסם הגרעון החודשי במאזן המסחרי של ארה"ב, אשר עלה ל־12.5 מיליארד דולר, הרבה יותר מהצפוי בשוקי־המטבעות הבין־לאומיים. מיסוך חריש זה בדולר חל כבר אחרי שנסתיים המסחר בבורסה בת"א וטרם התחיל להשפיע על השערים של ניירות ערך ומטבעות־חוץ בישראל.

בבורסה לני"ע בת"א עלה אתמול מדד המניות הכללי ב־0.04%. ערך השוק של המניות החופשיות גדל ב־0.09% ושל מניות הסדור — ב־0.02%.

בשוק איגרות־החוב נרשמה נטייה לירידות עד 1% בצמודות למדד. בסוג "בדירה כפולה" היו תנודות עד 3%. בנסחרות במט"ח בלטו עליות עד 1%. ערך השוק של הצמודות לדולר עלה ב־0.37% (וב־20.14% מתחילת השנה) מסוג "רמון" וב־0.5% (24.77%) מסוג "גלבוע". המחזור בשוק אג"ח הסתכם ב־7.7 מיליון ש"ח והיה יותר גדול מזה שבמניות החופשיות ובמניות הסדור גם יחד.

במניות הסדור היה עודף־היצע קטן. בעוד שהביקושים הסתכמו ב־1.1 מיליון ש"ח, הגיעו ההיצעים ל־1.2 מיליון ש"ח. משעריהן עלו 11, לעומת 12 שירדו ו־7 שנשארו בלי־שינוי. המחזור בהן התקרב ל־2.5 מיליון ש"ח (1.5 מיליון דולר). תשואותיהן השנתיות נעו במובילות בין 8.47% ל־9.65% ביוצאות לפדיון

גלגלי הבורסה

ב־1988 ובין 2.53% ל־4.17% ביוצאות לפדיון ב־1989.

בכל המניות החופשיות הסתכמו הביקושים ב־2.2 מיליון ש"ח וההיצעים — ב־948 אלף ש"ח. משעריהן עלו 144 (34% מכל השערים), 85 (20%) ירדו ו־196 (46%) נשארו בלי שינוי. המחזור בהן עלה ל־4.2 מיליון ש"ח (כ־2.6 מיליון דולר). מזה כ־1.6 מיליון ש"ח (38% מכל המחזור) בעלייה, כ־1.5 מיליון ש"ח (36%) בירידה ו־1.1 מיליון ש"ח (26%) ללא שינוי בשערים.

במסחר בשעריים משתנים עלו 12 שערים, 13 ירדו ו־4 נשארו בלי שינוי. המחזור התקרב ל־1.2 מיליון ש"ח (723 אלף דולר). מדד השערים ירד מ־75.79 ל־75.50 נקודות, ב־0.38%, אחרי שעלה במסחר הב־צהרי לפני הצהריים ב־0.53%.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 14.3% ל־15.75%, תוך מחזור של 13.7 מיליון ש"ח.

של המטבעות עלה אתמול ב־0.02 אג' ל־1.7167 ש"ח ושער הדולר היציג עלה ב־0.2 אג' ל־1.6396 ש"ח. דולר נוסעים — 1.9529 ש"ח. דולר שחור נע בין 1.8 ל־1.82 ש"ח.

בעולם נחלש הדולר, אחרי שפורסם שערו היציג בישראל.

בנק ישראל יציע היום לציבור סדרה נוספת של אג"ח מסוג "עתידי" (שתוצא ב־31.10.88) ל־12 שנים בערך נקוב של 50 מיליון ש"ח.

האב, הבן ורוח הקרב

תת־אלוף אביגדור קהלני נפרד שלשום מחטיבה שבע. תא"ל קהלני שירת בחטיבה 7 מדרגה טוראי ועד לפיקוד על החטיבה. במלחמת יום הכיפורים שירת כמג"ד בחטיבה 7 וזכה באות הגבורה על חלקו בקרב ב"עמק־הבכא".

במסיבת הפרידה פגש קהלני את בנו "המשרת אף הוא בחטיבה 7. בתמונה: תא"ל אביגדור קהלני עם בנו המשרת בחטיבה 7, ליד טנק מרכבה (צילום: יונתן טורגובניק/דו"צ)

הסדרי פיטורים ב"יובל גד" ו"חירות"; אליאנס "יפתח מחדש"

אבשלום קווה

סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב אליהו וינוגרד אישר אתמול את פתיחתו המחודשת של מפעל הצמיגים אליאנס בחדרה.

בכך נעתר השופט לבקשתו של כונס הנכסים עו"ד עמרם בלום, לאחר שהציג מסמכים והסכמים חתומים. בדיון נכח גם מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר.

המסמכים שהוצגו בפני השופט מללים את הודעת שבע מאות העובדים המוכנים לשוב לאלתר לעבודה, וכן מסמכים הנוגעים לאשראי ולמימון, וזאת על פי ההסכם בין הכונס לבין הנהלת "טור" והבנקים.

השופט דחה את בקשתו של מזכיר מועצת פועלי חדרה, שלמה צור, אשר דרש להורות על שובם של כל העובדים. הוראת בית המשפט קובעת, כי ישובו העובדים הנחוצים להפעלה מיידית, ובמקביל הורה השופט לפתוח במשא ומתן על פיטורי העובדים, לפי תוכנית ההבראה שגובשה בשעתו בין הכונס לבין מזכיר מועצת פועלי חדרה. מדובר במאתיים וחמישים איש מתוך 1030.

70 עובדים יפוטרו ממפעל "יובל גד" באשקלון ו־85 יפוטרו מ"חירות", חברת הבת של "סולל בונה", על כך החליטו שתי ועדות פסיקה בהן היו חברים נציג האגף לאיגוד מקצועי וכן מחברת העובדים.

ההסדר ב"יובל גד" קובע, כי הפיטורין יבוצעו עם העברת המפעל לידי "שיכון עובדים" ולאחר הפיטורין יוותרו בשטח המפעל 150 איש. סכום הפיצויים יהיה בגובה של 150 אחוזים. לגבי עובדי חירות נקבעו מדרגות שונות כך שסכום הפיצויים הגדול ביותר יהיה בשיעור של 170 אחוזים. פיצויים אלה קטנים בהשוואה לפסיקות שניתנו בעבר על ידי האגף לאיגוד מקצועי.

הוועדה שפסקה בעניין "חירות", כללה את סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי אפרים זילוני, העושה עתה בשליחות הסתדרותית בארצות הברית, וכן שמשון רוט ומטעם חברת העובדים היה מרדכי וייסבורג, המשמש יו"ר מועצת המנהלים של הקאופרציה הצרכנית.

לכתבנו נמסר, כי האחרון הגיש שורה של הסתייגות לגבי הקביעות, אולם הוא נשאר בדעת מיעוט. בוועדה לעניין ההסדר ב"יובל גד" היו חברים סגן יו"ר האגף מאיר גת וכן יחזקאל שמש ונציג חברת העובדים היה עמוס ירקוני, מנהל כוח אדם וארגון במינהלת חברת העובדים. הוועדות מונו ע"י יו"ר האגף חיים הברפלד.

שפירא מנסה לגייס מזומנים במכירת חיסול מלאי השטיחים

אודי נחשון

רשת החנויות של "שטיחי כרמל" מקווה לגייס תוך שבוע ימים 1—1.25 מיליון דולר, במסגרת מכירת חיסול של מלאי השטיחים בחנויות. מבצע המכירות המיוחד יחל בשבת ויקוים בכל 13 סניפי השיווק הישיר של החברה.

רשת החנויות נמצאת בבעלות חברת "חיים איתני שטיחי כרמל וכות", שבה שותף אברהם שפירא, בעל תשלובת "שטיחי כרמל", ב־50 אחוז מהמניות. כוונת מבצע המכירות להפוך את מלאי השטיחים הגדול שהצטבר במחסני הרשת, למזומנים שיקלו על מצוקת חברת "שטיחי כרמל".

עופר איתני, ממנהלי חברת "חיים איתני שטיחי כרמל", אמר אתמול כי מכירות רשת החנויות ירדו בחודשים האחרונים בגלל עונת הקיץ, אבל השנה הפגיעה קשה עוד יותר, בגלל צמצום הקניות של תושבי השטחים וההאטה בפעילות הכלכלית. לדבריו, המלאי במחסנים מוערך במיליוני דולרים, והמכירה שתחל בשבת, למשך שבוע ימים, נועדה לחסל מלאי גדול של שטיחים.

במקביל למכירות החיסול בארץ, ממשיך ח"כ שפירא במאמצים לפרוע חלק מחובותיו לבנקים באמצעות מכירת חברת "גלנויט" בארה"ב. שפירא, שנמצא בימים אלה בארה"ב, מנסה למכור את החברה כולה או חלקים ממנה, כדי לסלק חלק ניכר מחובותיו בישראל, הנאמדים בלמעלה מ־30 מיליון דולר.

יותר נכשלים בהבנת הנקרא בקרב מבוססים

יצחק שור

שיעור הנכשלים בהבנת הנקרא והחשבון בקרב תלמידים "טעוני טיפוח" הינו קטן מזה של מבוססים — קובע המדען הראשי של משרד החינוך, פרופ' יוסף באשי, במחקר שסיכם ניסוי בן שלוש שנים בקרית מלאכי ובשדרות.

עיריית ירושלים הרסה 4 מבנים במזרח העיר

עיריית ירושלים הרסה אתמול ארבעה מבנים חד־קומתיים בשכונות שונות במזרח ירושלים.

דובר העירייה מנחם רבוי מסר, כי המבנים הוקמו ללא רשיון ולפני מספר שבועות הוצאו צוי הריסה מינהליים. לאחר השלמת ההליכים שנקבעו בחוק, ביצעו מפקחי הבניה של העירייה את צו ההריסה.

פעולת פקחי הבניה בוצעה בלווי שוטרים. במקום אחד — בשכונת ואדי קדום, הופרעה ההריסה על ידי אחד התושבים שניסה לתקוף שוטר. התוקף נעצר.

הריסת המבנים בוצעה כאמור בשכונת ואדי קדום וכן בסילואן ובחיזמה. בכל המקרים מדובר במבנים שלא ניתן לגביהם היתר בנייה.

מעיריית ירושלים נמסר כי מאז ראשית השנה ביצע אגף הפיקוח על הבנייה 64 הריסות של מבנים שהוקמו ללא רשיון במזרח ובמערב ירושלים. לפני שבועיים נהרסו שני מבנים ללא רשיון בקטמון ובאבו־טור שבמערב העיר. דובר העירייה הדגיש, כי תמשך פעולת האכיפה לשמירת חוקי הבנייה והתכנון בכל חלקי העיר.

נער נהרג במתקן "לונה גל" בכינרת

כתב "על המשמר"

הנער נתן ביטון בן 17, מאשדוד נהרג אתמול בבוקר בעת ששיחק עם חבריו על מקפצה במתקני ה"לונה גל" שבחוף גולן בכינרת. הנער איבד לפתע את שיווי משקלו ונפל לבריכת המים שבתחתית המתקן. חבריו שמיהרו להוציאו מהמים גילו, כי הנער היה כבר ללא רוח חיים.

המשטרה הוזעקה למקום והחלה לחקור את נסיבות המקרה. ההנחה הרא־שונה היא שראשו של הצעיר נחבט בדופן הבריכה או בקרקעיתה בצורה שגרמה למותו המיידי. הגופה הוע־ברה למכון הפתולוגי באבו־כביר.

הסתדרות השומר הצעיר

ההנהגה הראשית

הסעות למפגש צופי כיתה ט' מחזור שלישי ביום חמישי ה־18.8

אוטובוס 1
ירוחם — 06.00 — במתנ"ס
שד — 06.30 — ב"אגד"
באר שבע — 07.00 — ב"אגד"
רחובות — 08.00 — בקן־השומרים 3.

אוטובוס 2
רוחמה — 06.00 — ע"י חדר האוכל
בת־ים — 06.45 — בקן־נוסנבאום (מול צ'מפיון)
קרית־שרת — 07.00 — בקן רח' יריחו
רעננה — 08.00 — רח' המגדל מול ביה"ס אלון.

אוטובוס 3
קרית גת — 06.00 — היכל העשור
שקמה — 06.45 — יד מרדכי+ זיקים+ כרמיה כל קיבוץ ליד ח"א
אשדוד — 07.00 — בסופר ברוגוזין רובע ד'
ראשון לציון — 07.30 — רוטשילד פינת רמז.

על כולם להגיע עד השעה 10.00 לגשר כפר סאלד עם ציוד אישי+ סנדוויצ'ים ליום הראשון בלבד.
בדבר שאלות ובעיות ניתן לפנות למחלקת צופיות בהנהגה הראשית בטלפון 03־291161 לאפרת או אמנון.

חזק ואמץ
מחלקת צופיות

הטור השבועי

במזכירות הפעילה –
בישיבתה מה־3 באוגוסט ש.ז דנה המזכירות הפעילה: 1. תכניות לפעולה ארגונית. 2. פגישה עם מנכ"ל קופ"ח. 3. כנס הסברה "מהלך חדש בהסתדרות". לפיבקשת היו"ר אליהו ריוף יחולקו הפרטיכלים של ישיבות המזכירות הפעילה (המתכנסת פעם לשבועיים) לכל חברי המרכז.

באיגוד המקצועי –
חח' אורי אלפרט יו"ר האגף לאיגוד מקצועי וזכויות אישיות של הגימלאים, מציין שעם חתימת הסכם העבודה למיגזר הציבורי נקבע, שהגימלאים התקציביים יקבלו את תוספת השכר שנקבעה והיא 5% לשנת 1988 ו־6% לשנת 1989. ארגון הגימלאים התקציביים קיים דיון בהשתתפות המזכירים בהסתדרות עובדי המדינה, בהסתדרות הפקידים וסוכם שהגימלאים יקבלו את התוספת לפנסיה בהתאם. האגף והארגונים מציינים בסיפוק שהבטחתו של הח' הברפלד יו"ר האגף לאגוד מקצועי של ההסתדרות למשלחת הגימלאים קויימה במר"מ נשאר רק לתמוה שאין משתפים את בא כח הגימלאים בגוף המכונה 260 אלף חברי הסתדרות לחיות. "נעזר" גם עם זה הגופים המיצגים אותנו אנו בטוחים שהדבר יתוקן בעתיד ולסיום אנו שוב מביעים את הערכתנו למאמצים ולתוצאות.

בית הספר לפעילי ההסתדרות המשופץ קוסם לגימלאים במבצע נופש ועיון מחזור גדול של 55 גימלאים מסניף הדר בחיפה נערך ביוזמתם של החברים זאב שיכס וצוקר. עתה נערך מחזור של גימלאי מבטחים מבאר־שבע בהדרכת בלומנפלד וקספו ומחזור נוסף ייערך לגימלאי מבטחים בחיפה בהדרכתו של הח' משה זמירי. ומחזור נפרד לגימלאי עובדי מועצת פועלי חיפה בהנהלתו של הח' אבא אברהם. המחזורים הקרובים מיועדים לגימלאי הכרמל בהדרכתו של הח' ישראל רוזנברג לגימלאי קרית אתא בהדרכתו של מנדל ולגימלאי כרמיאל בהדרכתה של הח' חנה קאופמן. מבצע נופש ועיון הולך ומתרחב וישותפו גם גימלאי הקיבוצים והמושבים.

בבית תאבות של "משען" בחולון התקיים עונג שבת (ב־6 באוגוסט ש.ז) באולם התרבות בהשתתפות למעלה מ־100 חברים. הח' משה ולין לשעבר מזכיר מועצת פועלי חולון המתגורר בבית תאבות הקריא את פרשת השבוע והסביר את הרקע שלה. את השירה בציבור הנחתה הח' בלה קרני.

קרית־אונו –
בחודש מאי ש.ז. התקיימה ישיבה של צוות חשיבה בנושא הגימלאים והבחירות המוניציפליות בחודש יולי ש.ז. התקיימו שני טיולים באיזור הכרמל ואירוח בקיבוץ בית אורן. ובצפת וסיור בטלן ובגליל המערבי במשך 3 ימים.
ב־4 ביולי ש.ז. התקיימה מסיבת סיום בהשתתפות אלוף משנה מיל. עוזר בן־דוד אשר ציין את החשיבות של הטדועות הפוליטית, בשעה זו הח' מוחם כספי יו"ר הסניף סקר את הפעילות במשך השנה. הרצאות בנושאים בטחון המדינה ידיעת הארץ, פסיכולוגיה חברתית, בריאות, אמנות, על חגי המסורת בנושאים הסתדרותיים ובבעיות הגימלאים בהשתתפות הח' גדעוני.

ארגון גימלאי מועצות הפועלים –
מפגש נציגים – של גימלאי מועצות הפועלים התקיים ביום ה' 11 באוגוסט ש.ז. בבית הועד הפועל. פתח והנחה הח' י. גדעוני. הח' משה ברטל סקר בעיות אקטואליות של גימלאי הקרנות וענה לשאלות החברים, הח' גדעון בן ישראל בירך בשם האגף לארגון ומועצות הפועלים ציין הקשרים ההדוקים בין מועצות הפועלים והגימלאים והבטיח עזרתו בפעולות הארגון. בדיון הכללי השתתפו החח: מ. שובראי אברהם (חיפה) לובה כהן (פ"ת) חנה רוזנבאום, ש בונה ג. קודרלנדר (ת"א), שלמה לוריא (ירושלים); צביאלי צבי (רעננה), שרה ברונר (גימלאי הועד הפועל), רון יהודה (עכו), פנחס קובו (בנימינה), סוכם לקיים מפגש נוסף בחודש אוקטובר בהשתתפות נציגים מכל מועצות הפועלים

יום עיון של פעילי וותיקי הגימלאים מהגליל המערבי–
ביום שלישי 9.8.88 התקיים יום עיון מרכזי של פעילי וותיקי הגימלאים הגליל – המערבי, בבית "קיי" בנהריה. (עכו; נהריה; כרמיאל, מעלות והמגזר הדרוזי): בהשתתפות הח' אריק נחמקין שר החקלאות, הח' שמעון אביזמר יו"ר המחלקה לתרבות וחברה, הח' דוד עזרא מנהל המחלקה, דוד קורן יו"ר השילוב האזורי, ראשי ערים ומועצות הפועלים. פתח והנחה את יום העיון הח' שמואל ציפאר. הח' שמעון אביזמר הרצה על השליחות של ותיקי הגימלאים, לגורלה של המדינה והתנועה ועל המערכות בפניהם אנו עומדים.
הח' אריק נחמקין שר החקלאות הרצה הרצאה מקיפה על הפער הגדול הקיים בממשלה בין שתי הסיעות הגדולות המרכיבות אותה בבעיות בטחון ומדיניות השלום.
את ברכת העיר המארחת הביא ראש העיר מר לבב ומזכיר מועצת הפועלים הביא הח' אשר ישראלי את ברכתו: הח' דוד קורן הביא את ברכת השילוב האזורי.
הח' דוד עזרא מנהל המחלקה הביא את ברכתו ואת ברכת המרכז לתרבות והסתדרות הגימלאים. בויכוח הכללי השתתפו חברים רבים, נשאלו שאלות והועלו בעיות. הח' אריק נחמקין שר החקלאות השיב לשאלות
תיירות ונופש פעיל ברמת־גן מודיעה על מתן הנחה מיוחדת לגימלאים בבריכת רמת־גן: הבריכה פתוחה מ־8.00־18.00 לא כולל שבתות. הבריכה מקוררת ומחוממת כל השנה. פעמיים בשבוע חוגי התעמלות ופעם בחודש הרצאה בנושאי – בריאות, פעילות גופנית ותזונה.
התשלום למנוי שנתי 400 ש"ח והנחה נוספת של 10% לאנ השני, או 4 תשלומים של 110 ש"ח, או תשלום חדשי של 50 ש"ח.

יצרני אופנה ישראלים "חילצו" מטען "יצוא" מעזה בעזרת צה"ל

כתבנו הכלכלי בירושלים

חיילי צה"ל המוצבים ברצועת עזה, "חילצו" אתמול מטען ייצוא של מפעל ישראלי מתפרה ברצועת עזה, לאחר שמחמת העוצר לא ניתן היה להעביר את התוצרת באופן מסודר למזמיניה בישראל. המדובר במשלוחים גדולים של בגדים המיועדים ליצוא.

במתפרות ברצועת עזה, יוצרו בשבועות האחרונים דברי לבוש בשווי של מליוני דולרים. עם הכרזת העוצר "נתקעה" התוצרת במתפרות, בוא בזמן שהיה צורך לשגר משלוחים גדולים לבתי אופנה, לבתי כלבו יוקרתיים באירופה.

אתמול פנו יצרנים שנותרו חסרי אונים, ללשכותיהם של שרי התעשיה והבטחון וביקשו את התערבותם כדי למנוע אובדן של שווקים חשובים לישראל, אם המשלוחים לא יצאו בזמן לאירופה.

הבעלים של "ראש אינדיאני" ניסים מזרחי סיפר אמש בפגישה עם כתבים כלכליים כי משלוח בשווי כולל של 150 אלף דולר שהיה מיועד לרשת בתי הכל בו הגדולה "סי.אנד.אי" חולץ מהמתפרה שבה יוצר בסיוע של כוח צה"ל.

חיילי צה"ל ליוו את נציגי המפעל למתפרה, המשלוח הוצא ממנה, בסיוע בעלי המתפרה, והועבר מיד למפעל בארץ, ומשם עוד הלילה לאוניה שהפליגה הבוקר לאירופה.

גם יצרנים אחרים סיפרו לכתבים הכלכליים על בעיות דומות ואמרו, כי יש מקום לשקול בעתיד כאשר מטילים עוצר על איזור שלם, גם את ההיבט הכלכלי. מתברר, שלמרות האינתיפאדה ממשיכים מפעלי אופנה ישראליים להעור במתפרות בשטחים כדי להתגבר על הביקושים הגדולים של דברי לבוש ישראלים ליצוא.

ועד שכירי "אגד" הורה להחזיר מכתבי פיטורים

אבשלום קווה

הוועד הארצי של שכירי קאופרטיב אגד הורה אתמול ל־470 העובדים, אשר קיבלו מכתבי פיטורין להחזירם. כן הוחלט לפנות אל בית הדין האזורי לעבודה בתביעה להורות להנהלת החברה לתאם את הליך הפיטורים עם הנציגות הנבחרת של העובדים.

מחזיק תיק העובדים השכירים בוועד הפועל דן שכרצברד אמר אתמול, כי הצעדים כהם נוקטת מזכירות אגד נעשו ללא משא ומתן ולכן יש לראותם בחומרה. ההסתדרות וועד העובדים הארצי אינה מתנגדת לצעדי יעילות, אומר שכרצברד, אולם דרישתם הבסיסית שלא יהיו אלה צעדים חד צדדיים ויהיו בהתאם להסכמי העבודה.

לדודי ביינין ובני משפחתו
אתכם באבלכם
במות
דותי
חברים בקיבוץ חצור

במלאות שמונה שנים לנפילת
בננו היקר
גיא שלו
נעלה לקברו ביום ה' 18.8.88 בשעה 18.00
בבית הקברות בכפר מנחם.
לאחר מכן ניפגש בפינת החי לזכרו.
המשפחה וקיבוץ כפר מנחם